

**T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SPOR YÖNETİCİLİĞİ ANA BİLİM DALI**

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE YÖNELİK GEÇİCİ
KORUMA KAPSAMINDAKİ YABANCI ÖĞRENCİLER İLE
TÜRK ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİ VE ÖĞRETMEN
YETERLİĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

Yaşarcan BENEK

Danışman
Doç. Dr. Yaşar BARUT

SAMSUN
2023

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SPOR YÖNETİCİLİĞİ ANA BİLİM DALI

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE YÖNELİK GEÇİCİ
KORUMA KAPSAMINDAKİ YABANCI ÖĞRENCİLER İLE
TÜRK ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİ VE ÖĞRETMEN
YETERLİĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

Yaşarcan BENEK

Danışman

Doç. Dr. Yaşar BARUT

SAMSUN
2023

TEZ KABUL VE ONAYI

Yaşarcan BENEK tarafından, Doç. Dr. Yaşar BARUT danışmanlığında hazırlanan “BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE YÖNELİK GEÇİCİ KORUMA KAPSAMINDAKİ YABANCI ÖĞRENCİLER İLE TÜRK ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİ VE ÖĞRETMEN YETERLİĞİ” başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından 2.8.2023 tarihinde yapılan sınav sonucunda oy birliği ile başarılı bulunarak Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Unvanı Adı Soyadı Üniversitesi Ana Bilim/Ana Sanat Dalı	Sonuç
Başkan Prof. Dr. Soner ÇANKAYA Ondokuz Mayıs Üniversitesi Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı	☒ Kabul ☐ Ret
Üye Doç. Dr. Yaşar BARUT Ondokuz Mayıs Üniversitesi Çocuk Gelişimi Ana Bilim Dalı	☒ Kabul ☐ Ret
Üye Doç. Dr. Seda SABAH Amasya Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı	☒ Kabul ☐ Ret

Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen ve yukarıda adları yazılı jüri üyeleri tarafından uygun görülmüştür.

Prof. Dr. Ahmet TABAK
Enstitü Müdürü

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI

Hazırladığım Yüksek Lisans tezinin bütün aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara riayet ettiğimi, çalışmada doğrudan veya dolaylı olarak kullandığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin Kaynaklar'da gösterilenlerden oluştuğunu, her unsurun enstitü yazım kılavuzuna uygun yazıldığını ve TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği'nin 3. bölüm 9. maddesinde belirtilen durumlara aykırı davranılmadığını taahhüt ve beyan ederim.

Etik Kurul Gerekli mi ?

Evet ☒ (Gerekli ise ekler kısmına ekleyiniz)

Hayır ☐

04/07/2023
Yaşarcan BENEK

TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORU BEYANI

Tez Başlığı : BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE YÖNELİK GEÇİCİ KORUMA KAPSAMINDAKİ YABANCI ÖĞRENCİLER İLE TÜRK ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİ VE ÖĞRETMEN YETERLİĞİ

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışması için şahsım tarafından 23.06.2023 tarihinde intihal tespit programından alınmış olan özgünlük raporu sonucunda;

Benzerlik oranı : % 17

Tek kaynak oranı : % 5 çıkmıştır.

04/07/2023
Doç. Dr. Yaşar BARUT

ÖZET

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE YÖNELİK GEÇİCİ KORUMA KAPSAMINDAKİ YABANCI ÖĞRENCİLER İLE TÜRK ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİ VE ÖĞRETMEN YETERLİĞİ

Yaşarcan BENEK

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans, Ağustos/2023

Danışman: Doç. Dr. Yaşar BARUT

Bu araştırmada, Türkiye'deki beden eğitimi ve spor dersine yönelik, geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler ile Türk öğrencilerin görüşlerini tespit etmek ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yeterliğini araştırmak amaç edinilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Veri toplama sürecinde, nitel araştırma veri toplama yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmış verilerin elde edilmesi “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” ve “Kişisel Bilgi Formu” aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın evrenini Gaziantep ilinde bir ortaokulda eğitim görmekte olan geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler ve Türk öğrenciler ile aktif olarak görev yapmakta olan beden eğitimi ve spor öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklem grubu ise Gaziantep'te bir devlet ortaokulunda öğrenim görmekte olan 12 geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenci ve 12 Türk öğrenci ile aktif olarak görev yapmakta olan 6 beden eğitimi ve spor öğretmeni kapsamındadır. Araştırmanın amacına uygun olarak araştırmacılar tarafından Türk öğrenciler için 9, geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler için 9, beden eğitimi ve spor öğretmenleri için 9 sorudan oluşan toplamda 27 soru kapsamında yarı yapılandırılmış üç görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşmelerde, veri kaybına sebebiyet vermemek adına görüşmelerin ses kayıtları alınmıştır. Elde edilen kayıtlar yazıya dökülmüş ve Nvivo programına aktararak veriler içerik analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerine yönelik yeterliklerinin olduğu ancak ders aktarımında geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin Türkçelerinin yetersiz olmasından kaynaklı dil ve iletişim sorunlarının yaşandığı tespit edilmiştir. Ayrıca beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, her iki öğrenci grubunu da derslerine dahil edebilmeleri, her iki öğrenci grubunun sınavlarını eşit şekilde uygulayıp değerlendirebilmeleri ve öğrenciler arasında bir problem yaşandığında gerekli müdahalelerde bulunabilmeleri önemli hususlardandır. Sonuç olarak, dil ve iletişim problemlerinin beden eğitimi ve spor dersi süresince ciddi anlamda engel teşkil etmediği, her iki öğrenci grubu arasındaki problemlerin zamanla çözüme ulaşarak öğrenciler arası uyumun arttığı ve bu ders ile her iki öğrenci grubunun oyunlarla kaynaşması sağlanarak sporun birleştirici etkisinin ne denli büyük olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler, Beden eğitimi ve spor öğretmenleri, Yeterlik, Göç

ABSTRACT

THE OPINIONS OF FOREIGN STUDENTS THAT ARE UNDER TEMPORARY PROTECTION AND TURKISH STUDENTS ON PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS LESSON AND COMPETENCE OF TEACHER

Yaşarcan BENEK
Ondokuz Mayıs University
Institute of Graduate Studies
Department of Sports Management
Master, August/2023
Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Yaşar BARUT

The aim of this study is to identify the opinions of foreign students that are under temporary protection and Turkish students on physical education and sports lesson in Turkey and investigate the competence of teachers of physical education and sports. The case study model, one of the qualitative research methods, was used in the research. In the data collection process, the interview technique, one of the qualitative research data collection methods, was used to obtain the data through the "Semi-Structured Interview Form" and "Personal Information Form". Target population of the study consists of Turkish students, foreign students that are under temporary protection and teachers of physical education and sports lesson who work actively at a secondary school in Gaziantep. The sample group of this study consist of 12 foreign students under temporary protection, 12 Turkish students and six teachers of physical education and sports lesson who actively work at a secondary school in Gaziantep. In accordance with the purpose of the research, three interview forms were prepared by researchers. Semi-structured interview forms were prepared within the scope of 27 questions in total, consisting of 9 questions for Turkish students, 9 questions for foreign students under temporary protection and 9 questions for physical education and sports teachers. In order not to cause data loss during the interviews, audio recordings of the interviews were taken. The records have been transcribed and transferred to the Nvivo program. The data transferred to the Nvivo program were analyzed by content analysis method. It has been determined that physical education and sports lesson teachers have proficiency in their lessons, but while transferring the lesson, foreign students under temporary protection have language and communication problems due to their insufficient Turkish language skills. In addition, it is crucial for teachers to include both groups of students in the lessons, to apply the exam evaluations of both groups of students equally, and to make necessary interventions when there is a problem among students. As a result, it has been determined that the language and communication problems do not pose a serious obstacle during the physical education and sports lesson and the problems between two student groups can be resolved over time and thus the harmony between them can be increased, and it has also been determined that the unifying impact of sports by ensuring that both student groups are fused with the games is great.

Keywords: Foreign students under temporary protection, Physical education and sports teachers, Competence, Migration

ÖN SÖZ VE TEŞEKKÜR

Çalışmada beden eğitimi ve spor dersine yönelik geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler ile Türk öğrencilerin görüşleri ve öğretmen yeterliği incelenmiştir.

Lisans eğitim dönemimden başlayarak yüksek lisans tez sürecim boyunca da desteklerini esirgemeyip bilgi ve deneyimlerini aktaran, nezaketini ve anlayışlı tutumunu her daim sürdüren değerli danışmanım Doç. Dr. Yaşar BARUT'a teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans eğitim ve tez sürecim boyunca yeri geldiğinde bir ağabey hissiyatıyla elini omzumdan eksik etmeyen yeri geldiğinde gerekeni gerektiği gibi yaptırarak akademik anlamda da desteklerini her daim sürdüren kıymetli hocam Prof. Dr. Soner ÇANKAYA'ya teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans tez yazım sürecimde zamanını ayırıp güler yüzüyle bilgi ve tecrübelerini aktaran kıymetli hocam Doç. Dr. Seda SABAH'a teşekkürlerimi sunarım.

Hayatımın tüm yönlerinde gösterdikleri destek ve gayreti eğitim sürecim boyunca da eksik etmeyen ve hayatta her zaman, önce iyi bir insan olmamı öğütleyen kıymetli annem Hatice BENEK ile kıymetli babam Abdullah BENEK'e ve evimizin neşesi kız kardeşlerime sonsuz teşekkür ederim.

Bu çalışmanın yürütülmesinde destek olan tüm öğrencilere, velilere, öğretmenlere ve okul yöneticilerine teşekkür ederim.

Yaşarcan BENEK

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL VE ONAYI	i
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI	ii
TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORU BEYANI	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
SİMGELER VE KISALTMALAR	vii
ŞEKİLLER DİZİNİ	viii
TABLolar DİZİNİ	ix
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	2
1.1.1. Problem Cümlesi	4
1.1.2. Alt Problemler	4
1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	5
1.3. Araştırmanın Gerekçesi	6
1.4. Araştırmanın Yöntemi	7
1.5. Araştırmanın Varsayımları.....	7
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	7
1.7. Tanımlar.....	7
2. GENEL BİLGİLER	9
2.1. GÖÇ.....	9
2.1.1. Göçün Nedenleri.....	10
2.1.2. Göç İle İlgili Bazı Kavramlar	11
2.1.3. Suriyelilerin Yasal Statüsü ve Geçici Koruma Yönetmeliği	12
2.1.4. Geçici Koruma Kapsamındaki Bireyler ve Eğitim	14
2.2. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR.....	17
2.3. 21. YÜZYIL ÖĞRETMEN BECERİLERİ.....	21
2.4. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİNİN YETERLİĞİ VE NİTELİKLERİ.....	28
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	32
3.1. Araştırmanın Modeli.....	32
3.2. Evren ve Örneklem.....	32
3.3. Veri Toplama Araçları.....	33
3.4. Verilerin Toplanması	34
3.5. Verilerin Analizi.....	34
4. BULGULAR.....	36
4.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Ders İşleyiş Süreci.....	36
4.2. Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin İşleyiş Sürecine İlişkin Türk Öğrencilerin Görüşleri	47
4.3. Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin İşleyiş Sürecine İlişkin Geçici Koruma Kapsamındaki Yabancı Öğrencilerin Görüşleri	52
5. TARTIŞMA.....	58
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	65
KAYNAKÇA.....	71
EKLER.....	78
Ek-1. Kişisel Bilgiler Formu.....	78
Ek-2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Görüşme Formu.....	79
Ek-3. Türk Öğrencilere Yönelik Görüşme Formu	80
Ek-4. Geçici Koruma Kapsamındaki Yabancı Öğrencilere Yönelik Görüşme Formu.....	81
Ek-5. Etik Kurul Kararı	82
Ek-6. Kurumdan Veri Toplama İzin Belgesi	83
ÖZ GEÇMİŞ	84

SİMGELER VE KISALTMALAR

BESÖ	: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni
GKKYÖ	: Geçici Koruma Kapsamındaki Yabancı Öğrenci
T.Ö	: Türk Öğrenci

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2. 1. Yıllara göre geçici koruma kapsamındaki Suriyeliler (Göç İdaresi Başkanlığı, 2023).....	13
Şekil 2. 2. Geçici koruma kapsamında bulunan Suriyelilerin ilk on ile göre dağılımı (Göç İdaresi Başkanlığı, 2023).	14

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 4. 1. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerine ilişkin demografik bilgiler	36
Tablo 4. 2. Beden eğitimi ve spor derslerinin uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşleri.....	36
Tablo 4. 3. Beden eğitimi ve spor derslerinde karşılaşılan sorunlara yönelik öğretmen görüşler	40
Tablo 4. 4. Öğrenci iletişimine yönelik öğretmen görüşleri	42
Tablo 4. 5. Beden eğitimi ve spor dersine yönelik öğretmenlerin beklenti, görüş ve önerileri.....	45
Tablo 4. 6. Türk öğrencilere ilişkin demografik bilgiler	47
Tablo 4. 7. Türk öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin görüşleri	48
Tablo 4. 8. Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilere ilişkin demografik bilgiler	52
Tablo 4. 9. Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin görüşleri	53

1. GİRİŞ

Eğitim, kişilerin topluma yönelik algılarının gelişmesini sağlayan, bireylerin kişisel gelişimleri anlamında en üst düzeyde fayda sağladığı, kontrollü bir çevre olan okulu da içinde barındıran ve toplumu inşa ederken toplumdan da etkilenen bir süreç olarak nitelendirilebilir (Tezcan, 1985). Eğitimle ilgili bugüne kadar yapılmış birçok tanım vardır ve genel anlamda eğitimin toplumsal bir süreç olduğuyla ilgilenmektedir. Gündüz'e (2005) göre eğitim ancak grup içinde mümkün olabilmekte ve bireyin grupla olan etkileşiminin eğitimi kolaylaştırdığını, gruptan ayrı kalındığında eğitimin zorlaşabileceğini ifade etmektedir. Eğitimin aileden başladığı düşünülür ve sıklıkla bunun ifade edildiği görülmektedir. Ailenin de temel toplumsal bir kurum olduğunun kabul edildiği görülmüştür. İşte eğitimin başladığı ilk yer olarak düşündüğümüz ailenin aynı zamanda toplumsal bir kurum olması eğitimin toplumsal etkileşimlerden ve süreçlerden bağımsız olmadığını göstermektedir. Eğitimin geniş bir alanı kapsıyor olması ve çok çeşitli tanımlarının yapılabilmesi olmasına rağmen araştırmaya uygunluk yönüyle tüm bu tanımlar içerisinde eğitimi “toplumsal” ve “süreç” kelimeleriyle açıklamaya çalışması açısından Tezcan'ın tanımı tercih edilmiştir. Çünkü araştırmaya konu olan durum sadece eğitim ile sınırlı değildir. Suriye’de 2011 senesinde ülkedeki iç karışıklıklarla ortaya çıkan kargaşa durumları, savaşın ve şiddetin doğmasına sebep olmuş ve milyonlarca insan can güvenliklerini sağlayabilmek adına komşu ülkelere sığınmak zorunluluğu ile karşı karşıya kalmıştır. Komşuları içinde en uzun kara sınırı Suriye ile olan Türkiye de savaştan kaçmak zorunda kalan milyonlarca Suriyeliye bu göç sürecinde kapılarını açmıştır (Emin, 2016). Böylece Türkiye sadece Suriye’den göç etmek zorunda kalan insanlar için değil kendisi için de yeni bir süreç başlatmış oldu. Suriye’den başlayan bu göç dalgasının ilk zamanlarında Türkiye bu durumun geçici olacağı düşüncesindeydi. Fakat yaşanan siyasi ve politik durumlar ile şiddetin seyri Suriyelilerin Türkiye’de daha uzun yıllar kalacağını göstermeye başlamıştır. Bu durum Türkiye’nin Suriye’den göç etmek zorunda kalan insanlar için daha kalıcı adımlar atmasını zorunlu kıldı. Bu adımlardan en önemlilerinden biri de eğitim alanında oldu. Çünkü toplumsal ve politik sistemlerde ortaya çıkan değişimsel hareketler, eğitim sistemini de etkileyerek şekillenmesinde rol oynamaktadır. Kültürler kendi eğitim sistemlerini var ederler ve her toplumda eğitim, toplumda hâkim olan kültürdeki bilgi, deneyim ve değerlere göre şekillenir (Abazaoğlu vd.

2016). Bu bağlamda farklı kültür altyapılarına ve benzer yönleri olmakla birlikte farklı eğitim sistemlerine sahip eğitim-öğretim çağındaki Suriyelilerin Türkçe öğrenmeleri desteklenerek Türk Milli Eğitim sistemi içerisindeki okullarda Türk çocuklarla birlikte eğitim-öğretim faaliyetlerine katılmaları sağlandı.

1.1. Problem Durumu

2004 tarihli 100 No’lu Birleşmiş Milletler Yürütme Komitesinin aldığı karara göre insanların sığınma hareketinde bulunduklarına dair hemfikir olabilmek için uluslararası sınıra yönelmiş ciddi orandaki insan hareketliliğinin var olması, insanların hızla bu hareketliliklerini sürdürmeleri, bu hareketliliğin gerçekleştiği ülkelerin kitlelerin sığınmaları ile ilgili resmi prosedürleri uygulayamayacak durumlarla karşı karşıya kalması gerekmektedir. İnsanların akın halinde başka ülkelerin sınırlarına doğru gerçekleştirdikleri ve resmi prosedürlerin uygulanmakta zorlanıldığı bu hareketliliğin süreklilik kazandığı durumlarda geçici koruma sağlanmaktadır (Göç İdaresi Başkanlığı, 2022). Geçici korumanın, süregelir hale gelen bu kitlesel durumlarda ülkesinin sınırlarına gelen sığınmacıların bireysel statü belirleme işlemleriyle uğraşmadan yaşanan hareketliliğe acil çözümler bulmak adına oluşturulmuş olduğu söylenebilir. 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 91 inci maddesine dayanılarak hazırlanan Geçici Koruma Yönetmeliğindeki tanımına göre ise geçici koruma: Ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel olarak veya bu kitlesel akın döneminde bireysel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen ve uluslararası koruma talebi bireysel olarak değerlendirmeye alınamayan yabancılara sağlanan korumadır. Bu yönetmelikle Suriyeli sığınmacılar statü sahibi olmuşlardır. Yönetmeliğin “Geçici Korunanlara Sağlanacak Hizmetler” başlığı altında da Türkiye’nin Suriye’den gelmek zorunda kalan insanlara sunmayı kararlaştırdığı hizmetler belirtilmiştir. Yönetmeliğin 26. maddesinde “bu yönetmelik kapsamındaki yabancılara; sağlık, eğitim, iş piyasasına erişim, sosyal yardım ve hizmetler ile tercümanlık ve benzeri hizmetler sağlanabilir” ifadesi yer almaktadır. Türkiye geçici koruma statüsü altındaki Suriyelilere yönelik hizmetlerinde ilk yıllarda uzun süreli ve kalıcı politikalar izlememiştir. Çünkü bu durumun kısa süreli olduğu ve Suriye vatandaşlarının ülkelerine dönecekleri düşünülmekteydi. İlerleyen yıllarda Suriye’deki şiddet ve çatışma durumu giderek artmış yakın zamanda Türkiye’deki Suriyelilerin ülkelerine geri dönüş ihtimallerinin

olası olmadığı fark edilmiştir (Nurdoğan ve Öztürk, 2018). Böylece Türkiye daha uzun vadeli ve gerçekçi planlamalar yapmaya başlamıştır. Bu planlamalar içerisinde de ilk yıllarda çok gündeme gelemeyen eğitim sorunları zamanla ön plana çıkmaya başlamıştır. Çünkü çocukların ve gençlerin eğitimleri ile ilgili durumlar, Suriye’de yaşanan problemlerden olumsuz yönde etkilenilen konuların başında gelmektedir. Suriye’nin içinde bulunduğu karışık durumlar ülkedeki eğitim faaliyetlerini de olumsuz etkilemiş ve Suriyeli çocuklar için Türkiye’ye sığınmadan önce de eğitim faaliyetlerinden mahrum kaldıkları zamanlar yaşanmıştır (Seydi, 2014). Eğitimle ilgili tüm bu durumlar düşünüldüğünde Suriyeli çocukların Türk Milli Eğitim bünyesinde eğitim alabilmeleri adına gerekli adımlar aşama aşama atılmıştır. Gerekli yasal düzenlemeler, yönetmelikler hazırlanmış Suriyeli çocukların okula ve topluma uyum sağlayabilmeleri adına çalışmalar yapılmıştır. Beden eğitimi insanların sağlık durumlarını, kişisel becerilerini geliştirmeyi amaç edinen bireylerin ilgi, ihtiyaç ve genel özelliklerine göre düzenlenebilen ve çevrenin imkân ve durumuna göre değiştirilmesi mümkün olan etkinliklerdir. Spor, jimnastik ve oyun kuralları esnek olmakla birlikte bu etkinliklerin içerisinde yer almaktadır (Aracı, 2001). Spor genel eğitimi destekleyici olmakla birlikte bireylerin yalnızca fiziksel niteliklerini değil kişiliklerini ve karakterlerini de geliştirmeye önem verir (Dinç, 2018). Beden eğitimi ve spor bireylerin sosyal açıdan olumlu olarak desteklenmesinde ve kişilik gelişimi sürecinde önemli rol oynar. Türk milli eğitim sistemin temel ilkelerine uygunluğu göz önüne alındığında beden eğitimi ve sporun bireylerin hem fiziksel hem zihinsel hem de ruhsal anlamda gelişimlerini desteklediği görülmüştür (Şahin, 2011). Sporun bireyler üzerindeki olumlu etkisi toplumsal anlamda da olumlu durumların gelişmesini desteklemektedir. Toplum sporla birlikte daha sağlıklı ve kurumlarıyla daha bütüncül bir yapıya kavuşur. Bu durum da sporun sosyal bir olgu olarak tanımlanabileceğini göstermektedir (Yetim, 2000). Beden eğitimi ve sporu daha genel bir ifade ile tanımlayacak olursak kişilerin çok yönlü olarak gelişim göstermelerini destekleyen bir olgu, bir disiplin durumu diyebiliriz (Gülüm, 2008). Beden eğitimi ve spor birbirlerinden farklı özellikler gösteren toplumların ortak bir paydada buluşmalarına zemin hazırlar. Ayrıca farklı toplumların kaynaşmalarını sağlayarak kurallara uyan dürüst ve nitelikli bir toplum yapısının şekillenmesine de destek olur (Turan, 2020). Beden eğitimi ve sporun tüm bu özellikleri milli eğitimimiz içerisindeki vazgeçilemez konumunu desteklemektedir. Bu çalışmada, okullarımızdaki beden eğitimi ve spor derslerinde de bütünleştirici ve uyum

sağlamaya yardımcı yapının hâkim olduğuna inanılarak geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerimiz ile Türk öğrencilerimizin bu derse yönelik görüşleri ve beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerimizin yeterliği araştırılmıştır.

1.1.1. Problem Cümlesi

Araştırmada “Türkiye’de beden eğitimi ve spor derslerinde öğrenim gören geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler ile Türk öğrencilerin derse yönelik görüşleri nelerdir? ve “Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin eğitim-öğretim uygulamalarında yeterliği nedir?” soruları tez çalışmasının problem cümlelerini oluşturmaktadır.

1.1.2. Alt Problemler

- ✓ Beden eğitimi ve spor öğretmeni geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile Türk öğrencileri ders etkinliklerine nasıl katmaktadır?
- ✓ Beden eğitimi ve spor dersi süresince geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile Türk öğrencilerin iletişimleri ne düzeydedir?
- ✓ Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin her iki öğrenci grubu ile iletişimleri ne düzeydedir?
- ✓ Beden eğitimi ve spor dersi süresince geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile Türk öğrenciler arasında sorunlar yaşanmakta mıdır?
- ✓ Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri ders etkinliklerini Türk ve yabancı uyruklu öğrencilere uygularken aktarımda ne gibi sorunlar ile karşılaşmaktadırlar?
- ✓ Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri ders etkinliklerine her iki öğrenci grubunu rahatlıkla dâhil edebilmekte midir?
- ✓ Ders süresince her iki öğrenci grubu çeşitli uygulamaları yapamadığında beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri ne şekilde tepki vermektedir?
- ✓ Geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile Türk öğrencilere beden eğitimi ve spor dersine yönelik sınav değerlendirmeleri nasıl yapılmaktadır?
- ✓ Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri ders süresince her iki öğrenci grubu

çeşitli uygulamaları yapamadığında ne şekilde tepki vermektedirler?

- ✓ Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri ders süresince yaşanan sorunlarda çözüm için ne tür yöntemler izlemektedirler?
- ✓ Geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile Türk öğrenciler birbirleriyle problem yaşadığında beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri müdahale etmekte midir?
- ✓ Geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile Türk öğrenciler birbirleriyle beden eğitimi ve spor derslerinde vakit geçirmekten keyif almakta mıdır?
- ✓ Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin bulunduğu okullarda görev yaparken bu öğrencilere faydalı olabileceğini düşündüğü sosyal uyum ve çok kültürlülük gibi konularda kurs, ders, etkinlik, seminer vb. eğitimlere katılmakta mıdır?
- ✓ Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile Türk öğrencilerin eğitim süreçlerinde ne gibi sorunlar ile karşılaşmaktadır?
- ✓ Geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile Türk öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik beklentileri nelerdir?
- ✓ Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin derslerine yönelik görüş, öneri ve beklentileri nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Beden eğitimi ve spor toplumun gelişmesine, benzer duygu ve düşüncelerde toplumun çeşitli kesimlerini birleştirerek birlik içerisinde hareket etmesine ve toplumsal aidiyetlik duygusunun oluşmasına katkı sağlar. Suriye’de 2011 senesinde çıkan karışıklıklarla birlikte Türkiye sınırına doğru yönelip Türkiye’ye göç eden Suriyeli vatandaşların gelmesi Türkiye’de çeşitli alanlarda planlamalar yapılmasını zorunlu kılmıştır. Bu alanlardan biri de eğitimidir. Eğitim-öğretim çağındaki Suriyeliler çeşitli yasal düzenlemeler ve eğitim alanındaki yapılanmalarla Türk Milli Eğitim sistemi içerisine dâhil edilmiştir. Eğitim-öğretim çağındaki Suriyeliler ile Türk öğrencilerin aynı eğitim öğretim alanlarında benzer eğitim-öğretim faaliyetlerine dâhil olması çeşitli yönlerde olumlu ve olumsuz sonuçlar da

doğurmuştur. Bu olumlu ve olumsuz durumlardan araştırma kapsamında tespit edilebileceklerin tespit edilmesi, olumlu yönlerin pekiştirilmesi, olumsuz yönlerin oluşturduğu problemlerin çözümlerinin üretilebilmesinde fikirler verebilmesi adına bu araştırma önemlidir. Ayrıca bu araştırma, geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile Türk öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersindeki iletişimleri, derse katılımları, beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin derslerinde uyguladıkları yöntemleri, beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin sınav değerlendirmelerini nasıl yaptıkları, öğrenci ve öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik beklentileri, problemlere yönelik çözüm önerilerinin neler olduğu gibi hususları da araştırmayı amaç edinmiştir.

Genel anlamıyla araştırma, Türkiye'deki beden eğitimi ve spor dersine yönelik geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler ile Türk öğrencilerin görüşlerini tespit etmeyi ve beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin yeterliğini araştırmayı amaç edinmiştir.

1.3. Araştırmanın Gerekçesi

Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin yeterliği ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik çalışmalar çeşitli araştırmacılar tarafından daha önce de yapılmıştır. Fakat bu araştırma beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin yeterliğini yarı yapılandırılmış görüşme şeklinde planlayarak öğretmenlerin öz değerlendirmelerini yapmalarına fırsat verecek şekilde düzenlenmesi yönüyle farklılık göstermektedir. Bununla birlikte araştırmaya Türkiye'deki eğitim faaliyetlerinden faydalanmalarına ve sosyalleşme süreçlerine katkı sağlanan geçici koruma altındaki Suriyeli öğrenciler de dâhil edilmiştir. İnanıyoruz ki beden eğitimi ve spor benzer ya da farklı coğrafyalarda da yaşıyor olsalar insanların ortak paydada buluşabilecekleri zeminleri içerisinde taşımaktadır ve birbirleriyle uyum içerisinde yaşayan toplum yapısının inşasında önemli rol oynamaktadır. Bu açıdan araştırma, beden eğitimi ve spor dersine yönelik eğitim alan yalnızca Türk öğrencilerimizin görüşlerini değil aynı zamanda geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerimizin de görüşlerini alıp onların da katkılarını almaya yönelik özen göstermesi yönüyle farklılık göstermektedir. Ayrıca bu araştırma aynı sınıf ortamını paylaşan geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerimiz ile Türk öğrencilerimizin ortak paydada buluştukları beden eğitimi ve spor dersine yönelik beklentilerini ifade etmelerine ve bir arada bulundukları derse yönelik paylaşımlarını arttırmalarında neler

yapılabileceği hususunda beden eğitimi ve spor öğretmenlerine fikirler vermesi yönüyle önem arz etmedir. Bu araştırmanın diğer araştırmalardan ayrılan en önemli yönlerinden biri ise araştırma yöntemidir. Çünkü beden eğitimi ve spor dersine yönelik çeşitli araştırmalarda çoğu kez nicel araştırma deseni tercih edilmiştir. Fakat bu araştırma yarı yapılandırılmış görüşmelerle yürütülen nitel bir çalışmadır.

1.4. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler ile Türk öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik görüşleri ile bu derse giren öğretmenlerin yeterliğini tespit etmek amacıyla nitel yöntemler izlenmiştir. Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modelindedir. Veri toplama sürecinde nitel araştırma veri toplama yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmış olup verilerin elde edilmesi araştırmacılar tarafından hazırlanan “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” ve “Kişisel Bilgi Formu” aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda öğretmenlere yöneltilen sorular, akademik etik kurallar çerçevesinde hazırlanmıştır. Görüşmeye katılacak öğretmenlerin ve öğrencilerin bulunduğu okul ziyaret edilmiştir. Son olarak elde edilen veriler Nvivo programı aracılığıyla içerik analiz yöntemi kullanılarak çözümlenmiş kod ve tema çerçevesi oluşturulmuştur.

1.5. Araştırmanın Varsayımları

- ✓ Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri ve öğrencilerin kendi istekleri doğrultusunda araştırma sorularına dürüst ve içtenlikle cevap verdikleri varsayılmıştır.
- ✓ Araştırmada veri toplamak için hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formlarının araştırmanın amacına hizmet ettiği varsayılmıştır.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

- ✓ Araştırma 2022-2023 eğitim öğretim yılında Gaziantep ilindeki devlet ortaokulunda bulunan ve görüşmeye dâhil edilen öğretmen ve öğrencilerden toplanan veriler ile sınırlıdır.
- ✓ Araştırma geliştirilen görüşme formlarından elde edilen bilgiler ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Geçici koruma: “Ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri

dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel olarak veya bu kitlesel akın döneminde bireysel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen ve uluslararası koruma talebi bireysel olarak değerlendirmeye alınamayan yabancılara sağlanan korumayı” ifade eder (Geçici Koruma Yönetmeliği, 2014).

Yabancı: “Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi” ifade eder (Geçici Koruma Yönetmeliği, 2014).

Yeterlik: Yeterli olma durumu. Bir işi yapma gücünü sağlayan özel bilgi, ehliyet, görevini yerine getirme gücüdür (TDK, 2022).

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Göç

İnsanlar ilk var olduğu zamanlardan günümüze değin çeşitli sebeplerle doğduğu ve yaşadığı coğrafyalardan ayrılıp mekânsal olarak yer değişiklikleri yapmışlardır. Bu yer değişikliklerinin ortak bir tanımı olmamakla birlikte göç olarak adlandırılmaktadır. İnsanların bulundukları coğrafyalardan farklı coğrafyalara doğru olan bu yer değişikliklerine yönelik hareketliliği insanın var olduğu ilk andan itibaren neredeyse bütün toplumların karşı karşıya kaldığı bir olgudur. Bu göç olgusunun toplumların dönüşüm ve değişimleri üzerinde büyük bir etkisi vardır. Bu etkinin doğmasına sebep olan göç hareketi için ise birbirinden farklı sebepler olabilir (Karakoç, 2010). Sebepleri çeşitlenmekle birlikte göç olgusu Türkiye için de her zaman güncelliğini koruyan bir durumdur (Tezcan, 1994). Uluslararası Göç Örgütü (IOM)' nün yayımlamış olduğu Göç Terimleri Sözlüğüne göre göç: “Uluslararası bir sınırı geçerek veya bir devlet içinde yer değiştirmesidir. Süresi, yapısı ve nedeni ne olursa olsun insanların yer değiştirdiği nüfus hareketleridir. Buna, mülteciler, yerinden edilmiş kişiler, yerinden çıkarılmış kişiler ve ekonomik göçmenler dâhildir.” şeklinde tanımlanmıştır (Göç Terimleri Sözlüğü, 2009). TDK'nin tanımına göre ise göç: “Ekonomik, toplumsal, siyasi sebeplerle bireylerin veya toplulukların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işi, taşınma, hicret, muhaceret” şeklinde ifade edilmektedir. Bir başka tanımda ise Yalçın (2004), genel hatlarıyla göçü sebepleri siyasi, ekonomik, doğal ya da kişisel olmakla birlikte kısa, orta ya da uzun süreli olabilecek insanların sürekli yaşamak ya da geçici süre bulunmak amacıyla coğrafi, kültürel ya da toplumsal olarak gerçekleştirdikleri yer değiştirmeye yönelik hareketlilikleri olarak tanımlamıştır. Göçün birey ve toplumla olan ilişkisi, ulus içinde ve ulus dışında birçok durum ve alana etki etmektedir. Farklı nedenlerle gerçekleşmesi ve farklı sonuçlar doğurması yönüyle de farklı şekillerde tanımlanmıştır. Fakat Sakız ve Apak (2019) göçle ilgili yapılan bu farklı tanımlamalarda belirli bileşenlerin olduğunu ifade etmişler ve bu bileşenleri şöyle sıralamışlardır:

- Göçü isteyen ve göç eylemini gerçekleştirecek aktör veya aktörler,
- Aktörleri göçü istemeye ve göç eylemine zorlayan doğal ve sosyal çevreden kaynaklı nedenler

- Göç edebilmek için gidilebilecek ya da yer değiştirebilecek başka bir yerin bulunması
- Göç etme anında ve daha sonrasında çıkabilecek sosyal, kültürel, biyolojik, psikolojik, ekonomik maliyetleri; göç sürecinde ve göç edilen yerde karşılaşması muhtemel riskleri ve belirsizlikleri kabullenmek.

Bu bileşenler sonucunda bireyler veya gruplar göç etme kararı alarak yer değiştirmek için harekete geçerler denilebilir.

2.1.1. Göçün Nedenleri

Göç, birçok araştırmada birbirinden farklı şekillerde tanımlanırken bu kadar farklı tanımlamaya sahip olmasına neden olan şeyin göçe neden olan faktörlerin ve doğurduğu sonuçların çeşitliliği olarak ifade edilmiştir. İnsanların hayat içerisinde gerçekleştirdikleri birçok davranış ve durum çeşitli disiplinlerce araştırılıp sebebi anlaşılmaya çalışılmıştır. Göç gibi insan hayatını ciddi anlamda etkileyen bir durumun sebepsiz olamayacağı ve insanların içine doğdukları coğrafyalardan farklı coğrafyalara doğru göç etmesine neden olabilecek birçok durumun olduğu da kesindir (Kaştan, 2015). Geçmişten günümüze incelediğimizde tarihin her kısmında var olan göçün önceki çağlarında en önemli nedenleri depremler, iklim değişiklikleri, kıtlık gibi doğa olaylarıyken güncel olarak baktığımızda siyasetin, ekonominin ve sosyokültürel sebeplerin öne çıktığını görmekteyiz (Oral ve Çetinkaya, 2017). İnsanların hayatlarını daha iyi koşullarda sürdürebilmek için doğal afetlerden(sel, deprem vb.), kıtlıktan, susuzluktan, yangınlardan, iklim şartlarının zorluğundan uzaklaşmak için başlattıkları hareket göçün doğal koşullarla ilgili nedenleri olarak ifade edilebilir. Yaşadıkları yerlerdeki işsizlik, geçim sıkıntısı, yoksulluk, tüketimi karşılayamayacak durumdaki üretim kaynakları gibi durumlar ile göç etmeyi planlanan yerlerdeki iş imkânları, ekonomik refahın arttırılabileceği alanların vs. olması göçün ekonomik nedenleri olarak ifade edilebilir. Savaşlar, insanların güvenliklerine yönelik endişeleri, çatışmalar, toplumlarda yaşanan politik şiddet, etnik baskılar, dini ya da kültürel özgürlükleri koruma isteği gibi durumlar göç hareketini başlatan sosyopolitik nedenler arasında sayılabilir. Bazı göç hareketlerinde de bireyin kişisel özellikleri, hayata bakışı, sosyal ilişkileri ile psikolojik özellikleri daha büyük bir rol oynamaktadır (Göker, 2013). Daha rahat bir yaşam ve macera düşkünlüğü gibi durumları da eklediğimizde göçün bireysel koşullardan kaynaklanan sebeplerini de ifade etmiş oluruz (Yalçın, 2004).

2.1.2. Göç İle İlgili Bazı Kavramlar

Göç farklı disiplin alanlarıyla incelenmesi, farklı neden ve sonuçlarının olması gibi özelliklere sahip olması yönüyle birçok kavramın doğmasına sebep olmuştur. Öyle ki göç ile ilgili kavramlar, tanımlar vs. o kadar genişlemiştir ki bir göç terimleri sözlüğü oluşturulmuştur. Türkiye’de 2000’li yıllardan itibaren Avrupa Birliği müzakereleri çerçevesinde göç ve uluslararası korumayla ilgili düzenlemeler ve gelişmeler olmuştur. 2013 senesinde, yaşanan gelişmeler neticesinde 6458 sayılı “Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu” (YUKK) yürürlüğe girmiştir. 6458 sayılı bu kanun Türk vatandaşı olmayan yabancı kişilerin Türkiye’ye giriş yapmaları, Türkiye’de bulunmaları ve Türkiye’den ayrılmaları hususları ile Türkiye Cumhuriyeti devletinden koruma talebinde bulunan Türk vatandaşı olmayan kişilere sağlanabilecek korumanın içeriği ve uygulanması yönelik usul ve esasları düzenlemek amacıyla oluşturulmasının yanında uluslararası korumaya yönelik statülerle ilgili getirdiği yenilikler açısından da önemlidir. Uluslararası düzeydeki korumaya yönelik yabancılar ve uluslararası koruma kanununda temel anlamda üç statü belirlenmiştir. Bu statüler mülteci, şartlı mülteci ve ikincil koruma şeklindedir. İkincil korumanın kişilerin toplu bir şekilde gerçekleştirmeye çalıştıkları sığınma durumlarında uygulanan geçici koruma statüsü de çıkarılan yeni kanun ile düzenlenmiştir (Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu, 2013). 1951 Cenevre sözleşmesinde “Avrupa ülkelerinde meydana gelen olaylar nedeniyle, ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncelerinden dolayı zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korkan kişi olarak” mülteci kavramı tanımlanmıştır. Vatandaşlığı olduğu ülkede ortaya çıkan siyasi problemler sebebiyle ülkesini kendi isteğiyle ya da zoraki olarak terk etmek durumunda kalmış ve başka bir devletten vatandaşlık almamış ayrıca başka herhangi bir devletin kendisi üzerinde diplomatik anlamda bir koruması olmayan kişi mülteci olarak tanımlanabilir (Özkan,2011). Şartlı mülteci ise uluslararası koruma biçimlerinden biri olsa da Türkiye’nin 1951 Cenevre sözleşmesindeki “Avrupa ülkeleri” kıstasındaki sınırlamaya karşı uygulamaya koyduğu uluslararası koruma şeklidir. YUKK’ un tanımlamasına göre şartlı mülteci: “Avrupa ülkeleri dışında meydana gelen olaylar sebebiyle; ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncelerinden dolayı zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından

yararlanamayan, ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancıya veya bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen vatansız kişiye statü belirleme işlemleri sonrasında verilen statüdür”. Bu kanunun 62. Maddesinin devamında da “Üçüncü ülkeye yerleştirilinceye kadar, şartlı mültecinin Türkiye’de kalmasına izin verilir.” ibaresi yer almaktadır. Kanunun 62. maddesinin ilk cümlesine göre birinin mülteci kabul edilebilmesi için Avrupa’dan gelmiş olması şartı yok sayılmıştır. İkinci cümlesine göre ise bu durumun geçiciliği ortaya konularak mülteci statüsüyle verilen bazı hakların da geçici kabul edilmesi anlamını doğurmuştur (Çelik, 2015). İkincil koruma ise aynı kanunun 63. maddesinde mülteci veya şartlı mülteci olarak nitelendirilemeyen, ancak menşe ülkesine veya ikamet ülkesine geri gönderildiği takdirde;

- a) Ölüm cezasına mahkûm olacak veya ölüm cezası infaz edilecek,
- b) İşkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye maruz kalacak,
- c) Uluslararası veya ülke genelindeki silahlı çatışma durumlarında, ayrım gözetmeyen şiddet hareketleri nedeniyle şahsına yönelik ciddi tehditle karşılaşacak,

olması nedeniyle menşe ülkesinin veya ikamet ülkesinin korumasından yararlanamayan veya söz konusu tehdit nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancı ya da vatansız kişiye, statü belirleme işlemleri sonrasında verilen statüyü ifade eder. İkincil koruma genel anlamda kişilerin bireysel olarak yaptıkları başvurularda geçerlidir. Toplu sığınma hareketlerinde iltica edenler için geçici koruma statüsü uygulanmaya konmaktadır.

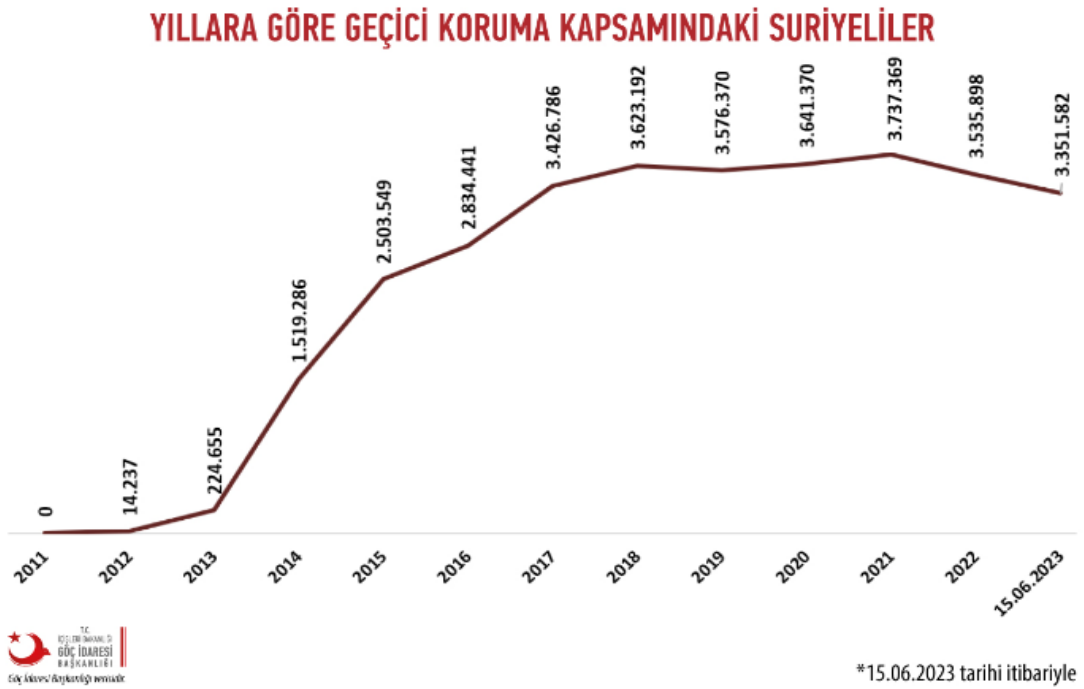
2.1.3. Suriyelilerin Yasal Statüsü ve Geçici Koruma Yönetmeliği

Türkiye’ye ilk geldikleri 2011 yılından itibaren Suriyeliler hukuki ve sosyal anlamda çeşitli şekillerde isimlendirilmişlerdir. Türk hukuk mevzuatının gerekliliklerine göre ise yaşamlarına Türkiye’de devam eden, geçerli şekilde pasaport / vize almış olarak gelip oturma iznine sahip olanların dışındaki bütün Suriye’den sığınma arayışıyla gelen insanların hukuki anlamda statüsü “geçici koruma” statüsüdür. Muhacir, mülteci, sığınmacı, vb. şeklinde yapılan bütün tanımlamalar Suriye’den sığınma arayışıyla gelen insanlar için hukuki anlamda karşılığı olmayan tanımlamalardır. İkincil koruma statüsü de Türkiye sınırlarından

acil bir şekilde ve topluca geçmeye çalışarak kendilerini güven altına almaya çalışan Suriyelileri tanımlamak için yeterli olmadığından “geçici koruma” adı altında değerlendirmeye alınmıştır. Peki nedir bu geçici koruma? Türkiye’ye sığınan Suriye vatandaşlarının yasal statüsü için 11.04.2013 tarihinde resmî gazetede yayımlanan “Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu” nun 91. maddesine dayanarak hazırlanan “Geçici Koruma Yönetmeliği” nin 3. maddesinin f bendine göre geçici koruma: “Ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel olarak veya bu kitlesel akın döneminde bireysel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen ve uluslararası koruma talebi bireysel olarak değerlendirmeye alınamayan yabancılara sağlanan korumayı” ifade etmektedir (Geçici Koruma Yönetmeliği, 2014). Türkiye Suriyelilere karşı uyguladığı geçici koruma statüsünde dikkate aldığı üç nokta vardır. Bunlar:

- Sınırları açık tutarak sığınma arayışı ile gelen insanları ülkeye kabul etme,
- İnsanları geri çevirmeme, göndermeme ilkesi,
- Sığınma arayışı ile gelen insanların acil ve temel gereksinimlerinin karşılanmasıdır (Göç İdaresi Başkanlığı, 2022).

Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün 15.06.2023 verilerine göre ülkemize sığınmış olan yasal çerçevede geçici koruma kapsamında kabul edilen Suriyeli insanların sayısı 3.351.582 kişidir.

Şekil 2. 1. Yıllara göre geçici koruma kapsamındaki Suriyeliler (Göç İdaresi Başkanlığı, 2023).

Suriye'deki karışıklık ve çatışma ortamının devamlılığı Suriye vatandaşlarının Türkiye'de kaldıkları süreyi uzatmıştır. Bu süre içerisinde Suriyeliler Türkiye toprakları içerisinde çeşitli illere dağılarak ikametlerini sürdürmüşlerdir. Türkiye içerisindeki illere dağılımı da göç idaresi genel müdürlüğünün verilerinde mevcuttur.

Şekil 2. 2. Geçici koruma kapsamında bulunan Suriyelilerin ilk on ile göre dağılımı (Göç İdaresi Başkanlığı, 2023).

2.1.4. Geçici Koruma Kapsamındaki Bireyler ve Eğitim

Eğitim ve öğretim kuşkusuz ki bireylerin özgürce ulaşmaları gereken ve birçok uluslararası belgede de üzerinde durulan bir haktır. Suriyelilerin Türkiye'ye doğru göç etmesiyle başlayan bu süreç her iki ülke vatandaşları için de çeşitli yenilikleri beraberinde getirmiştir. Türkiye acil ihtiyaç durumundaki Suriyeliler için önem sırasına göre hızlıca kararlar alarak Suriyelilerin mahrum kaldıkları birçok insanı hakkı yerine getirmeye çalışmıştır. Eğitim de bu önemli haklardan bir tanesidir. Çünkü Suriyelilerin karşı karşıya kaldıkları problemlerin en önemlilerinden biri eğitime yönelik hizmetlere ulaşmada yaşadıkları problemlerdir (Tunç, 2015). Nitekim Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 27. maddesinde “Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma

hakkına sahiptir.” (Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 1982) denilerek bu hakka herkesin sahip olması gerektiği vurgulanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı imkân ve ihtiyaç durumlarını göz önünde bulundurarak geçici koruma kapsamındaki Suriyelilerin eğitimleri ile ilgili çeşitli kararlar alıp genelgeler çıkarmıştır. Bu genelgelerden 23 Eylül 2014 tarihinde 2014/21 sayılı “Yabancılarla Yönelik Eğitim-Öğretim Hizmetleri” başlığıyla çıkarılan genelgede Suriye’den sığınma arayışı ile gelen çocuklara verilmesi planlanan eğitime yönelik çalışmaların standartları belirlenmiştir. Ayrıca Suriyeli çocuklara verilecek eğitim güvence altına alınmıştır (Emin, 2016). Suriyelilerin eğitim durumlarıyla ilgili esas çerçeve ise 22 Ekim 2014 tarihinde çıkarılan geçici koruma yönetmeliğinin 28. maddesinde belirlenmiştir. Yönetmeliğin ilgili maddesinin a fıkrasında 54-66 aylık çocuklara okul öncesi eğitim hizmeti verilebileceği, b fıkrasında ilköğretim ve orta öğretim çağındaki çocuklara eğitim verileceği, c fıkrasında ise her yaş grubu için yaygın eğitim (dil, meslek, beceri ve hobi kursları) faaliyetlerinin düzenlenebileceği belirtilmektedir. Yükseköğretim düzeyindeki usul ve esasların belirlenmesi ise Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı’nca olacağı belirtilmiştir (Geçici Koruma Yönetmeliği, 2014). Suriyelilerin bu kadar uzun süre Türkiye topraklarında kalacakları öngörülmediğinden eğitim gibi önemli bir hak üzerinde geniş çaplı bir çalışma ilk zamanlarda yapılmamıştır. Eğitimle ilgili yapılan ilk çalışmalar kamp içerisinde kalan Suriyeli çocuklara yönelik hazırlanmıştır. Görüldüğü üzere ilerleyen süreçte eğitimle ilgili çalışmalar planlanmış gerekli genelgeler ve geçici koruma yönetmeliğinin ilgili maddeleri kapsamında adımlar atılmıştır. Kızıl ve Dönmez (2017), Türkiye’nin, tarihi ve kültürel anlamda güçlü bağları bulunan ve ülkelerinde çıkan iç savaş sebebiyle Türkiye’ye iltica etmek durumunda kalan Suriyeli sığınmacılara yönelik eğitim hizmetleri ile ilgili diğer ülkelere örnek olabilecek kararlar aldığını belirtmiştir. Geçici koruma statüsü ile Türkiye’de bulunan Suriyelilerin eğitimlerine yönelik hizmetler geçici eğitim merkezleri ile kamuya ait ve özel statülü okullarda gerçekleştirilmekteydi. Geçici eğitim merkezleri ya barınma merkezlerinin içinde ya da dışında yer almaktaydı. Suriyelilere yönelik eğitim faaliyetlerinin yürütüldüğü bu geçici eğitim merkezleri toplu sığınma durumundan etkilenen il ve ilçelerde valilik oluru ile oluşturularak il/ilçe milli eğitim müdürlüklerine bağlı olarak hareket ederler. Geçici eğitim merkezlerinin amacı toplu sığınma arayışı ile Türkiye’ye gelmiş yabancı uyruklu öğrencilerin ülkelerinde çıkan karışıklıklar sebebiyle yarıda bıraktıkları ya da hiç başlayamadıkları eğitim

faaliyetlerini gerçekleştirebilmektir. Bu eğitim merkezleri sığınma arayışı ile Türkiye'ye gelmiş yabancı uyruklu öğrencilerin kendi ülkelerine dönme durumları olduğunda eğitim faaliyetlerinden geri kalmamış olmayı veya Türkiye'de yaşamaya devam etmeleri durumunda ya da Türkiye'de kalmayı tercih etme durumlarında milli eğitim bakanlığı bünyesindeki her tür ve kademedeki eğitim hizmetlerinden faydalanarak hayatlarına devam etmeyi sağlamaya çalışmaktadır (MEB, 2014). Bu geçici eğitim merkezlerinde öğrenciler haftada 15 saat Türkçe dersi almaktadırlar. Bununla birlikte tabi ki Arapça dersler de verilmekteydi. Zira ilköğretim seviyesindeki öğrenciler için 28 saati zorunlu olacak şekilde haftada toplam 30 saat, ortaokul seviyesindeki öğrenciler için de 30 saati zorunlu olacak şekilde toplam 35 saat haftada ders verilmekteydi. 2016 yılında Millî Eğitim Bakanlığı Geçici Eğitim Merkezleri'ne yeni bir düzenleme getirilmiştir. 2016-2017 eğitim-öğretim döneminden başlanarak Suriyeli öğrencilerin Türk milli eğitim sistemi içerisine adapte olabilmesi, eğitim öğretim faaliyetlerinden faydalanabilmesi amacıyla anaokullarına, ilköğretim ve ortaöğretim kademelerinin birinci sınıflarına öğrenci alınmaması şeklinde bir yöntem uygulanmıştır. Yani geçici eğitim merkezlerinin anaokuluna, 1. sınıfına, 5. sınıfına ve 9. sınıfına öğrenci alınmamıştır. Bu süreçte Geçici Eğitim Merkezleri Türk eğitim sistemine geçişte süreci kolaylaştıracak bir oryantasyon merkezine dönüştürülmüştür. Geçici Eğitim Merkezlerinin 2016 yılındaki bu düzenlemeyle kademeli olarak üç yıl içerisinde kapatılması (2017-2018 eğitim öğretim dönemi itibari ile) öngörülmüştür (MEB, 2016). Suriyeli çocukların Türkiye'de eğitim aldıkları bir diğer yer ise devlet okullarıdır. MEB'in 2014/21 numaralı genelgesine göre, Suriyeli çocuklar Türkiye'nin kendilerine verdiği yabancı tanıtma belgeleri ile Türkiye'de devlete ait herhangi bir okula kayıt yaptırabilirler (MEB, 2014). Böylece geçici koruma kapsamındaki Suriyeli öğrenciler Türk öğrencilerle birlikte aynı ortamlarda eğitim alabilmekte ve her türlü eğitim faaliyetlerinden faydalanabilmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı geçici koruma kapsamındaki Suriyeli öğrencilerin yararına olabilecek projelerle de eğitimi geliştirmeyi amaçlamıştır. Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi (PIKTES) de bu gayretlerinden biridir. PIKTES Millî Eğitim Bakanlığının geçici koruma altındaki çocukların eğitim faaliyetlerinden faydalanmalarını sağlamak amacıyla yürüttüğü eğitime yönelik bir projedir. Bu projenin bütçesi "Türkiye'deki Mülteciler için Mali Yardım Programı (FRIT)" anlaşması kapsamında Avrupa Birliği tarafından doğrudan hibe şeklinde

karşılanmaktadır. PIKTES 03.10.2016 tarihinde başlatılmıştır. Türkiye’de şu an aktif olarak 26 ilde sürdürülmeye devam etmektedir. 2018 yılının aralık ayında projenin 2. aşamasına başlanmıştır (PIKTES, 2022). Projenin bitiş süresi ile ilgili güncellemeler gerekli görüldüğünde ilgili makamlarca yapılmaktadır.

2.2. Beden Eğitimi ve Spor

Eğitim toplumların vazgeçilmez bir gereksinimidir (Sunay, Sunay, 1996) ve eğitim genel olarak yetişen nesillerin yani çocukların, gençlerin içinde bulundukları topluma başarılı bir şekilde uyum sağlamalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır (Varış, 1994). Bu uyum sağlama sürecinde hem bireye hem de toplumun kültürünün yenilenmesine olan etkisiyle eğitim olgusu öğretmen, öğrenci ve eğitim programı olmak üzere üç ana unsurdan oluşur (Üstüner, 2004). Türk Milli Eğitim sisteminin gereksinimleri göz önünde bulundurularak belirlenen politikaların uygulanmasında aracı rol üstlenen eğitim programları ile öğrencilerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve toplumsal alanlarda bütünsel bir gelişim sağlamasını amaçlamaktadır (Aracı,1999). Modern çağda eğitimden beklenti bireyin kendisini gerçekleştirmesinde ona rehberlik edilmesi fikrine evrilmişken çağdaş eğitim anlayışı ile uyumlu olarak bireylerin zihinsel gelişimlerinin yanında fiziksel gelişimlerinin ve beden eğitimi ve sporun genel eğitim açısından öneminin yadsınamaz bir gerçek olduğu anlaşılabılır (Kangalgil vd., 2006). Türk milli eğitim sistemi içerisinde okullarımızda ders olarak okutulmaya başlandığı ilk zamanlardan beri bireye ve topluma olan katkıları göz önünde olan beden eğitimi ve spor çeşitli tanımlamalarla ifade edilmeye çalışılmıştır. Oyunu ve fiziksel aktiviteleri içerisinde barındıran beden eğitimi ve spor, kişilerin hareketler yoluyla gelişimini amaçlayan eğitim faaliyeti olarak ifade edilebilir (Açak, 2006). Karakuş ve Koç (2001), beden eğitimi ve sporu, insanların eklem ve kaslarını dengeli bir şekilde kullanmalarını desteklerken vücut yapılarının gelişmesini sağlayan, eğitim öğretim çağına çıktıktan sonra sosyal hayatta veya iş hayatında harcadıkları fiziki enerjiyi, gücü yeterli düzeyde kullanmalarını öğreten etkinlikler bütünü olarak tanımlamıştır (Karadağ, 2012). Beden Eğitimi, insanın yaradılışında sahip olduğu hareketleri şekillendirerek hayatının ilk yıllarından başlayarak sosyal anlamda gelişmişlik, zihinsel ve fiziksel güçlülük gibi özellikleri kazandırmayı hedef edinir (Yamaner, 2001). Beden eğitimi ve spor kavramları birbirlerinin aynısı ve birbirlerinin yerine kullanılabilir kavramlar olarak düşünülmektedir. Fakat birbirleriyle bağlantılı olsalar da aslında farklı anlamları temsil etmektedirler. Spor,

beden eğitimi etkinliklerinin çeşitli alanlarda branşlaştırarak somutluk kazanmış, üst seviyede yapıldığında fiziksel, ruhsal, sanatsal, teknik bazı özellikleri zorunlu hale getiren yarış ve rekabetin ön planda olduğu kuralları belirli şeklidir denilebilir. Sporun beden eğitimi ile benzer amaçları olsa da sporda asıl amaç yarışmak ve kazanmaktır (Arıcı, 2001). Spor, beden eğitimi faaliyetleri altında kişilerin bireysel ya da grup olarak fizyolojik, içsel ve zihinsel kabiliyetlerini, sınır ve kuralları belirli bir düzen içerisinde geliştirip meydana çıkardıkları hareketlerinin tamamına denir (Özbek,1999). Sporun, kişilerin hayatlarına olumlu etkileri olduğu bir gerçektir. Kişilerin hayatlarındaki bu olumlu etkiler, bu olumlu yöndeki gelişim kişinin içinde bulunduğu toplumun da sağlıklı bir yapıya kavuşmasına, toplumun çağdaşlaşmasına katkı sağlar. Kısacası spor toplumun gelişmesine katkı sağlayan toplumsal yapı konumundadır. Yetim (2000)' e göre de spor; insanın fiziksel ve ruhsal dünyasına etkileri olan sosyal bir davranış durumudur ve sosyal fonksiyonlarını da şu şekilde özetlemiştir:

- İnsanın sağlıklı, mutlu ve güçlü olmasını sağlar.
- Sosyal ve kültürel zevkler ve duyarlılıklar kazandırır.
- Boş zamanların yararlı bir biçimde değerlendirilmesini sağlar.
- Arkadaşlık, liderlik, iş birliği, hoşgörü, takdir etme ve edilme özelliklerini kazandırır.
- İnsanın kendini kontrol etme, kendine ve başkalarına karşı saygı ve sevgiyi öğretir.
- Planlı ve ölçülü bir çalışma ve dinlenme alışkanlığı kazandırır.
- Sosyalleşmeyi ve sosyal sorumluluğu geliştirir.
- Kolektif çalışma alışkanlığı kazandırır.
- İş, görev ve mesleki sorumluluk kazandırır ve geliştirir.
- Özürlüleri topluma kazandırmada önemli rol oynar.
- İnsanlar ve milletler arasında dostluğu geliştirir ve sosyal kaynaşmayı sağlar.
- Sosyal statü kazandırır.
- Profesyonel anlamda yapıldığında ekonomik kazanç sağlar.
- Centilmenlik, dayanışma, risk alma, cesaret duygularını geliştirir.
- Mücadele ve rekabet gücünü arttırır.
- İnsan ilişkilerini geliştirir.
- Yapıcı, yaratıcı ve üretici yetenekleri geliştirir.

- Kendine güven duygusunu arttırır.
- Diplomasıyı, iç ve dış turizmi arttırır.
- Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmada önemli bir rol oynar.
- Toplum bireyleri arasında aidiyet duygusunu geliştirir.
- İnsanın başarıma duygusunu canlandırır.
- Bireyin ruhundaki savaşı, kavgacı enerjiyi barışçı, dostane bir zemine çeker.
- İnsanın kişilikli ve iradeli olmasına katkı sağlar.
- İnsanın sınırsız ihtiraslarını köreltir.

Beden eğitimi ve sporun başlangıç noktasında, önce insan ve insanın hem gelişimini destekleyen hem de gelişimiyle ortaya çıkan ilk temel hareketleri bulunmaktadır (Özyürek vd. 2015). Kale (2007)'ye göre çocukların birbirlerine “İlerideki topu kim daha önce koşup alacak?” şeklinde bir soru sorması beden eğitimi içerisinde sporun başlangıç noktası olarak kabul edilebilir. Spor, kişinin hareket gereksinimini karşılaması, eğlenmesi, oyun oynaması, mutlu olması, sosyallik kazanması vb. şeklinde tercih etmesi için birçok sebebin olduğu, meslek olarak seçilebildiği bir alan; bireysel veya grupla yapılabilen, genel olarak rekabeti ve yarışmayı ön plana alan, kuralları daha öncesinden belirli olacak şekilde uygulanan beden hareketlerinin tamamıdır (Heper, 2012). Beden eğitimi ve sporun var olduğu ortam içinde kişi bireysel kabiliyetlerini ve diğer insanların kabiliyetlerini fark etmeyi, eşit şartlarda yarışmayı, mağlubiyetlerini kabullenmeyi, diğer insanları takdir edebilme yeterliliğini, galibiyetlerini mütevazılıkla karşılayabilmeyi, başkalarına yardım etmeyi, doğa ve zaman bağlamı içinde mücadele ederek emeğinden ve zamanından verim almayı öğrenir. Genel anlamıyla ifade edilecek olursa beden eğitimi ve spor, bireyi çok yönlü geliştirmeyi amaç edinmesi yönüyle de çağdaş eğitim anlayışının önemli bir parçasıdır (Öztürk, 1998).

Modern yaşamda teknolojinin ilerlemesi ile günlük hayatımızdaki işleri yapmak kolaylaşırken yapılması zorunlu fiziksel aktiviteler kısıtlanmıştır. Durağanlaşan modern hayatın önemini daha da artırdığı beden eğitimi (Kuter ve Kuter, 2012) öğrenenlerin pozitif spor tecrübeleri edinmesinde destekleyici ve fiziksel aktivite yapılması noktasında sosyal bir araç olma rolüne sahiptir; ders iyi bir şekilde tasarlandığında öğrenen başarısını psikomotor alanın yanında bilişsel, duyuşsal yönlerde de güçlendirir (Yücekaya, 2020). Beden eğitimi bireylerin yaratıcılıklarının gelişimini, kültürel gelişimini, artistik üretim becerilerini, duygu kontrolünü, karakter ve kişilik gelişimini (Kuter ve Kuter, 2012), mutluluk

düzeylerini, sorumluluk duygularını, sosyal sorunlara hazırlık düzeylerini artırmada öğretim hedeflerini destekleyen önemli bir role sahiptir (Yücekaya, 2020). Bireylerin biyolojik sistemlerinin güçlenmesini sağlayan ve bunların hayatlarında etkili kullanılmasına yardımcı bilgi- beceri edinilmesine yönlendiren bir öğretim süreci olan beden eğitimi ve sporun (Balyan, vd., 2012), sağlık ve korunma alışkanlıklarının gelişimini ve grup etkileşiminin yükselmesini sağladığı bilinmektedir (Kuter ve Kuter, 2012). İşte bu grup etkileşimi geçici koruma kapsamındaki öğrencilerimiz ile Türk öğrencilerimizin farklı kültür alt yapıları ile yetişmiş olmalarına rağmen ortak çevre ve ortak ders bağlamında birbirlerine karşı uyum geliştirmelerini destekleyici rol sergilediği düşünülmektedir.

Beden eğitimi ve spor faaliyetleri gelişmiş ülkelerde insanların birbirleriyle sosyalleşebilmesi adına önemli bir pozisyonadadır (Güven ve Öncü, 2006). Beden eğitimi ve spor, sosyallik olgusunun inşasında olduğu kadar insanların kendi hayatlarına yönelik hedefleri bakımından da önemli roller üstlenmektedir. Beden eğitimi ve spor, kişilerin farklı ihtiyaç ve beklentilerine yanıt verebilmek amacıyla ilgi alanını genişleterek topluma yönelik ve toplum içindeki sorunların çözümünde sosyal yönü güçlü bir eğitim aracı olarak işlevsel bir hal almaya başlamıştır. Beden eğitimi ve spor esasında kişilerin çok yönlü gelişimlerini sağlarken genel eğitim faaliyetlerini destekler ve çağdaş eğitim anlayışının destekleyicisi olarak yürütülen faaliyetlerden olduğu da söylenebilir (Çelik ve Pulur, 2011). Beden eğitimi ve spor genel çerçevede kişiliğin eğitim ve gelişimini amaç edinmiştir. Bu amaca yönelik olarak da bireyin yalnızca zihinsel, yalnızca fiziksel ya da yalnızca psikolojik yönden değil tüm yönleriyle gelişimini amaç edinmiştir (Kale ve Ersen, 2003). Beden eğitimi ve spor ders programlarının temel amacı, öğrencilerin fiziksel etkinlikleri yani hareketler yoluyla eğitim ve öğretimlerini gerçekleştirerek öğrencilerin fiziksel yeterliliklerinin artırılmasına destek olmaktır. Beden eğitimi ve spor, öğrencilere bilgi ve beceri kazandırmak, sağlıklı bir hayat ve kişilik gelişimi sağlamalarını desteklemek, psikomotor yeterliliklerini arttırmak şeklinde özelliklere sahiptir (Şirinkan, Gündoğdu 2011).

Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurul Başkanlığının 4.12.1987 tarih ve 232 sayılı kararı ile 1987-1988 eğitim öğretim yılından itibaren uygulanan Yayınlar Dairesi Başkanlığının 30.09.1997 tarih ve 6242 sayılı emri ile tekrar geliştirilerek basımı yapılan “İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programlarında” genel amaçlar şöyle belirtilmiştir (MEB, 1994., Akt;

Şentürk, 2012: 10-11).

- Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme,
- Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirme ve geliştirebilme,
- Sinir-kas ve eklem koordinasyonunu sağlayabilme,
- İyi duruş alışkanlığı edinebilme,
- Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme,
- Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme,
- Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme,
- Milli bayram ve kurtuluş günlerinin anlam ve önemini kavrama, törenlere katılmaya istekli olabilme,
- Temel sağlık kuralları ve ilkyardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme,
- Beden Eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak, boş zamanlarını spor faaliyetleri ile değerlendirmeye istekli olabilme,
- Tabiatı sevme, temiz hava ve güneşten faydalanabilme,
- İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme,
- Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma, liderlik yapabilme,
- Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme,
- Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme,
- Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıkları edinebilme,
- Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.
- Spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gereği gibi kullanabilme.

2.3. 21. Yüzyıl Öğretmen Becerileri

Paleolitik çağdaki avcı-toplayıcı toplum yaşantısının günümüzdeki bilgi toplumu yaşantısına evirildiği süreçte insanlık çeşitli konularda pek çok gelişim göstermiş ve farklı problem alanları ile baş etme stratejileri geliştirmiştir (Aydemir ve Karalı, 2020). Endüstri devrimi ile buhar makinelerinin kullanılmaya

başlamasından, yapay zekâ kullanımının başlamasına kadar olan süreçte bilim iletişim ve teknolojinin hızla ilerlemesi ile değişen toplum beklentileri, önümüzdeki çağlarda "kalifiye" niteliğinde olacak kişilerin; gelişmeleri sadece kullanan değil üreten, tasarlayan, hayatına adapte eden kişiler olacağını öngörmüştür (Gürültü, Aslan ve Alıcı, 2020). İnsanlığın avcı toplumdan sırasıyla tarım, endüstri ve bilgi toplumu olma haline evrilmesinde bilimsel ilerlemelere bağlı olarak gelişen teknolojinin katkısı yadsınamaz bir gerçektir.

Yaşanılan çağda, ülkeler arasındaki rekabet daha çok finansal alanlarda gerçekleşmekte ve gelişmişlik, zenginlik ifadelerinin ölçütü olarak ülkelerin sahip olduğu bilimsel ilerlemeler kullanılmaktadır (Çiftçi, Sağlam ve Yayla, 2021). Bilimsel ilerlemeleri ve teknolojik gelişmeleri destekleyen ülkelerde üretim tetiklenmesi ile finansal büyümenin gerçekleşmesi, farklı sanayi dallarının oluşumu, askeri güç artışı, kişi başına düşen milli gelir artışı, eğitim erişilebilirliği oranı artışı gibi devlet gücünü artıran pek çok olumlu dönütün alındığı gözlemlenmiştir (Aydeniz, 2017). Sosyo-kültürel, siyasi, finansal vb. birçok alanda kişilerin hayatını etkileyen gelişim ve değişimlerin yaşandığı var olduğumuz toplum, bilgi toplumu ifadesi ile nitelendirilmiştir (Ayra ve Kösterelioğlu, 2015). Bu ifadenin oluşmasında globalleşme, ekolojik problemlerin gün yüzüne çıkması, kültürleme-kültürlenme-kültürleşme kavramlarının teorik bilgi olmaktan çıkıp sosyal hayatın değişmez bir gerçeği haline gelmesi, gelişen bilgi iletişim teknolojileri sayesinde hem yaşanan güzel olayların hem de afet, savaş, finansal kriz vb. kötü olayların evrensel düzeyde toplumlar tarafından oldukça hızlı bir şekilde duyulması gibi faktörler etkili olmuştur (Anagün, Atalay, Kılıç ve Yaşar, 2016). Yaşanılan yüzyılda, ilerleyen çağ gelişmelerine adapte olabilen ve çağdaki farklılaşmalara boyut kazandırabilen toplumlardan biri olabilmek için bu yüzyılın gereksinimlerini en ekonomik yöntemlerle karşılayan kişilere ihtiyaç duyulmaktadır (Çiftçi, vd., 2021). Günümüz toplumunun ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için geçmiş yüzyıllarda kullanılan temel biliş becerilerine ek olarak üst biliş becerilerinin de etkin olarak kullanılması beklenmektedir (Aydemir ve Karalı, 2020). Modern toplumun ve 21. yy iş dünyasının kişilerden beklediği bu becerileri genel çerçevede "21.yy becerileri" olarak nitelendirmek mümkündür (Aydeniz, 2017). 21. yüzyıl becerileri, kesinlik ifadeleri ile sınırlandırılmayan ve resmi olarak sınıflandırılması yapılamayan birçok bilgi ve beceri bütünüdür (Erten, 2019). Farklı kaynaklarda değişik ifadelerle

anlatılsa da ortak paydada gelişmiş, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerine sahip olma, girişimcilik, dijital okuryazarlık, yüksek iletişim becerisi, doğru ve hızlı karar verme yeteneği, problem çözme becerilerinde yüksek yetkinlik, dünya vatandaşı olma, kültürel farkındalığa sahip olma, hızlı adaptasyon sağlama faktörleri ile ifade edilebilir (Aydemir ve Karalı, 2020).

21.yy yetkinlikleri kişilerin; karşılaştıkları sorunlar karşısında pratik çözümler sunmalarını, durumları geniş perspektif ile analiz etmelerini (Erten, 2019), bilgiyi hazır almak yerine işlemelerini, öğrenmeyi öğrenmelerini, yüksek üst biliş becerilerine sahip olmalarını, teknolojik araçları kullanabilmelerini, farklı kültürlerle saygılı, uyumlu olmalarını (Aydemir ve Karalı, 2020) ve sonuç olarak hayatlarını daha yetkin, üretken bir biçimde sürdürmelerini sağlar (Erten, 2019). 21. yy becerileri İskandinav ülkeleri, Avustralya, İtalya, İrlanda, Yeni Zelanda gibi ülkelerin eğitim programlarında yer aldığı gibi 2000 yılından itibaren Türkiye'nin ilköğretim eğitim programında da yer almaya başlamıştır (Aydemir ve Karalı, 2020). 2011 yılında ABD'de öğretmen, CEO ve eğitim liderleri bir konsorsiyumda "21.yy Yetkinlikleri" raporunu hazırlamıştır (Aydeniz, 2017). Belirtilen raporda 21.yy yetkinlikleri üst biliş becerileri, bilgi teknolojileri okuryazarlığı ve inovasyon olarak gruplandırılmış olup ülkemizin ve birçok ülkenin eğitim reformundaki temel taşlardan birini oluşturmuştur (Gürültü, vd. 2020). Türkiye; mesleki yetkinlik düzeyi ve akademik başarısı yüksek, işverenlerin beklentilerini karşılayabilecek kalifiye kişilerin yetiştirilmesini sağlayabilmek amacıyla "Hayat Boyu Öğrenme için Anahtar Yetkinlikler" ana çerçevesinde anadil ve yabancı dillerde iletişim, matematiksel, bilimsel, teknolojik, dijital alanlarda yetkinlik, öğrenmeyi öğrenme, kültürel farkındalık alt alanlarında gelişim beklendiğini ifade etmiştir (Aydemir ve Karalı, 2020). Toplamlar finansal, sosyal, kültürel açılardan birçok değişim, gelişim gösterirken; eğitimi bu gelişmelerin dışında tutmak akılcı ve mümkün değildir (Genç ve Eryaman, 2007). Eğitimin temel unsurlarından olan öğrenci ve öğretmenler topluma ve çağ gerekliliklerine uyum sağlamalıdır. 21.yy becerilerine sahip olmayan öğrenciler meslek hayatına atıldığında; çağın gelişmelerini tasarlamakta, takip etmekte zorluklar yaşayarak globalleşen dünya gelişmelerinin gerisinde kalıp toplumsal olarak finansal, bilimsel, teknolojik açılardan dezavantajlı bir yaşama mahkûm olur (Cemaloğlu, Arslangilay, Üstündağ ve Bilasa, 2019). Bilgi toplumunda varlığını devam ettirmek için çabalayan 21.yy insanlarından; farklılıklara hızlı bir şekilde adapte olması ya da hızlı bir şekilde ters reaksiyon göstermesi, istenen bilgi

ile istenmeyen bilgiyi ayırt edebilmesi, analitik düşünme becerilerini kullanabilmesi ve sayılan tüm nitelikleri kendi yaşamında pratiğe dökmesi beklenmektedir (Anagün, vd., 2016). Bilgi toplumunda; toplum inançlarının değişimi, üretim paradigması anlayışının insanlar üzerinde kurduğu hâkimiyet, eğitilmiş birey algısındaki değişim, öğretime bakış açısındaki farklılaşmalar eğitimin amaç ve işleyişinin tekrar tanımlanmasını gerekli kılmıştır (Genç ve Eryaman, 2007). Eğitim politikalarındaki değişimin okullardaki uygulamaya entegre edilme sürecinde ise problem durumları oluşabilmektedir (Namsone, Čakāne & Erina, 2021). Eğitim politikalarında teorik açıdan kazandırılmak istenen yeterliklerin öğrencilere aktarımı noktasında asıl sorumluluğa sahip meslek grubu olan öğretmenlerin bu konularda donanımlı olma gerekliliği yadsınamaz bir gerçektir (Erten, 2019). Bilimin bu kadar ilerlemediği, teknolojinin sınıf ortamına bu denli ulaşmadığı dönemlerde bilgi ve kültür aktarımının yapılmasından sorumlu olan kişiler öğretmenlerdi (Başar, 2018). İlerleyen çağ ile birlikte bilgi; belirli kurum ya da kişilerle sınırlandırılmayan, her yerde var olan ve ulaşılabilir bir kavram haline gelmiştir. Modern çağ okullara bilgi aktarımının yapıldığı yer olma sınırını aşp bilgi üretilen yer olma misyonunu yüklemiştir (Genç ve Eryaman, 2007). Bilgiye erişimin kolaylaşması, teknolojinin eğitim ortamına entegrasyonunun sağlanması vb. faktörler öğretmenlerden beklenen yeterliklerde de bazı değişimler olmasına sebep olmuştur (Başar, 2018); beklenen değişimler en geniş çerçevede " eğitim kova doldurmak değil, ateş yakmak içindir" sözü ile ifade edilebilir (Bell, 2016). Dijital çağda öğretmenler öğrenme ortamını sadece "akademik başarı" ve "bilgi aktarımı" üzerine değil, bireylerin biricikliğinin bilincinde olarak "keşfetme" ve "üretme" becerilerine dönük oluşturmalıdır (Aktaş, 2022). Yaşanılan yüzyıl bireylerden problem çözme, eleştirel düşünme, uyum sağlama, teknolojiyi kullanabilme-tasarlayabilme, iyi bir vatandaş olma, analitik düşünme, sentez yapma gibi üst biliş yeteneklerine sahip olmalarını beklemektedir (Başar, 2018). Toplumun ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla kalifiye bireyler yetiştirilmesi hususunda kritik öneme sahip olan öğretmenler öncelikle yüzyılın gereksinimlerine dair farkındalık geliştirmelidir (Başar, 2018), çünkü öğretmenlerin inançları ile sınıflarında yaptıkları uygulamalar uyumludur (Muhamad & Goh, 2019). 21.yy gerekliliklerinin eğitim uygulamalarına entegrasyonu, demokratik bakış açısının eğitime yansımaları, bilgiye ulaşmanın kolaylaşması vb. faktörler öğretmen ve öğrenci rollerinde değişim oluşmasına sebebiyet vermiştir. Modern bakış öğretmen algısını "bilgi veren kişi" olmaktan "üst biliş becerileri kazandırmada

rehberlik eden kişi" olmaya (Gürültü, vd., 2020), ve "öğrenci merkezli" öğretim, yöntem-tekniklerini kullanarak öğrenme sürecinde öğrenciyi aktif kılması gereken kişi olmaya evirmiştir (Gökbulut, 2020). Yapılan araştırmalarda öğrencilerin aileleri ve akranlarından sonra en çok iletişim kurduğu kişilerin öğretmenleri olduğu görölmüştür. Bu bağlamda geleceğin "kalifiye meslek üyeleri" günümüz öğrencilerinin 21.yy yeterliklerine sahip olmasında öğretmenlerin rolü yadsınamaz bir gerçektir (Gürültü, vd.,2020). Uluslararası Eğitim Standartları Derneği(ISTE) modern çağ öğretmenlerinin sahip olması gereken yeterlikleri ISTE Standartları ana çerçevesinde; öğrenmenin basite indirgenmesi için teknolojik gelişmelerden yararlanma, dijital yetkinlik becerileri kazandırma, pedagojik bilgi ile özgün sınıf ortamı oluşturma, öğrenme hedeflerini en iyi şekilde aktarabilmek için analitik düşünme becerisine sahip olma, liderlik rolünü etkin kullanarak süreçte öğrenciyi destekleme alt başlıkları ile ifade etmiştir (Aydemir ve Karalı, 2020). Öğretmen yeterliğı genel çerçevede karmaşık, çok boyutlu ve anlamlı bir sonucu olan bilgi, beceri, inançlar bütünü olarak nitelendirilebilir (Namsone, et al., 2021). 21. yy' da öğrencilerin değışen eğitim programından beklenen yeterlikleri elde edebilmesi için öğretmenlerin "öğrenmeyi yönetme", "analiz etme", "yansıma", ve "iş birliğı yapma becerilerinin" yüksek olması, "öğrenmeyi desteklemesi", "bilgi teknolojilerini anlamlı bir şekilde kullanması", "kendinin ve öğrencilerinin öğrenmelerini incelemesi" gerekmektedir (Namsone, et al., 2021). Şüphesiz ki değışim ve gelişime kapalı bir öğretmen bu yenilikleri öğrencilerine kazandırma noktasında yetersiz kalacaktır (Çiftçi, vd., 2021). Bu bağlamda öğrencilerin hayatlarını daha nicelikli geçirebilmeleri, sorunlar karşısında pratik çözümler üretebilmeleri, vakaları analitik düşünme becerilerini kullanarak yorumlamaları, mesleki anlamda yetkinliğe sahip olmaları, üst düzey sosyal iletişim becerilerine sahip olmaları hususunda anahtar nokta olan öğretmenlerin (Anagün, vd., 2016), üretken öğrenme ortamını oluşturabilecek kadar işbirliğı becerisine sahip (Häkkinen, et al., 2017), pedagojik ve alan bilgisi noktalarında yetkin, bireylerin biricikliğine duyarlı, eğitim ortamını öğrenci ihtiyacına göre düzenleyebilecek kadar yetenekli, 21.yy becerilerini aktif olarak kullanabilen bireyler olmaları gerekmektedir (Gürültü, vd., 2020). Eğitimde kalitenin yükselmesi için, öğretim materyalleri, fiziksel donanım, teknolojik alt yapı vb. faktörlere dikkat edilmelidir (Ayra ve Kösterelioğlu, 2015). Öğretim programlarının etkililiğine dair yapılan çalışmalarda " öğrenme ortamını düzenleme" kavramının üzerinde oldukça fazla durulduğu gözlemlenmiştir. Öğrenme ortamı,

öğrencilerin çeşitli uygulamalar ile farklı tecrübeler edindiği; aktarılmak istenen kavramların, kazandırılmak istenen becerilerin öğrenendeki kalıcılığının artmasındaki en önemli faktörlerden biridir (Çiftçi, vd., 2021), fakat eğitim - öğretim girdileri olarak değerlendirilen birçok unsurun öğrenmeye desteği direkt olarak öğretmen yeterliğine bağlı olarak hayat bulmaktadır (Ayra ve Kösterelioğlu, 2015). Öğretmenlerin; öğrenme ortamını, öğrenci gereksinimine yönelik düzenlediği, öğrencilerle ve eğitimin diğer paydaşları ile doğru, etkin iletişim kurduğu bir atmosferde öğrencilerin kazandırılmak istenen becerilere kolayca erişebileceği yadsınamaz bir gerçektir (Çiftçi, vd., 2021). 21.yy becerilerinin öğrencilere kazandırılmasının toplum açısından önemi ve bu becerileri kazandırmada kilit noktanın öğretmenler olduğu yapılan literatür taramaları ile açıkça gözlemlenmiştir.

Çağdaş eğitim sisteminde öğretmenlerin sahip olması gereken yetkinlikler aşağıda ifade edilen 5 madde ile anlatılabilir:

- Öğretmenin, öğrenene tüm bilgileri aktarması imkânsızdır; öğrenene gerekli bilgilerin derinliği ve aldıkları bilgiye eleştirel göz ile yaklaşabilme becerisi kazandırılmalıdır.
- Öğretmen, işlenen bilgilerin okul sınırları dışında gerçek hayata yansımaları, öğrencinin hayatında kullanılabilirliğini göstermelidir.
- Öğretmen, klasik bilgileri öğretmek için geçirilen süreyi verimli kullanmasına yardımcı olan bilgi teknolojilerindeki gelişmeleri takip etmeli ve interaktif bir sınıf ortamı hazırlamalıdır.
- Öğretmen, öğrencinin var olan bilgiden yola çıkarak yeni bilgiyi tasarlayabilecek donanıma sahip olması için gerekli olan üst biliş becerilerini öğrenciye kazandırmalıdır.
- Öğretmenin öz-farkındalık düzeyi yüksek olmalıdır, kendi eksikliklerinin bilincinde ve sürekli gelişme açık olmalıdır (Genç ve Eryaman, 2007).

MEB'e (2008) göre genel öğretmen yetkinlikleri “kişisel ve mesleki değerler – kariyer gelişimi”, “öğrenciyi tanıma”, “öğretme ve öğrenme süreci”, “öğrenme ve gelişimi izleme, değerlendirme”, “ okul, aile ve toplum ilişkileri” ve “müfredat ve alan bilgisi” olmak üzere altı ana yetkinlik çerçevesinde ifade edilebilir (Göksün ve Kurt, 2017, s.111). Eğitim teknolojileri ve materyallerini kullanarak eğitim programlarını uygulamaya dönecek meslek grubu olan öğretmenlerin sahip oldukları kaynakları etkin bir şekilde kullanıp öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimlerini bir bütün halinde takip edebilmeleri için, mesleki açıdan yeterli olmaları

gerekmektedir (Ayra ve Kösterelioğlu, 2015). Bu bağlamda toplumsal açıdan uzun vadeli değişimin tetiklenmesi için güçlü bir araç olan öğretmen yetiştirilmesi (Häkkinen, et al., 2017), noktasında ülkelerin çağa uygun yenilikleri öğretmen eğitimi programlarına dahil etmesi hayati bir önem taşımaktadır. Yapılan literatür taramaları sonucunda 21.yy yetkinliklerinin öğrenci ve öğretmenlere kazandırılmasının, çağı tasarlayan toplumlardan biri olma noktasındaki önemi açıkça görülmüştür. 21. yüzyıl becerileri günümüzde aniden ortaya çıkan yeni bir kavram değildir, fakat bugünün çalışanlarının pek çok kaynaktan bilgiyi bulup analiz edebilmeleri, analiz sonucunu yeni fikirler oluşturmak için kullanmalarının önemi şimdilerde fark edildiği için “yeni önemli” bir kavramdır (Bozkurt, 2020). Yeni önemli hale gelen ancak Yunan sofistlerden beri farklı isimlerle varlığını sürdüren 21. yy öğrenci, öğretmen ve program yetkinliklerini, Mustafa Kemal Atatürk’ün eğitime dair sözleri ile kısaca özetlemek mümkündür.

- “Mektedir genç dimağlara insanlığa hürmeti, millet ve memlekete muhabbeti, şerefi ve istikbali öğretir (Özcan, 1989).”
- “Öğretmenler her fırsattan yararlanarak halka koşmalı, halk ile beraber olmalı ve halk, öğretmenin çocuğa yalnız alfabe okutan bir varlıktan ibaret olmayacağını anlamalıdır (Akkoç, 2020).”
- “Milli Eğitim’in gayesi yalnız hükümete memur yetiştirmek değil, daha çok memlekete ahlâklı, karakterli, cumhuriyetçi, inkılâpçı, olumlu, atılğan, başladığı işleri başarabilecek kabiliyette, dürüst, düşünceli, iradeli, hayatta rastlayacağı engelleri aşmaya kudretli, karakter sahibi genç yetiştirmektir. Bunun için de öğretim programları ve sistemleri ona göre düzenlenmelidir. Hiçbir zaman hatırlarınızdan çıkmasın ki, Cumhuriyet sizden “fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür” nesiller ister (Çetin ve Gülseren, 2003).”
- “Öğretmenlik ömür boyu sürecek bir öğrenciliktir (Akkoç, 2020).”
- “Hükümetin en verimli ve en önemli vazifesi milli eğitimle ilgili işlerdir. Bu işlerde başarılı olabilmek için öyle bir program takip etmeye mecburuz ki, o program milletimizin bugünkü haliyle, sosyal, hayati ihtiyacıyla, çevre şartlarıyla ve çağın gerekleriyle tamamen uygun ve uyumlu olsun. Bunun için büyük ve fakat hayali ve karmaşık düşüncelerden tamamen sıyrılarak gerçeği etkili bir bakışla görmek ve el ile temas etmek lazımdır. Teşebbüs edilecek şeyin neden ibaret olduğu ancak bu şekilde kendiliğinden ortaya çıkar (Çoban, 2021).”

2.4. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Yeterliliği ve Nitelikleri

Eğitim birey özelinde ve toplum genelinde vazgeçilemez bir gereksinimdir. Birey öğrenimleri ile kendi farkına varır ve bu farkındalık toplumsal yapının şekillenmesine olan bireysel etki ile genele yayılır. Günümüzde toplumsal yaşam hızlı ve sürekli bir şekilde değişim yaşamaktadır. Birey hem bu değişimin bir kısmını oluştururken hem de kendi dışında şekillenmiş değişim durumlarına da uyum sağlayabilme yeterliğini gösterme gayreti içerisinde. Toplumla yaşama ve öğrenme koşullarını iyileştirmeyi, geliştirmeyi ve bireyin çok yönlü gelişimine katkı amacı taşıyan beden eğitimi ve spor dersi de bireyin bu gayretini destekler niteliktedir (Sunay ve Sunay 1996). Eğitim öğretim faaliyetleri içerisinde bedensel ve fiziksel gelişmenin beden eğitimi ve spor programları ile gerçekleştirilmesi beden eğitimi ve spor dersinin eğitim sistemi içerisindeki önemini ortaya koymaktadır (İmamoğlu, 1992). Tabi ki tek başına beden eğitimi ve spor dersinin programı bireye ve topluma yönelik hedeflenen amaçları yerine getirme noktasında tam anlamıyla yeterli olmamaktadır. Beden eğitimi ve spor dersi programı kadar bu programın uygulayıcıları da yani beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerimiz ve onların yeterlikleri de önem arz etmektedir. Bu önem beden eğitimi ve spor dersinin, bireylerin zihinsel niteliklerinin yanında fiziksel niteliklerini de geliştirilmeyi amaç edinen Türk temel eğitim sisteminin ana yapılarından biri olması ile fazlaca ilgilidir. Eğitimden beklenen, bireylerin var olan potansiyellerini ve kabiliyetlerini ortaya çıkararak bireye ait bu özelliklerin en üst düzeye getirilmesine destek olmaktır. Bireyleri fiziksel, zihinsel, duygusal ve toplumsal yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek çağdaş anlamda eğitimin benimsediği ilkelerdendir (Aracı, 1999). Yalnızca bireyin zihinsel yöndeki eğitiminden kendini sorumlu gören bir eğitim sistemi artık kabul görmemektedir. Çünkü bireyler yalnızca beyinlerinden ve zihinsel fonksiyonlarından ibaret değildir. Bireylerin zihinleri kadar eğitime ihtiyaç duyan vücutları ile ruhsal ve duygusal anlamdaki nitelikleri vardır (Öztürk, 1998). Beden eğitimi ve spor dersi sporu bireylerin hayatlarının bir parçası haline getirmede ve toplumsal yapı içerisinde spora yönelik kültürün oluşmasında, sporu ve sporcuyu benimsememizde, ülke sporunun gelişmesinde, yaşamına yönelik zevkleri olan, mutlu, huzurlu, sorumluluk bilincine sahip, özgüveni gelişmiş ve sosyal hayat içerisinde belirli statü kazanımı olan bireylerin gelişmesinde dolayısıyla bir toplumu inşa etmede büyük bir öneme sahiptir (Dalkıran ve Tuncel, 2007). Türkiye

Cumhuriyeti devleti kurucusu Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK' ün Türk milli eğitim sisteminin temellerine yönelik köklü değişimler yaparken örgün eğitim içerisinde beden eğitimi ve spora yer verilmesine yönelik planlamalar yapması, her yaştan kişiye spor imkânlarının sunulması gerektiğini belirtmesi beden eğitimi ve spora verdiği önemi gözler önüne sermiştir. Beden eğitimi ve sporla ilgili de Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK şu cümleleri kullanmıştır (Tezcan, 1982) : “Türk sosyal yapısında spor hareketlerini düzenlemekle görevli olanlar, Türk çocuklarının spor hayatını yüceltmeyi düşünürken sadece gösteriş için herhangi bir yarışmada kazanmak amacıyla spor çizmezler. Esas olan bütün yaştaki Türkler için beden eğitimi sağlamaktır.” Bu açıdan bakıldığında beden eğitimi ve spor dersini gelecek nesilleri hem fiziksel hem de ruhsal anlamda inşa eden bir ders olarak düşünebiliriz (İskender, 2019). Öğrencilerini en iyi şekilde yetiştirmek, onların milletine ve insanlığa faydalı yurttaşlar olmalarını desteklemek öğretmenlerin milli bir görevi olduğu gerçektir (Yalçın, 1995). Ayrıca bir ülkede yeni nesillerin inşası ile ülkenin de ihtiyaç duyduğu insanların gelişmesinden eğitim sisteminin vazgeçilmez öğelerinden olan öğretmenler önemli düzeyde sorumludur (Şentürk, 2012). Öğretmenlerin bu düzeydeki önemli sorumlulukları yerine getirebilmeleri için sahip olmaları beklenen bazı nitelik ve yeterlikler vardır. Öğretmenler öğretim süreci içerisinde derslerini iyi planlamalılar, öğrencilerin bireysel farklılıklarına dikkat etmeliler, sınıf ortamının demokratik olmasına özen göstermeliler, bireye ve gruba yönelik etkinliklere eğitim öğretim sırasında yer vermeliler, öğretim yöntem, teknik ve stratejilerini kullanım noktasında bilgi ve beceri sahibi olmalılar, öğrenilen bilgilerin davranışlara dönüştürülmesi noktasında destekleyici olmalılar (Şahin, 2019). Öğretmen, öğrenci gelişimi boyutunda; öğrenciyi tanıyabilme becerisine sahip olmalı, öğrenci gelişimi ile öğrenmesi arasında bağ kurabilmeli, öğrenciyi güdüleyici etkinliklerde bulunabilmeli, sempatik olmalı, öğrencinin problemlerinin çözülmesinde yardımcı olabilmeli, fiziksel ve zihinsel yönden farklılığı olan öğrencilerin eğitim öğretimlerine devam edebilecekleri tedbirleri ve çevrenin olumlu yönde etkilemesini sağlayıcı tedbirleri alabilmelidir (MEB, 2001). TED (2009) ise bir öğretmenin sahip olması gereken yeterlik alanlarını şu şekilde özetlemiştir:

- Öğretmenler öğretim programlarına ve konu alanlarına hâkim olmalı,
- Öğretim sürecini planlamalı, yönetmeli ve uygulamalı,
- Öğretimin etkililiğini ve öğrencilerin akademik başarılarının gelişimini takip

etmeli ve deęerlendirmeli,

- Öğrencilerin davranışlarını yönetebilmeli,
- Bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak öğretim yapmalı,
- Eğitim teknolojilerinden ve materyallerden etkili bir biçimde faydalanmalı,
- Öğrenme ve öğretme ortamında öğrencilerin kendilerini rahatça ifade edebilecekleri etkili bir iletişim ortamı hazırlayabilmeli,
- Bireysel ve mesleki gelişimi planlamalı ve gerçekleştirebilmeli,
- Okul idarecileri, veliler, okul çalışanları ve diğer öğretmenlerle işbirliği içinde çalışabilmeli,
- Etik kurallara uyarak sorumluluk bilinci içinde davranmalı.

Beden eğitimi ve spor dersleri, okul yıllarında öğretimi yapılarak gelecekteki sporcuların tespit edilmesini, yetiştirilmelerini ve yönlendirilmelerini sağlamaktadır. Bu çalışmaların yürütülmesinden sorumlu olanlar da beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleridir. Bu sebeple beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin yeterlikleri ve nitelikleri önem arz etmektedir (Uğraş, 2013). Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin nitelikleri arasında ise; konu alanı bilgisine hakim olma, spora yönelik bilimsel ve felsefi temellerle ilgili bilgi sahibi olma, hareket analizi yapabilme, organizasyonlara yönelik beceri geliştirebilme, nitelikli iletişim kurabilme, anlayış sahibi, ilişkilerinde saygı çerçevesini benimseyebilme, mesleğinin gerektirdiği etik davranışları yerine getirebilme, motivasyon kazandırmaya yönelik yetenek sahibi ve sağlıklı yaşam biçimi geliştirme, bireylerin gelişim özelliklerinin farkında olabilme, öğretme öğrenme süreçlerini düzenleyebilme sayılabilir (Demirhan, 2006). Demirhan vd. (2001) ise beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinde bulunması gereken nitelikleri şöyle ifade etmişlerdir:

- Mesleki bilgi ve becerilerde yeterli olma,
- Kendini kontrol etme,
- Ders islerken sportmen olma,
- İyi bir görüntüye sahip olma,
- Öğrencileri her konuda anlama,
- İnsani ilişkilerde iyi olma,
- Eleştiriye açık olma,
- Sabırlı olma,
- Espri anlayışına sahip olma,

- Kendine güveni olma,
- İyi görgüye ve alışkanlığa sahip olma,
- Spor yapmaya istek uyandırma,
- Ders islerken bütün öğrencilerle ilgilenme,
- Özgür düşünce geliştirmesi ve bunu teşvik etme,
- Öğrenci performansını değerlendirirken objektif davranma,
- Dersi ilginç hale getirme,
- İyi bir disiplin anlayışına sahip olma,
- Öğrenci görüşlerine açık olma,
- Doğaçlama yeteneğine sahip olma,
- Geniş bakış açısına sahip olma,
- Ders islerken öğrenci ilgi ve isteklerine de yer verme,
- Becerileri iyi yapanları ödüllendirme,
- Öğrencilerin derse yeterince katılmalarını sağlama,
- Öğrenci düzeyine uygun ders isleme.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, evreni ve örnekleme, veri toplama süreci, verilerinin analizi ve değerlendirilmesine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada, beden eğitimi ve spor dersine yönelik geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler ile Türk öğrencilerin görüşleri ve öğretmen yeterliği incelenecektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çünkü nitel araştırma yöntemi bir durumun, olayın ya da ortamın ayrıntılı bir şekilde incelenmesine (Mertens, 2005) ve katılımcıların duygularına, fikirlerine ve tecrübelerine ulaşılabilmesine olanak vermektedir (Ekiz, 2009). Ayrıca araştırma nitel araştırma yönteminin bir çeşidi olan durum çalışması modelindedir. Durum çalışması; verilerin sistematik bir şekilde toplandığı ve gerçek ortamda neler olduğuna bakıldığı bir yöntemdir. Elde edilen sonuçlarla olayın neden o şekilde oluştuğu ve gelecek çalışmalarda nelere odaklanılması gerektiği hakkında fikirler verebilir (Davey, 1991., Akt; Subaşı, ve Okumuş, 2017). Gerring (2007)' e göre durum çalışması, daha fazla durumu açıklamak amacıyla tek bir durumun derinlemesine çalışmasıdır. Araştırmada, Türk öğrencilerin ve geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin sayıları ile beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin sayıları dikkate alınarak daha öncesinde belirlenen bir devlet okulunda, Türk öğrenciler ile geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerine ilişkin görüşleri aynı zamanda da beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yeterliği araştırılacağından durum çalışması modelinin bir çeşidi olan “tek durum çalışması modeli” kullanılmıştır. Tek durum çalışmalarında kritik, yaygın veya sıra dışı bir durum gerekçe gösterilip seçilebilir (Saban ve Ersoy, 2016: 136). Dolayısıyla çalışmaların yürütüldüğü bir okulda hem öğrenci görüşleri hem de öğretmenlerin yeterliği araştırılarak bütünselleştirilmiş tek durum çalışması modeli uygulanmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini Gaziantep ilinde bir ortaokulda eğitim görmekte olan geçici koruma kapsamında yer alan yabancı öğrenciler ve Türk öğrenciler ile aktif olarak görev yapmakta olan beden eğitimi ve spor öğretmenleri oluşturmaktadır.

Çalışmanın örneklem grubu ise, Gaziantep'te bir ortaokulda öğrenim görmekte olan 12 geçici koruma kapsamında yer alan yabancı öğrenci, 12 Türk öğrenci ile aktif olarak görev yapmakta olan 6 beden eğitimi ve spor öğretmeni kapsamındadır. Çalışmada örneklem grubu amaçlı örneklem yönteminin bir çeşidi olan ölçüt örneklem yöntemi ile belirlenmiştir. Amaçlı örnekleme yöntemleri çeşitli durumlarda sonuçlar elde edilip açıklamalar yapılmasını sağlamaktadır. Ölçüt örneklem yönteminde bahsi geçen ölçütü veya ölçütleri araştırmacılar oluşturulabilir ya da daha önceden hazırlanmış bir ölçütü kullanılabilirler (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Çalışmadaki ölçüt her iki öğrenci grubunun ortaokulda öğrenim görmesi, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin ortaokulda aktif olarak görev yapması koşuludur.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın veri toplama sürecinde nitel araştırma veri toplama yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme tekniği uygulaması kolay olarak görülebilir. Fakat görüşme, beceri, duyarlılık, bireyler arası anlayış, zihinsel uyanıklık ve disiplin gibi kapsamlı olması bakımından hem sanat hem de bilim olarak adlandırılabilir (Patton, 1987., Akt; Sabah, 2021). Ayrıca görüşme, özel bir iletişim ve sohbet biçimidir (Yıkmış, 2020). Görüşme tekniği sosyal bilimler araştırmalarıyla yaygın olarak kullanılır ve insanların duyguları, düşünceleri, tecrübeleri, tutumları, şikayet ve istekleri vb. noktalarında bilgi edinilmesine olanak verir (Briggs, 1986., Akt; Yıldırım ve Şimşek, 2016). Araştırmada beden eğitimi ve spor dersine yönelik geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler ile Türk öğrencilerin görüşleri ve öğretmen yeterliğini incelemek amacıyla toplamda araştırmacılar tarafından üç görüşme formu hazırlanmıştır. Türk öğrenciler için 9, geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler için 9, beden eğitimi ve spor öğretmenleri için 9 sorudan oluşan toplamda 27 soru kapsamında yarı yapılandırılmış görüşme formları hazırlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinde araştırmacı sormayı planladığı soruları önceden hazırlar fakat görüşmenin gidişatına göre sorular ekleyip çıkararak görüşmenin ayrıntılı bir şekilde ilerlemesini sağlayabilir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği standart bir zeminde ilerleyebileceği gibi sahip olduğu esnek yapıyla da görüşmenin içeriğinin çeşitlenmesini sağlayabilir. Tüm bu özellikleri sebebiyle yarı yapılandırılmış görüşme tekniği eğitimbilim araştırmaları açısından uygun görülerek sıklıkla kullanılmaktadır (Türkölü, 2000). Hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formları araştırmacı tarafından her gruba uygun şekilde

hazırlanmış olup hazırlanma aşamasında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, okul idarecilerinin, okul psikolojik danışmanlarının ve alandaki akademisyenlerden birkaçının görüşleri alınarak gerekli düzenlemeler yapıp son haline getirilmiştir. Araştırmayla ilgili olarak katılımcılara gerekli bilgiler verilmiş ve istedikleri zaman uygulamadan ayrılacakları belirtilerek gönüllükleri esas alınmıştır. Hazırlanan formlar aracılığıyla, her iki öğrenci grubu ve beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiş olup ayrıntılı ve derinlemesine bilgi toplamak amacıyla veri kaybına da sebebiyet vermemek adına görüşmelerin ses kayıtları alınmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmanın yürütülmesi hususunda Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurul Kararı (karar no: 2021/168) ile onay alınmıştır. Araştırmada verilerin toplanması 2022 Ekim-2022 Aralık tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma süreci için gerekli olan izinler öncelikli olarak Milli Eğitim Bakanlığından alınmıştır. Araştırmaya katılacak öğretmen ve öğrencilere gerekli bilgiler verilerek araştırmanın amacından bahsedilmiştir. İlgili öğretmen ve öğrencilere araştırmaya katılımlarının gönüllülükleri esasında olduğu, verdikleri cevapların ve oluşan verilerin araştırma amacı dışında kullanılmayacağı ayrıca istedikleri zaman araştırmadan çekilebilecekleri belirtilmiştir. Çalışmada öğrenciler ve öğretmenler ile belirlenen gün ve saatte yüz yüze görüşmeler sağlanmıştır. Yüz yüze yapılacak olan görüşmeler planlanırken öğretmen ve öğrencilerimizin uygun zaman dilimleri dikkate alınmış ve eğitim-öğretim faaliyetlerinin aksamamasına özen gösterilmiştir. Veri kaybına sebebiyet vermemek adına da görüşmeler ses kaydına alınmıştır. Çalışmada görüşmeler her iki öğrenci grubu ile 30-45 dakika, beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile 45-60 dakika arasında değişkenlik göstermiştir. Çalışmanın geçerliğini ve güvenilirliğini arttırmak amacı ile beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, görüşmelerin gerçekleştirildiği öğrencilerin dersine giren öğretmenlerden olmasına özen gösterilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Çalışmada her iki öğrenci grubu ile beden eğitimi ve spor öğretmenlerine yönelik araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış formlar ile görüşmeler yürütülmüş ve veri kaybına sebebiyet vermemek için görüşmelerin ses kayıtları alınmıştır. Elde edilen kayıtların dökümü gerçekleştirilmiş ve Nvivo

programına aktarılmıştır. Nvivo programına aktarılan veriler içerik analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Çözümlenen veriler sonucunda kod ve tema listesi oluşturulmuştur. Kodlar araştırmaya katılan öğrencilerin ve öğretmenlerin söylemlerinden yola çıkarak belirlenmiştir. Kod listesindeki uyuma oranı $\frac{\text{görüş birliği}}{(\text{görüş birliği} + \text{görüş ayrılığı})} \times 100$ formülüyle alandan üç uzman aracılığıyla öğrenci grubunda %91 beden eğitimi ve spor öğretmenlerinde %86 olarak hesaplanmıştır. Genellikle bu hesaplamada %70 oranı yeterli görülmektedir (Miles and Huberman, 1994).

4. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde verilerin analiz sonuçlarına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

4.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Ders İşleyiş Süreci

Gaziantep’te bir devlet ortaokulunda aktif olarak görev yapmakta olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kişisel bilgiler Tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4. 1. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerine ilişkin demografik bilgiler

KATILIMCILAR	K1	K2	K3	K4	K5	K6
Yaş	41	42	40	38	39	35
Cinsiyet	Erkek	Erkek	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Medeni durum	Evli	Evli	Evli	Evli	Evli	Evli
Eğitim düzeyi	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Lisans	Lisans	Lisans
Mesleki kıdem	15 yıl	15 yıl	15 yıl	14 yıl	15 yıl	12 yıl
Sınıf mevcudu	25-34	25-34	25-34	25-34	25-34	25-34
Geçici koruma kapsamındaki öğrenci sayınız (toplamda)	7	8	10	11	10	9
Geçici koruma kapsamındaki öğrencilere eğitim verme süresi	10 yıl	10 yıl	10 yıl	10 yıl	10 yıl	10 yıl
Öğretmenlerin kurs, seminer vb. eğitimlere katılmadurumu	Evet	Hayır	Hayır	Hayır	Evet	Hayır

Aşağıda verilen Tablo 4.2’de de beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin Türk öğrencilere ve geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilere yönelik ders işleme süreci hakkında bilgiler yer almaktadır.

Tablo 4. 2. Beden eğitimi ve spor derslerinin uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşleri

Name	Node Type	Name	Coded Words	Coded Text
Derse Katılım	Node	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	45	Her iki grubu dahil ederim Aynı yöntemi uygulamam Bazı öğrenciler için hafif etkinlikler yaptırım Öğrencilerin sevdiği spor branşlarını uygulamam Bazı öğrencilerden destek alırım Yıllık plana göre hareket ederim Etkinliklerin sırayla yapılmasını sağlarım Branşa yönelik bilgiler veririm Birebir ilgilenirim Müfredatın gereğini yaparım Serbest zaman etkinlikleri yaptırım
Öğretmen Yaklaşımı	Node	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	25	Problemin kaynağını araştırırım Duygusal anlamda pozitif ayrımcılık yapabiliyorum Telafi etmeye çalışırım Yapamadığında sert tepkiler vermem

Tablo 4. 2. Devamı

				Büyük beklentilere girmem Yapabileceği oranda etkinliklere dahil ederim Motive ederim
Branş Değişkeninin Etkisi	Node	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	11	Öğrenciler farklı branşları öğreniyor Sportif başarı sağlıyor Adaptasyon Kendini ifade etme
Uygulanan Etkinlikler	Node	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	13	Teorik, Uygulama Futbol, Basketbol, Yakartop, Cinsiyet faktörü, Örnek, Tekrar, Gruplara ayırma, Isınma hareketleri
Sınav Değerlendirmeleri	Node	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	41	Yabancı öğrencilere daha çok uygulama Türk öğrencilere uygulama ve teorik İki gruba aynı şekilde yaparım Beceriye dikkate alırım Temel teorik bilgileri sorarım Genelde uygulama sınav yaparım Teorik soruları kolaylaştırarak sorarım Fiziksel özelliği farklıysa ayrı sınav yaparım Uygulama sonucunda teorik sorular sorarım
Reports\\Gaziantep\\Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri				

Tablo 4.2 'de öğretmenlerin ders işleme süreci hakkında bilgiler yer almaktadır. Öğrencilerin derse katılımı, öğretmenin süreç içerisindeki yaklaşımı, öğretmenlerin farklı branşlara sahip olma durumunun öğrencilerin gelişimine etkisi, ders sürecinde uygulanan etkinlikler ve sınav değerlendirmeleri olmak üzere toplam 5 tema oluşturulmuştur. Yapılan görüşmeler sonucunda, öğretmenlerin ders etkinliklerini müfredat programına göre işledikleri, bu süreçte serbest zaman etkinlikleri yaptırdıkları, her iki öğrenci grubunu etkinliklere dâhil edebildikleri ve bu süreçte etkinlikleri yapamayan öğrenciler için daha hafif etkinlikler uyguladıkları tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra ders süresince öğrencilerin sevdikleri spor branşlarını uyguladıkları ve Türkçe bilmeyen geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerle iletişim kurabilmek için Türkçe bilen geçici koruma kapsamındaki öğrencilerden destek aldıkları belirlenmiştir. Bunun yanı sıra öğretmenlerin çoğunluğunun sosyal uyum hususunda eğitime katılmadıkları, öğrencilerin ders etkinliklerinin yapamadığı durumlarda öğretmenlerin, motive edici, problemin kaynağını araştıran ve sert tepkiler vermeyen bir tutum sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır. İlaveten öğretmenlerin farklı branşlara sahip olması durumunun öğrencide sportif başarıyı arttırdığı ve adaptasyon sağladığı, ders süresince uygulamaya yönelik etkinliklerin yanı sıra teorik bilgilerin de verildiği belirlenmiştir. Tüm bunlara ek olarak sınav değerlendirmelerinin sadece fiziksel özelliği farklı olan öğrenciler için ayrı yapıldığı,

her iki öğrenci grubuna da eşit şekilde uygulandığı, Türkçe bilmeyen geçici koruma kapsamındaki öğrencilerin daha çok uygulamaya yönelik değerlendirmeye alındığı fakat sorulan teorik soruların da Türkçe konuşup anlayamamaya yönelik olan dil probleminden dolayı kolaylaştırılarak sorulduğu tespit edilmiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sorulara yanıtları ayrıntılı incelendiğinde;

1. Temada öğrencilerin derse katılım süreçlerinde öğretmenlerin kendi yaptıkları uygulamalar ile ilgili beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır.

K3: Ders içi etkinlikleri uygulamada her iki öğrenci grubuna da aynı yöntemi uyguluyorum, birbirinden farklı yöntemler kullanmıyorum Öğrencilerin Türkiye'de bulunma sürelerine bağlı olarak Türkçe konuşma seviyeleri birbirlerine göre değişiklik gösterebiliyor. Böyle durumlarda da her sınıfımızda ortalama 4-5 tane Suriyeli (geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenci) bulunduğu için aralarında Türkçe düzeyi diğerlerine göre daha iyi olan mutlaka oluyor. Bu öğrenciler vasıtasıyla derste yapılacakları, etkinliklerin ne şekilde yapılacağını, tabiri caizse bu öğrencileri bir çevirmen gibi kullanarak anlatıp geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerimize aktarımlarımızı yapıyoruz. Birbirinden farklı etkinlikler yapmıyoruz, aynı etkinliğe bir şekilde iletişim kurup onların da katılmasını sağlamaya çalışıyoruz. Şahsen şöyle düşünüyorum: geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerimize ayrı bir etkinlik yapmaya kalkarsak eğer öğrencimiz kendine yönelik ırkçı bir ayırım yapıyormuş gibi algılayabilir. Hiç ummadığımız sonuçlarla karşılaşabiliriz. Böyle bir şeyi aslında tehlikeli de buluyorum. Türk öğrencilerimize ne uyguluyorsak onlara da aynısını uygulamamız gerekiyor diye düşünüyorum.

2. Temada ders süresince öğrencilerin yapmadıkları ya da yapamadıkları çeşitli etkinlik ve uygulamalarda öğretmenlerin öğrencilerine yaklaşımları ile ilgili beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır.

K4: Nedenini öğrenmeye çalışıyorum. Niye yapmıyorsun, niye yapmak istemiyorsun diye nedenini öğrenmeye çalışıyorum. Genelde zaten asıl nedenini söylemiyorlar. Ya karnım ağrıyor ya hastayım ya işte ayağımı burktum diye bahaneler sunuyorlar. Ama ben o an çocuğa yalan söylüyorsun filan demiyorum tabii ki. İnandım diyorum. Hani tamam sen geç kenara dinlen diyorum ama peşini bırakmıyorum yani bir sonraki derste mesela yine aynı şey yapıyorsa artık sınıf öğretmeniyle konuşuyorum. Mesela diyorum “hocam sizin sınıfınız da şöyle şöyle

bir öğrencim var benim derslerime katılmak istemiyor. Bu öğrenci genel olarak nasıl, ailesiyle daha önce görüştünüz mü?” şeklinde bilgi toplamaya çalışıyorum. Çünkü genelde bu tarz öğrencilerde aileyle ilgili sıkıntılar oluyor. Anne baba ayrı olabiliyor. Bazen çocuk içine kapanık oluyor ve bu tarz durumlarda da çok üstüne gitmeden yine yavaş yavaş derslerde aktif etmeye çalışıyorum. Yani Türk ya da Suriyeli olmaksızın eğer bir problem durumu varsa problemin nedenini aramakla ve bu durumu düzeltmekle uğraşıyorum.

3. Temada aynı okulda farklı branşlarda beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bulunması ile ilgili branş değişkeninin etkisi çerçevesinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır.

K1: Kesinlikle okulun sportif anlamdaki gelişimine çok fazla katkı sağladığını düşünüyorum. 9 tane öğretmen demek 9 tane farklı branş demek. Bu sebeple ne kadar farklı branşta öğretmene sahipsensiz okul içerisinde o kadar farklı branşta spor yapılıyor demektir. Mesela ben futbolu yapıyorsam diğer arkadaşım voleybol yapıyor öteki arkadaşım badminton yapıyor bir diğeri masa tenisi yapıyor vs. denebilir.

4. Temada beden eğitimi ve spor dersinde uygulanan etkinlikler ile ilgili beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır.

K5: İki öğrenci grubuna (Türk öğrenciler ve geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler) uyguladığım etkinliklerde herhangi bir farklılık yok. Öncelikle müfredatın gerektirdiği uygulamaları yaptırıyorum. Daha sonra arta kalan zamanlarda öğrencilerin serbest zaman etkinlikleri yapmalarına fırsat veriyorum. Bahçemizin imkânları dâhilinde basketbol, voleybol, seksek, yakar top vs. oynamalarını izin veriyorum. Tabi bu serbest zaman etkinliklerindeki faaliyetlerin içinde bizim daha önce derslerde işlediğimiz, öğretmek için gayret gösterdiğimiz uygulamalar da oluyor.

5. Temada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinden yaptıkları sınav değerlendirmelerine yönelik görüşleri alınmıştır.

K6: Sınıftaki geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin durumlarını dikkate alırım. Şöyle ki teorik ya da sözel sınav yapabilmemiz için Suriyeli öğrencilerin Türkçe bilmeleri gerekiyor. Çocukların Türkçeyi konuşma düzeylerinin düşük olması göz önüne alındığında yazılı ya da sözlü sınav yapmak pek doğru bir tercih olmuyor. Ayrıca beden eğitimi ve spor dersinin felsefesine de uygulama sınavları daha uygun olduğundan sınavlarımı her iki öğrenci grubu için de uygulamalı olarak yapmaktayım. Çocukların uygulamalardaki eksikliklerini de ders işlediğimiz haftalar

içerisinde tamamlayarak devam ettiğimizden sınav günü her iki öğrenci grubuna da aynı şekilde sınavlarımızı uyguladım. Aslında öğrencilerimiz arasında herhangi bir ayırım vs. yapmak istemeyiz. Bu doğru bir tutum olmaz. Fakat diğer taraftan da adaleti sağlamamız gerekiyor diye düşünüyorum. Adaleti sağlamak için de Türkçe bilmeyen, yeterince anlamayan bir çocukla Türkçe anadili olan bir çocuğu aynı şekilde değerlendirmek ve aynı keseye koymak doğru olmaz. Onun için çeşitli zorluklar yaşamış, birçoğumuzun şahit olmadığı olumsuz durumları yaşamış, çeşitli sıkıntılar çekmiş bir çocuğu bazı durumlarda kayırmak adaletli olur gibi geliyor bana. Onun için belki de pek fark etmesek de geçici koruma kapsamındaki Suriyeli öğrencilerimizi bazen kayırıyor, pozitif anlamda ayrımcılık yaptığımız zamanlar olabilir.

Tablo 4. 3. Beden eğitimi ve spor derslerinde karşılaşılan sorunlara yönelik öğretmen görüşler

Name	Node Type	Name	Coded Words	Coded Text
Ders Aktarımında Yaşanılan Sorunlar	Node	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	24	Teoride dilden kaynaklı sorunlar Beceri sorunları İletişim Adaptasyon Konuşmadan kaynaklı sorunlar Öğrencinin anlayamaması Kendi bildiğini yapması Bilginin öğrenci tarafından yanlış aktarılması Öğrencilerin teoriden sıkılması
Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar	Node	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	44	Oyun oynatmakta zorlandık Öğrenci oynamak istemiyordu Sohbet etmeyi tercih ediyorlardı Psikolojisi bozuk öğrenciler vardı Adaptasyon Bazı yabancı öğrenciler şiddete meyilli Öğrencilerin kayıpları Teorik bilgi uzun tutulduğunda öğrenciler sıkılıyor Velinin öğrenciyi okul takımına göndermemesi Kilolu öğrencilerin bu dersi sevmemesi Öğrenci tarafından anlaşılama Şiddet içerikli oyunlar
Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Öğretmen Uygulamaları	Node	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	38	Veli ile görüşme Okul yönetimi ile görüşme Rehberlik servisine yönlendirme Uyarma Nöbetçi öğretmen devreye sokma Tutanak tutma Rehber öğretmene yönlendirme İdareye teslim etme Anlamaya çalışma Sınıf öğretmeniyle görüşme Öğrenciden destek alma Katılımları iyileştirmeye çalışma Uyumlarını artırıcı etkinlikler yaptırma
Reports\ Gaziantep\Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri				

Tablo 4.3 'te beden eğitimi ve spor derslerinde karşılaşılan sorunlara yönelik öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Ders aktarımında yaşanan sorunlar, öğretmenlerin bu süreçte karşılaştıkları sorunlar, karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmenlerin uygulamaları olmak üzere 3 tema oluşturulmuştur. Yapılan görüşmeler sonucunda, öğretmenlerin özellikle ders aktarımında öğrencinin adaptasyonu, iletişim ve teorik bilginin aktarımı kısmında sorun yaşadıkları, öğrencinin zaman zaman derse yönelik söylemleri anlayamadığı, Türkçe bilen geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin Türkçe bilmeyen arkadaşlarına bilgiyi yanlış aktarması ve dolayısıyla öğrencilerin bazı spor branşlarında kendi bildikleri doğrultuda hareketi uygulaması şeklinde sorunların yaşandığı belirlenmiştir. Bunların yanı sıra öğretmenlerin geçici koruma kapsamında yer alan yabancı öğrencilere oyun oynatmakta zorluk yaşadıkları, öğrencilerin genellikle sohbet etmeyi tercih ettikleri, ülkelerinde verdikleri kayıplar nedeniyle öğrencilerin psikolojilerinin bozuk olduğu ve şiddet içerikli oyunları tercih ettikleri, kilolu öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersini sevmemesi, velinin öğrenciyi okul takımına göndermek istememesi şeklinde çeşitli sorunların yaşandığı tespit edilmiştir. Tüm bunlara ek olarak öğretmenler sorunlarla karşılaştıkları süreç içerisinde öğrencinin velisi ile iletişime geçtikleri, gerektiğinde tutanak tutulduğu ve idareye teslim edildiği, öğrencileri psikolojik danışma ve rehberlik servisine yönlendirdiği, iletişim sağlamak adına Türkçe bilen geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerden destek aldıkları, öğrenciyi bu süreçte anlamaya çalıştıkları ve sınıf rehber öğretmeni ile iletişimde bulunarak gerekli müdahalenin yapılmaya çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

1. Temada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin ders aktarımında yaşanan sorunlar ile ilgili görüşleri alınmıştır.

K2: Bizim genelde ilk sıralarda yaşadığımız sorun iletişim sorunuydu. Beceriden çok iletişim sorununu önce çözmemiz gerekiyordu. Çünkü etkinliğin kurallarını genel çerçevesini anlatırken geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler anlamıyordu. Ya da kendilerini ifade etme noktasında sıkıntı yaşıyorduk. Daha sonra bu sorun için sınıfta hem Türkçe hem Arapça bilen öğrenciler ile kendini ifade etme konusunda sıkıntı yaşayan öğrencileri aynı grupta bir araya getirdik. Öğrencimiz Söylemek istediğini Arapça söylüyordu Arapça bilen diğer arkadaşı da bana tercüme ettiğinde ben de hareketi ona göre yönlendiriyor ya da Türkçe söylediğim kuralın Arapçasını diğer arkadaşının yardımıyla ona aktarıyordum.

2. Temada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar ile ilgili görüşleri alınmıştır

K4: Yani siz mesela şu an beni anlamasanız derse ne yaparsınız? Ya sağa sola bakacaksınız ya yanınızdaki arkadaşınızla iletişime girip ya da işte kendi aranızda oyunlar üretmeye çalışacaksınız. Bu şekilde sıkıntılar olabiliyor. Hani dersi anlayamadığı için kendi boş boş ayakta durmaktansa yanındaki arkadaşıyla konuşmayı tercih edebiliyor. Bu durum Suriyeli öğrencilerim için böyle. Türk öğrencilerin de bazıları beden eğitimi ve spor dersini sevmiyor. Genellikle sevilir ama bazıları özellikle böyle kiloluysa eğer çocuk arkadaşlarından çekindiği için bazı hareketleri yapmayabiliyor, yapmak istemiyor. Hastayım deyip geçip kenara oturmak istiyor ya da sınıfa çıkmak istiyor. O tarz durumlarda. Tamam git demiyorum çocuğa. Özellikle onun yapabileceği etkinlikleri uygulatıp her doğrusunda diğer arkadaşlarına oranla daha çok dönüt veriyorum. Aferin çok güzel vs. şeklinde pekiştiriyorum. Bu şekilde derse katmaya çalışıyorum.

3. Temada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara yönelik yaptıkları uygulamalar ile ilgili görüşleri alınmıştır.

K6: Öncelikle her öğrencide olduğu gibi problemin kaynağını öğrenmeye çalışırım. Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerimizde sık yaşadığımız problemlerden biri grup oyunlarına dâhil olamama. Eğer böyle bir problem varsa gerekli düzenlemeleri yapıp tüm öğrencilerin aynı anda ve birlikte oyun oynayabileceği halde derse devam etmelerini sağlarım. Öğrencinin problem durumu bizim çözebileceğimiz bir şey değilse okulumuzdaki psikolojik danışmanlardan/ rehber öğretmenlerden destek alır gerekli yönlendirmeleri yaparım.

Tablo 4. 4. Öğrenci iletişimine yönelik öğretmen görüşleri

Name	Node Type	Name	Coded Words	Coded Text
Öğrencilerin Kuralları Uygulama Durumu	Node	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	14	Dil Yabancı öğrenciler kural sevmiyor İki öğrenci grubu da uyguluyor Türk öğrenciler daha dikkat ediyor
Öğrencilerin Uyumu	Node	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	28	Erkek öğrenciler daha çok uyum sağladı Sohbet ediyorlar Yabancı kız öğrenciler daha uyumlu Yabancı erkek öğrenciler daha sosyal Kız öğrenciler daha adapte oldu İki öğrenci grubu da adapte oldu
Öğrencilerin İletişim Durumu	Node	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	13	Anlaşabiliyorlar Sohbet ederek kazandık Genellikle iletişim halindeler Erkek öğrenciler daha rahat iletişim kuruyor

Tablo 4. 4. Devamı

Öğrencilerin Saldırganlık Durumu	Node	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	24	Kendini anlatamama durumu saldırganlaştırıyor Dil sorunu Ön yargı, Kıskanma, Şiddet eğitimi fazla, Türk öğrenciler daha sakin Suriyeli öğrenciler küfür ediyor Serbest zaman etkinliklerinde çatışma çıkıyor
Reports\\ Gaziantep\Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri				

Tablo 4.4'te öğrenci iletişimine yönelik beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri yer almaktadır. Öğrencilerin kuralları uygulama durumu, öğrencilerin uyumu, öğrencilerin iletişim durumu ve öğrencilerin saldırganlık durumu olmak üzere 4 tema oluşturulmuştur. Yapılan görüşmeler sonucunda, her iki öğrenci grubunun (Türk öğrenciler ve geçici koruma kapsamında yer alan yabancı öğrenciler) kuralları uyguladığı ancak dil unsurundan ötürü Türk öğrencilerin kurallara daha çok dikkat ettiği, bu süreçte her iki öğrenci grubunun birbirleriyle sohbet ettiği, kız öğrencilerin genel anlamda sahip oldukları anaç yapılarından ötürü geçici koruma kapsamındaki yabancı kız öğrencilerin de sürece daha çabuk adapte olduğu ancak süreç ilerledikçe geçici koruma kapsamındaki yabancı erkek öğrencilerin geçici koruma kapsamında yer alan yabancı kız öğrencilere nazaran daha sosyal oldukları sonucuna ulaşılmaktadır. Bunların yanı sıra genellikle her iki grup öğrencilerin birbirleriyle anlaşabildiği ve geçici koruma kapsamında yer alan yabancı erkek öğrencilerin ise geçici koruma kapsamında yer alan yabancı kız öğrencilere nazaran daha iyi iletişim kurabildiği belirlenmiştir. Tüm bunların yanı sıra geçici koruma kapsamında yer alan öğrencilerin Türkçeyi tam olarak bilmeme durumunun onları zaman zaman saldırganlaştırdığı, Suriyeli öğrencilerin küfür ettiği, öğretmenler Türkçeyi tam olarak bilmeyen geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler ile ilgilendiğinde Türk öğrenciler tarafından ön yargı ve kıskanma durumunun olduğu şeklinde sorunlar yaşandığı belirlenmiştir.

1. Temada öğrencilerin kuralları uygulama durumu ile ilgili beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır.

K4: Türk öğrenciler tabii ki kurallara daha çok dikkat ediyorlar. Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler (Suriyeli) biraz daha kafalarına buyruk. Çok fazla kural sevmiyorlar yani istemiyorlar. Her şeyi dile bağlamamak lazım ama o bir kenarda dursun. Türkçe konuşan geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler bile bazen kurallara uymuyorlar. Bunun nedeni olarak da biraz başıboşluğu söyleyebiliriz. Çünkü onlarla ilgili okula ilk geldiklerinde herhangi bir

disiplin problemi olduğunda işlem yapamıyorduk. Diğer Türk öğrencilerde biliyorsunuz prosedürler vardır. Yaptıkları yanlışlar karşısında disiplin kuralları işler. Bu geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler misafir diye, hani savaştan kaçtılar psikolojileri bozuk diye biraz biz yani eğitimciler olarak yaptıkları yanlışları örtbas etmeye çalıştık görmezden gelmeye çalıştık. Biz ortama alışana kadar diye düşündük ama bizim böyle yapmamız aslında biraz da başıboşluk oluşturdu onlarda. Ne yapsak yanımıza kar kalıyor gibi düşünmeye başladılar.

2. Temada Türk öğrenciler ile geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin birbirleriyle ve kendi aralarındaki uyumları ile ilgili beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır

K5: Burada hem yerli hem yabancı öğrencilerimizi aynı kategoriye alabiliriz. Çünkü şöyle bir durum oluyor: Giyim tarzı, kişisel görüşü, dini görüşü ya da daha farklı bir sebepten kaynaklı bazı kız öğrencilerimiz bazı etkinlikleri erkeklerle aynı ortamda yapmak istemeyebiliyor. Böyle bir durumda erkek ve kız öğrencilerin uyum süreçleri birbirinden farklılaşabiliyor. Bu tarz durumlar geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerimizin yetiştirme şekillerinden, geldiği kültürden vs. de kaynaklı olabiliyor tabi. Ama beden eğitimi spor derslerinde erkek ve kızların bir arada futbol oynadığı zamanlar da olmuyor değil. Adaptasyon süreçlerindeki farklılık öğrencilerin kendi memleketlerinde yaşadıkları problem durumları ile örtüşmekteydi. Yanında bomba patlayan, anne ve babasını gözleri önünde kaybeden öğrenciler vardı ve bu öğrenciler adapte olamadılar. Buraya geldiklerinde hala onun şokundaydılar. Bir topluma karışmanın şoku içerisindeydiler. Bu tarz ciddi problemler yaşamayanlar kız olsun erkek olsun çok rahat adapte oldular. Bir sıkıntı yaşamadılar. Bariz bir şekilde erkekler ya da kızlar birbirinden daha fazla adapte oldu diyemem ama sanki erkekler biraz daha hızlı adapte oldular. Yeni bir ülkeye geldiler ve sanki erkeklerin burada daha rahat sokağa çıkabiliyor olmaları ve kız öğrencilerin sokağa çıkma noktasında daha çekingen bir tutum sergilemelerini adaptasyon hızlarında çok az da olsa farklılık oluşturduğunu düşünüyorum.

3. Temada Türk öğrenciler ile geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin birbirleriyle olan iletişim durumları ile ilgili beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır.

K3: Etkinlik ve bir oyun varsa işin içinde bir şekilde hepsi dâhil oluyorlar ve birbirleriyle rahatlıkla iletişim kuruyorlar. Ders haricinde teneffüslerde nöbetçi vesaire olduğumda ya da okul içerisinde dolaşırken gözlemlediğim durumsa şu: Suriyeli yani geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerle geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler Türk öğrencilerle Türk öğrenciler daha fazla

iletişim içerisinde oluyor. Ders dışında teneffüslerde vs. durum bu şekilde. Beden eğitimi ve spor dersi iki öğrenci grubunun kaynaşmasını sağlayan bir etkiye sahip.

4. Temada öğrencilerin saldırgan davranışları ile ilgili beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır.

K1: Biliyorsunuz ki bunlar çocuk. Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin Türkiye'ye geldikleri ilk etapta geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerde de Türk öğrencilerde de kutuplaşmalar oldu. İlk etaplarda aralarında çatışmalar oldu. Bu durum iki öğrenci grubunda da gözlemleniyordu. Nadir öğrencilerde yaşanan çeşitli kavga durumları oldu. Bazen Türk öğrenciler geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin üzerlerine yürüdüler. Bazen de geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler Türk öğrencilere yönelik saldırgan davranışlarda bulundu. Bu gibi durumları yaşadık. Ama şu an hepsi neredeyse aynı dili konuştukları için anlaşabiliyorlar kolay kolay çatışma olmuyor.

Tablo 4. 5. Beden eğitimi ve spor dersine yönelik öğretmenlerin beklenti, görüş ve önerileri

Name	Node Type	Name	Coded Words	Coded Text
Beklentiler	Node	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	108	Çok amaçlı salonlar yapılmalı Veliler spora önem vermeli Veliler derse değer vermeli Spor branşları öğrencilere tanıtılsın Öğretmenler öğrenciler ile oyun oynasın Okul yöneticileri sporu sevsin Okul yöneticileri gereken değeri versin Maddi manevi destek verilsin Servis ihtiyacı giderilsin Malzeme desteği yapılsın Ders saatleri arttırılsın Boş ders olarak görülmesin Tesis sorunu çözülsün Diğer branş öğretmenleri bu derse değer versin BESÖ kendini güncellesin Çeşitli planlamalar yapılmalı Yarışmalar yapılmalı Öğrenciler sporun önemini kavramalı Veliler bilinçlendirilmeli İdareciler engel olmasın Kapalı spor salonları yapılsın Öğrencileri lisanslaştırmaya yönelik çalışmalar yapılsın Antrenman sahaları yapılsın Farkındalık arttırılsın Bu ders boş ders olarak algılanmasın MEB öğrenci sayısına göre malzeme göndersin Saha sayıları arttırılsın Veliler çocukların spora yönelmesini engellemesin
Görüş ve	Node	Beden	31	Spor salonu

Tablo 4. 5. Devamı

Öneriler	Eğitimi ve Spor Öğretmenleri	Saha Malzeme Fiziki şartlar iyileştirilmeli Çevresel şartlar geliştirilmeli Daha çok önem verilmeli Saygı duyulmalı Sınavlarda bu derslere yönelik sorular sorulmalı MEB tarafından planlamalar yapılmalı Okul bahçeleri aktivitelere uygun planlanmalı
Reports\\ Gaziantep\Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri		
BESÖ: Beden eğitimi ve spor öğretmenleri		

Tablo 4.5'te beden eğitimi ve spor dersine yönelik öğretmenlerin beklenti, görüş ve önerilerine yer verilmiştir. Beklentiler, görüş ve öneriler olmak üzere 2 tema oluşturulmuştur. Yapılan görüşmeler sonucunda, velilerin beden eğitimi ve spor dersine daha çok önem vermesi, BESÖ kendini güncellemesi, yöneticilerin bu süreçte destek olması, diğer branş ders öğretmenlerinin bu dersi boş ders olarak nitelendirmemesi, saha ve materyal desteğinin sağlanması, ders saatlerinin arttırılması, müsabaka sürecinde servis aracı desteğinin sağlanması, öğrencileri lisanslaştırmaya yönelik çeşitli planlamaların yapılması, beden eğitimi ve spora yönelik farkındalığın arttırılması, velilerin çocukların spor branşlarına yönelimini engellememesi, merkezi sınavlarda bu derse ilişkin sorular sorularak derse olan önemin arttırılması konusunda öğretmenlerin beklenti, görüş ve önerilerinin olduğu tespit edilmiştir.

1. Temada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerine yönelik beklentileriyle ilgili görüşleri alınmıştır.

K2: Bizim en büyük beklentimiz tesisle ilgili oluyor. Çünkü tesisle ilgili ciddi sıkıntılarımız var. Tesis sorunu öğretmen arkadaşlarımızla ya da okul idaresi ile çözmeye şansımız yok. Tesis sorununu daha üst makamlar tarafından çözülmesi gereken bir sorun olarak görüyorum. Büyük eksikliklerimizi gidermeden küçük eksikliklerimizi gidermeye çalışmanın çok da katkı sağlamadığını düşünüyorum. Diğer öğretmen arkadaşlarımdan da beden eğitimi ve spor dersini bir boş ders olarak görmelerini istemem. Okul idaresinin dersimi basite alıp diğer derslere nazaran daha az işe yarar olarak görmesini istemem. Düşünce olarak evet beklentilerim var ama benim somut olarak iki beklentim var: Biri tesis diğeri malzeme. Bu iki sorunumuzun giderilmesi çok önemli. Öğrencilerin kendilerine daha fazla güvenme fırsatı verecek ortamların yaratılması çok önemli. Bu sorunların giderilmesi bizim dersimizin daha kaliteli daha verimli gerçekleşmesini sağlar. Sağlıklı, güçlü, kararlı

bir birey yetiştirmek istiyorsak Beden Eğitimi ve Spor dersini dikkate almalıyız. Beden Eğitimi ve Spor dersinin gerekleri ve ihtiyaçı olan malzeme ve tesisleri de azami şekilde okullara temin etmeliyiz.

2. Temada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerine yönelik görüş ve önerileri alınmıştır

K5: 4-5 sınıf öğrencinin aynı anda ve aynı alanda ders yapmak zorunda olmadığı alanların oluşturulması için gayret gösterilmesi gerektiğini düşünüyorum. Okul bahçelerinin kullanılmayan alanlarına sportif aktiviteler için planlamalar yapılabilir. Yeni yapılacak okulların spor müsabakalarına ya da sportif aktivitelere uygun olacak şekilde dizayn edilmesini öneriyorum. řu an yeni yapılan okullarda bile bahçe sadece teneffüs alanı olarak düşünülüyor. Oysa yeni yapılan okulların bahçeleri sportif aktivitelere uygun halde yapılabilir.

4.2. Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin İşleyiş Sürecine İlişkin Türk Öğrencilerin Görüşleri

Aşağıda beden eğitimi ve spor derslerinin uygulama süreci hakkında Türk öğrencilerin görüşlerine ilişkin bilgiler tablolaştırılarak sunulmuştur.

Tablo 4. 6. Türk öğrencilere ilişkin demografik bilgiler

KATILIMCILAR	Yaş	Cinsiyet	Sınıf
T.Ö1	13	Kız	8
T.Ö 2	13	Kız	8
T.Ö 3	13	Kız	8
T.Ö 4	13	Erkek	8
T.Ö 5	13	Kız	8
T.Ö 6	13	Erkek	8
T.Ö 7	13	Kız	8
T.Ö 8	13	Kız	8
T.Ö 9	13	Erkek	8
T.Ö 10	13	Erkek	8
T.Ö 11	13	Kız	8
T.Ö 12	13	Erkek	8

Tablo 4.6'da Gaziantep'te bir devlet ortaokulunda öğrenim gören Türk öğrencilere ilişkin kişisel bilgiler yer almaktadır. Çalışma 12 Türk öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiş olup, 7 kız ve 5 erkek öğrenci kapsamındadır. Araştırmaya katılan öğrenciler 8. sınıfta öğrenim görmektedirler.

Tablo 4. 7. Türk öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin görüşleri

Name	Node Type	Name	Coded Words	Coded Text
Ders Etkinlikleri	Node	Türk Öğrenciler	28	Eşit düzeyde katıyor Uygulama, Teorik Yarışma Turnuva Oyun kuralları Serbest etkinlikler Etkinliklere eşit şekilde katılıyoruz Grup etkinlikleri Oyun Yürüyüş İnstagramda seçilen oyun etkinlikleri Sohbet ediyoruz Tercihe bağlı etkinlikler
Öğrenci İletişimi	Node	Türk Öğrenciler	68	Fikirlerimiz uyuşuyor Çok iyi anlaşıyoruz Anlaşabiliyoruz Türkçeyi yeni öğrenenlerle biraz sıkıntı yaşıyoruz Vakit geçirmekten hoşlanırım Rahat iletişim kurabiliyorum Sohbet edebiliyoruz Sınavlarla ilgili danışabiliyoruz Oyunlar oynuyoruz Watsapp grubumuz var GKKYÖ ile oynamak çok eğlenceli Türkçesi iyi olanlarla iletişim halindeyiz Maç yaptığımızda iyi vakit geçiriyoruz Birbirimizi çok seviyoruz Çok iyi değiliz Pek sevmiyorum Aynı gruplarda yer almıyorum İletişim kurmayı tercih etmiyoruz Dili bilmiyor gibi davranıyorlar Keyif almıyorum Çok keyif almıyorum
Karşılaşılan Sorunlar	Node	Türk Öğrenciler	49	Huzursuzluk yaşamadım Uyuşuyoruz Zamanla birbirimize alıştık Daha anlayışlı olduk Sorun yaşamıyoruz Yardımlaşıyoruz Diğer sınıflarda aralarına almayanlar var Ben sorun yaşamadım Dili bilmiyormuş gibi yapıyorlar İletişimde sorun yaşıyoruz Ödevlerini yapmıyorlar Derste gürültü yapıyorlar Sorumluluklarını bize yüklüyorlar Hırçınlar Aramızda çekişme var Kızlar dedikodu yapıyor Dersleri önemsemiyorlar Kesici alet getiriyorlar Küfür ediyorlar
Derse Katılım	Node	Türk Öğrenciler	27	Öğretmenimiz yardımcı oluyor Derse katılımımızı sağlıyor

Tablo 4. 7. Devamı

				İki grubu rahatlıkla dahil ediyor Grupça oyunlar oynuyoruz Eşitlik söz konusu Teoride GKKYÖ çeviri yapıyor Rahatlıkla katılıyoruz Herkes öğretmenimizin sözünü dinler
Öğretmen Müdahalesi	Node	Türk Öğrenciler	40	Ceza vermez Anlayışlı davranır İyi anlaşılabileceğimizi söylüyor Duruma göre sinirlenir Sakin yaklaşır Büyük bir problemse tutanak tutar Grup çalışması yaptırıyor Veliyi çağırır Müdür ile görüşür Rehberlik servisine yönlendirir Anlamaya çalışır Çözmeye çalışır Sınıf değiştirme cezası verir Kavga eden arkadaşlarımızı ayırır
Sınav Değerlendirmeleri	Node	Türk Öğrenciler	16	Uygulama Teorik Hepimize aynı sınav uygulanır Grup halinde alır Derste anlatılanları uygulamamızı ister Aynı sınavı oluruz
Öğretmen Yaklaşımı	Node	Türk Öğrenciler	29	Eşit sorumluluklar verir Önceden öğretilenler bilinmiyorsa tepki verebilir Sabırlıdır Anlayışlıdır Ayrımcılık yapmaz Türkçesi iyi olmayan öğrencilere tepki vermez Yapamadığımızda çalışmamızı söyler Ödev verir Doğruyu gösterir Sorumluz olduğumuzu söyler Bağırır
Öğrenci Beklentileri	Node	Türk Öğrenciler	81	Daha fazla malzeme Spor salonu Veliler kursa göndersin Öğretmenin sözünün kesilmemesi Ülkemizde spora daha çok değer verilmesi Ücretsiz spor kursları düzenlensin Öğrenciler bu derste grup halinde takılmasın Veliler öğrencileri yönlendirsin İdareciler turnuvalar düzenlesin Veliler çocuklarıyla etkinlik yapsın Ödül verilerek teşvik sağlanabilir Voleybol filesi Daha farklı spor branşları öğrenmek Tenis oynamak Ders saatleri artsın Masa tenisi oynamak Raketim olsun Öğrenciler dersi ciddiye alsın Sınavlar daha basit olsun Aileler çocuklarını desteklesin
Reports\\Gaziantep\\Türk Öğrenciler				

TÖ: Türk öğrenciler- GKKYÖ: Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler

Tablo 4.7'de beden eğitimi ve spor dersine yönelik Türk öğrencilerin görüşleri yer almaktadır. Ders etkinlikleri, öğrenci iletişimi, karşılaşılan sorunlar, derse katılım, öğretmen müdahalesi, sınav değerlendirmeleri, öğretmen yaklaşımı, öğrenci beklentileri olmak üzere toplamda 8 tema oluşturulmuştur. Elde edilen görüşmeler neticesinde; öğretmenlerin her iki öğrenci grubunu derslere rahatlıkla dahil edebildiği, ders etkinliklerinin uygulama ve teorik şeklinde yapıldığı, öğretmenlerin bu süreçte öğrencilerin de tercihlerine dikkat ettikleri, oyun ve yarışmalar düzenledikleri, öğrenci iletişiminin genellikle iyi olduğu ancak bazı öğrencilerin GKKYÖ ile iletişim kurmayı tercih etmediği ve keyif almadığı tespit edilmiştir. Bunlara ek olarak öğrencilerin çoğunluğunun ders süresince sorun yaşamadığı belirlenirken; Türk öğrenciler GKKYÖ'nin dersleri önemsemediğini, bazı Türk öğrencilerin onları oyunlara dahil etmediğini, GKKYÖ'nin okula kesici aletle geldiğini ve küfür ettiklerini bildirerek karşılaştıkları olumsuz durumları da ortaya koymaktadırlar.

Öğretmenlerin öğrenciler arasında herhangi bir problem yaşandığında anlayışlı ve sakin davrandığı, sorun yaşayan öğrencileri grup çalışmalarına dahil ettiği, problemin büyüklüğüne göre tutanak tutulduğu, müdür ile psikolojik danışma ve rehberlik servisine gerekli hususlarda yönlendirdiği belirlenmiştir. Bunun yanı sıra sınav değerlendirmelerinin eşit şekilde iki öğrenci grubuna da uygulama ve teorik olarak yapıldığı ve gerektiğinde Türkçe bilen GKKYÖ'nin Türkçe bilmeyen arkadaşlarına öğretmenin söylemlerini çevirdiği sonucuna ulaşılmaktadır. İlaveten öğrenciler etkinlikleri yapamadığında öğretmenin tekrar anlattığı, ödev verdiği, sabırlı olduğu ancak derse yönelik tekrarlarını yapmayan öğrencilere öğretmenin bağırarak tepki gösterdiği tespit edilmiştir. Tüm bunlara ek olarak Türk öğrencilerin, spor salonu, spor branşlarına yönelik daha fazla bilgi sahibi olmak, velilerin öğrencileri beden eğitimi ve spora yönlendirmesi, idarecilerin turnuvalar düzenlemesi, beden eğitimi ve spor ders saatlerinin arttırılması, ücretsiz spor kurslarının düzenlenmesi şeklinde beklentilerinin olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

1. Temada Türk öğrencilerden, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile Türk öğrencileri ders etkinliklerine katma durumları ile ilgili görüşleri alınmıştır.

T.Ö2: Bence katılımlar eşit sağlanıyor çünkü hocalarımız onların da derse katılmayı istediğini biliyor. Her öğrenci beden eğitimi dersinde neye katılmak isterse, neyi yapmak isterse yapabiliyor. Ayrıca bazı yabancı uyruklu öğrencilerden ve Türk öğrencilerden birer ikişer kişi seçerek grup halinde oyun oynanabiliyor. Herkesi eşit derecede katmaya çalışıyorlar, mesela Türk öğrencilerden kaptan seçerlerse Suriyeli öğrencilerden de kaptan seçiyorlar.

2. Temada Türk öğrencilerden, geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile iletişimlerine yönelik görüşleri alınmıştır.

T.Ö11: En başta iyi iletişim kuruyorduk ama daha sonra tartışmalar yaşadık. Şu an çok iyi iletişim kurmuyoruz tavırlarından rahatsız oluyoruz. Misafirler mi değiller mi anlamıyoruz. Bazen buraya ait gibi konuşuyorlar bazen biz şöyleyiz böyleyiz filan diyorlar.

3. Temada Türk öğrencilerden, geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerle ders süresince yaşadıkları sorunlar ile ilgili görüşleri alınmıştır.

T.Ö9: Evet, dersleri pek umursamıyorlar. Ödevlerine dikkat etmiyorlar bu yüzden sorunlar yaşıyoruz. Tuvalette dezenfektanları yere döküyorlar. Bıçak, çakmak getiriyorlar okula. Okul çıkışı kapının önünde grup olup kavga edecekmiş gibi yapıyorlar.

4. Temada Türk öğrencilerden, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin onları ve geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerini derslere, etkinliklere katma durumu ile ilgili görüşleri alınmıştır.

T.Ö5: Beden eğitimi ve spor dersinde genelde oyun oynuyoruz. Onlar da oyun oynamayı sevdikleri için rahatlıkla derse katılıyorlar. Ama bazen hocamız soru sorduğunda anlamamış gibi yapıyorlar orada biraz zorlanıyor derse katarken. Türkçesi iyi olan Suriyeli öğrencilerden destek alıyor, onlara soruyor ne diyor arkadaşın filan diye. Yani derse bu şekilde katmaya çalışıyor onları da.

5. Temada Türk öğrencilerden, geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerle yaşadıkları herhangi bir problem durumunda öğretmenlerinin müdahaleleri ile ilgili görüşleri alınmıştır.

T.Ö7: Okul rehber öğretmenimizle görüşmeye göndermişti bazı arkadaşlarımızı. Görüştükten sonra sorun yaşamadılar ama.

6. Temada Türk öğrencilerden, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sınav değerlendirmelerine (uygulama veya teorik) yönelik görüşleri alınmıştır.

T.Ö3: Uygulamalı sınav yapar. Sınıf sırasına göre öğretmenimizin yanına gideriz o da bize 3-4 tane hareket sorar mesela basketbolda nasıl top süreriz der, biz de gösteririz. Sınavlarda Suriyeli öğrencileri filan ayrı tutmaz aynı sınavı oluruz.

7. Temada Türk öğrencilerden, Türk öğrenciler veya geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler çeşitli uygulamaları yapamadığında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yaklaşımları ile ilgili görüşleri alınmıştır.

T.Ö1: Öğretmenimiz ders içerisinde bize ve geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilere eşit sorumluluklar verir. Not alınırken herkes not almalıdır örneğin. Sorumluluğumuzu yerine getirmediğimiz için biraz kızabilir. Herkese eş derecede kızar ama.

8. Temada Türk öğrencilerden, beden eğitimi ve spor derslerine yönelik beklentileri ile ilgili görüşleri alınmıştır.

T.Ö10: Fazla beden eğitimi ve spor dersi olsun. LGS var hep evdeyiz. Sıkıldık iyice. Artık bizi düşünüp eğlenceli bir şeyler yapsınlar. Sadece sınav çalışmakla olmuyor. Mutsuz oluyorum.

4.3. Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin İşleyiş Sürecine İlişkin Geçici Koruma Kapsamındaki Yabancı Öğrencilerin Görüşleri

Aşağıda beden eğitimi ve spor derslerinin uygulama süreci hakkında geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin görüşlerine ilişkin bilgiler tablolastırılarak sunulmuştur.

Tablo 4. 8. Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilere ilişkin demografik bilgiler

KATILIMCILAR	Yaş	Cinsiyet	Sınıf
K1	13	Erkek	8
K2	13	Kız	8
K3	13	Erkek	8
K4	13	Kız	8
K5	13	Kız	8
K6	13	Kız	8
K7	13	Erkek	8
K8	13	Erkek	8
K9	13	Erkek	8
K10	13	Erkek	8
K11	13	Kız	8
K12	13	Erkek	8

Tablo 4.8'de Gaziantep'te bir devlet ortaokulunda öğrenim gören geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilere ilişkin kişisel bilgiler yer almaktadır. Çalışma 12 geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenci katılımıyla gerçekleştirilmiş olup, 7 erkek ve 5 kız öğrenci kapsamındadır. Araştırmaya katılan öğrenciler 8. sınıfta öğrenim görmektedirler.

Tablo 4. 9. Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin görüşleri

Name	Node Type	Name	Coded Words	Coded Text
Ders Etkinlikleri	Node	GKKYÖ	13	Basketbol, Futbol, Koşu Oyun, Voleybol, Atış Serbest etkinlikler Turnuva Oyun kuralları Grup oyunları
Öğrenci İletişimi	Node	GKKYÖ	69	İlk zamanlar dili bilmediğimden anlaşamıyorduk Genelde Suriyeli arkadaşlarımla konuşurum Ders dışında vakit geçirmeyiz İlk zamanlar kimseyi anlamıyordum Çok iyi anlaşıyoruz Okul dışında görüşürüz Çok iyi iletişim kurabiliyorum Arkadaşlarım bana yardımcı oldu İlk zamanlar bizi sevmiyorlardı Grup oyunlarında keyif alırım Birbirimize anlayış gösteriyoruz Çok eğleniyoruz Uyumluyuz Watsapp grubumuz var Birbirimize saygı duyuyoruz Çok konuşmuyoruz Sohbet ederiz Türk öğrencilerle daha çok iletişim kurarım Oyunlar oynarız Türkçe öğrendikten sonra aramız çok iyi
Karşılaşılan Sorunlar	Node	GKKYÖ	39	Türkçe bilmediğim zamanlar sorun yaşıyorduk İlk zamanlar beni anlamıyorlardı İletişim kurmakta zorlanıyordum Dil sorunu İlk zamanlar dalga geçiyorlardı Birbirimize alıştık İlk zamanlar kavga ediyorduk Şu an bir sorunumuz yok Arkadaşlarımı seviyorum İlk zamanlar yanlış anlaşılmalara oluyordu Sahayı paylaşamıyoruz Sorun yaşamadım
Derse Katılım	Node	GKKYÖ	23	Öğretmenimiz grup kuruyor Rahatlıkla oynuyorum Anlamadığımda arkadaşım dili çeviriyor Oyunlar oynuyoruz Öğretmenimiz özel ilgileniyor Anlamadığımızda öğretmenimiz gösteriyor Hep birlikte katılıyoruz

Tablo 4. 9. Devamı

				Karma takımlar Kaynaştık
Öğretmen Müdahalesi	Node	GKKYÖ	29	Sorunun nedenini sorar Arkadaş olmamızı söyler Grup kurarak ödevler verir Tartışmamızı engeller Müdüre yönlendirir Tutanak tutar Anlamaya çalışır İyi geçinmemizi söyler Veliyi arar Öğretmenim kaynaşmamızı sağlar Rehbet öğretmene yönlendirir
Sınav Değerlendirmeleri	Node	GKKYÖ	23	Uygulama ve teorik Hareketleri sorar Sözel sorular sorar Zorlandığımızda yardım ediyor Grup şeklinde alır Verdiği bilgileri sorar Etkinlikleri yaptırır Oyun kuralları Saha ölçüleri
Öğretmen Yaklaşımı	Node	GKKYÖ	19	Konuyu tekrar anlatır Etkinliği tekrar yaptırır Çalışmaya devam edin Motive eder Kızmaz Önerirde bulunur Ödev verir Destekler Çalışmazsak bağırır
Öğrenci Beklentileri	Node	GKKYÖ	35	Beklentim yok Daha çok serbest zaman olsun Futbol kalesi Okçuluk Voleybol filesi Spor salonu Ders saatleri arttırılsın Teorik sorular sorulmasın Havuz At binme Diğer spor branşları hakkında bilgilenme

Reports\Gaziantep\Geçici Koruma Kapsamındaki Yabancı Öğrenciler

GKKYÖ: Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler

Tablo 4.9'da beden eğitimi ve spor dersine yönelik geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin görüşleri yer almaktadır. Ders etkinlikleri, öğrenci iletişimi, karşılaşılan sorunlar, derse katılım, öğretmen müdahalesi, sınav değerlendirmeleri, öğretmen yaklaşımı, öğrenci beklentileri olmak üzere 8 tema oluşturulmuştur. Elde edilen görüşmeler neticesinde; öğrencilerin derslerde basketbol, futbol, voleybol vb. oyunlar oynadıkları, serbest etkinlikler yaptıkları, Türk öğrenciler ile geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin iletişimlerinin bir arada eğitim öğretim faaliyetlerine katıldıkları ilk zamanlarda iyi olmadığı ancak

süreç içerisinde birbirleriyle vakit geçirmeye başladıkları ve iletişim kurabildikleri belirlenmiştir. Öğrenciler arasındaki anlaşmazlıklara ve iletişimsel problemlere yönelik durumların genel anlamda eskide kaldığı, şu anda iki öğrenci grubu arasında bir sorun olmadığı ve anlaştıkları belirlenirken; GKKYÖ'nin Türkiye'ye ilk geldiği zamanlarda, Türk öğrenciler ile kavga ettiği ve iki öğrenci grubunun birbirleriyle anlaşamadıkları tespit edilmiştir. İlaveten her iki öğrenci grubunun derse öğretmen tarafından rahatlıkla dahil edilebildiği, bir sorun yaşandığında öğretmenin çözmeye çalıştığı ancak sorunun büyüklüğüne göre okul idaresi ile psikolojik danışma ve rehberlik servisine gerekli yönlendirmelerde bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Tüm bunlara ek olarak sınavların teorik ve uygulama şeklinde yapıldığı, öğrenciler derse yönelik etkinlikleri yapamadığında öğretmenlerin destekleyici ve motive edici bir tutum sergilediği, öğrencilerin çoğunluğunun futbol kalesi, voleybol filesi, spor salonu, diğer spor branşlarına yönelik derslerde bilgi verilmesi ve beden eğitimi ve spor ders saatlerinin arttırılması hususunda beklentilerinin olduğu tespit edilmiştir.

1. Temada geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerden, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile Türk öğrencileri ders etkinliklerine katma durumları ile ilgili görüşleri alınmıştır.

Y.Ö2: Voleybol ve basketbolu anlatıyordu ardından uyguluyorduk sınıfça. Atış yapıyorduk mesela basketbolda anlattıktan sonra. Bazen de serbest zamanlarımız oluyordu o zamanlarda sohbet ediyorduk arkadaşlarımla. Hocamızın yanına gider onla da sohbet ederdik. Tüm sınıf oyun oynar. Bazen bahçe kalabalık olur diğer sınıflar da bahçede olduğu için. Onların da beden eğitimi ve spor dersi olur. O sınıflardaki arkadaşlarımızla da hocalarımız serbest bıraktıklarında konuşuruz, oynarız.

2. Temada geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerden, geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile iletişimlerine yönelik görüşleri alınmıştır.

Y.Ö4: Şu an Türkçem gördüğümüz gibi çok iyi bu yüzden çok iyi iletişim kurabiliyorum. İlk geldiğim zaman sadece 2 arkadaşım vardı onlar benle birlikte oturup bana yardım etmişlerdi. Örneğin bilmediğim kelimeleri başka bildiğim kelimelerle anlatmışlardı notlarını vermişlerdi. Türkçe öğrendikten sonra arkadaş

sayım arttı. Şu an genelde Türkçe konuştuğum için Arapça bazı şeyleri de unutmaya başladım hatta.

3. Temada geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerden, geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerle ders süresince yaşadıkları sorunlar ile ilgili görüşleri alınmıştır.

Y.Ö5: İlk geldiğim zamanlarda kötüydü. Bazı Türk arkadaşlarımız bizi sevmiyordu. Biz dili bilmiyorduk. Biraz dalga geçiyorlardı soruları bilemediğim zaman. Türkçeyi az bildiğim için not tutamıyordum, bazen notlarını vermek istemiyorlardı. Şu an dili öğrendim sorun yaşamıyoruz. İlk geldiğimde benle aynı sıraya bile oturmamışlardı şu an o zamanlara göre çok çok iyiyiz.

4. Temada geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerden, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin onları ve geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerini derslere, etkinliklere katma durumu ile ilgili görüşleri alınmıştır.

Y.Ö9: Oyun oynanacağı zaman karma takımlar kuruyoruz. Türk öğrencilerle aynı oyunları aynı gruplarda oynuyoruz. Oyun oynarken dil bilmeye gerek olmadığı için ilk geldiğimizden beri beden eğitimi dersine rahatlıkla katılıyoruz.

5. Temada geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerden, geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerle yaşadıkları herhangi bir problem durumunda öğretmenlerinin müdahaleleri ile ilgili görüşleri alınmıştır.

Y.Ö3: Öğrenci kavgasına öğretmen pek karışmazdı. Zaten öğretmenin görmeyeceği yerde kavga ederdik. Okuldaki kavgaların çoğundan öğretmenlerin haberi yok. Ama çok kavga olurdu. Tuvalette filan ya da okul çıkışında olurdu.

6. Temada geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerden, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sınav değerlendirmelerine (uygulama veya teorik) yönelik görüşleri alınmıştır.

Y.Ö6: Sınıf listesinden bizi yanına karışık olarak çağırır. Önce anlattığı yerlerden bilgiler sorar. Sonra 5 hareket yapmamızı ister.

7. Temada geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerden, Türk öğrenciler veya geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler

çeşitli uygulamaları yapamadığında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yaklaşımları ile ilgili görüşleri alınmıştır.

Y.Ö3: Kızmaz, yapamadıysak yapamamışızdır. Konuyu tekrar anlatır etkinliği tekrar yaptırır. Bir sonraki hafta aklına gelirse, hatırlarsa filan yine yaptırır, yapamazsak bir şey olmaz, unuttur genelde.

8. Temada geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerden, beden eğitimi ve spor derslerine yönelik beklentileri ile ilgili görüşleri alınmıştır.

Y.Ö8: Sınavlarda sözel sorular sorulmasın isterdim çünkü dili tam anlamıyorum. Cevap veremiyorum bazı sorulara sonra öğretmen kızıyor. Öğretmen haksızlık yapıyor Suriyeliye kızıyor Türk öğrenciye kızmıyor. Öğretmenimiz ders anlatırken çok tutmasın. Oyun oynamak istiyoruz ama vakit geçiyor. Takım kurana kadar da vakit geçiyor. Zaten zil çalmadan da topu alıyor çok az oynayabiliyoruz.

5. TARTIŞMA

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerindeki uygulamalarına ilişkin kendi görüşleri ele alındığında, Türk öğrencilere ve geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilere yönelik ders işleme süreçleri, derslerinde karşılaştıkları sorunlar, Türk öğrencilerin ve geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin kendi aralarında ve birbirlerine yönelik iletişim durumları, beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerin derslerine yönelik beklenti, görüş ve önerileri çerçevesinde çeşitli temalar oluşturulmuştur. Bu temaların kapsamları genel olarak ele alındığında beden eğitimi öğretmenleri derslerini işlerken Türk öğrencilere de geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilere de ders müfredatının gerektirdiği hususları yeterli düzeyde aktarmaya gayret ettiklerini ve genel anlamıyla kendilerini yeterli gördüklerini belirtmişlerdir. Karacaoğlu (2008), yapmış olduğu çalışmada, öğretmenlerin sahip olması gerektiği düşünülen yeterlik alanlarında kendi yeterlikleri yüksek olarak gördüklerini belirtmiştir. Karabulutlu ve Pulur (2017)'nin yaptığı çalışma ile İskender (2019)' un yaptığı çalışmada da beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yeterlik algıları olumlu yöndedir. Yürütülen çalışmaya katılım gösteren öğretmenlerin kıdemleri birbirlerine benzerlik göstermektedir. Bu sebeple çalışmamızda mesleki kıdem ile yeterlik arasında farklılık gözlemlenmemiştir. İskender (2019)' un yaptığı çalışma ile Ağırman (2016)' nın yaptığı çalışmada da öğretmenlerin öğretmen yeterliklerine ilişkin görüşleri ile mesleki kıdemleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır. Fakat Çın (2014), ile Karabulutlu ve Pulur (2017), mesleki kıdem ile ilgili hususta çalışmamızdan farklı sonuçlara ulaşmıştır. Araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmenleri çocuklarda öğrenmenin daha kalıcı olacağını düşündüklerinden derslerinde teoriden çok uygulamaya dönük etkinlikler yaptıklarını belirtmişlerdir. Özel (2022)'de yaptığı çalışmada öğrencilerin, sınıf ortamında yürütülen teorik derslerde beden ve ruhen sıkılabildiklerini, beden eğitimi ve spor derslerinde kendilerini rahat hissedip deşarj olarak mutlu hissedebildiklerini belirtmiştir. Yılmaz (2012)'de yaptığı çalışmada öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersini güzel zaman geçirdikleri, streslerini attıkları, zihinsel anlamda dinlendikleri ve diğer derslere nazaran daha serbest bir ders olarak gördükleri sonucuna ulaşmıştır. Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenleri oyunun çocuklar üzerindeki gelişimsel, uyum sağlamaya ve sosyalleşmeye yönelik etkilerinin farkında olarak ders içi uygulamalarda oyunlara

ağırlık vermektedirler. Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleriyle yapılan görüşmelerde öğrencilerin Türk ya da geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerden oluşması sevindikleri oyun ve branş (voleybol, basketbol, masa tenisi vs.) noktasında anlamlı bir farklılık hissettirmede fakat öğrencilerin cinsiyet özelliklerinin oyun ve branş (voleybol, basketbol, masa tenisi vs.) seçimlerinde dikkate değer şekilde farklılaştığı gözlemlenmiştir. Kazanoğlu (2019), öğrencilerin spora yönelik tutum puanlarını cinsiyete göre incelemesinde erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha yüksek tutum puanlarına sahip olduğu şeklinde anlamlı bir farklılık tespit etmiştir. Akandere ve ark. (2010)'un yaptıkları çalışma ile Oktaş (2019)'un yaptığı çalışmada da araştırmaya katılan erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum puanlarının kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum puanlarından istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek olduğu tespit edilmiştir. Taşkın ve Tekin (2009), yürüttükleri bir çalışmada erkek öğrencilerin kız öğrencilere nazaran beden eğitimi ve spor dersine yönelik daha fazla ilgi ve olumlu bir tutum gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Arıkan (2023), yürüttüğü çalışmada erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının daha iyi düzeyde olduğu şeklinde bir değerlendirmede bulunmuştur. Holoğlu (2006)'da ortaokul kademesindeki kız öğrenciler ile yapmış olduğu çalışmada kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının genelde olumsuz yönde eğilim gösterdiğini tespit etmiştir. Kazanoğlu (2019), Akandere ve ark. (2010), Oktaş (2019), Holoğlu (2006), Arıkan (2023), Taşkın ve Tekin (2009)'un ulaştıkları sonuçlardan farklı olarak Korkmaz (2020), yürüttüğü çalışmada beden eğitimi ve spor dersine yönelik kız öğrencilerin lehine sonuçlara ulaşmış ve buna sebep olarak da araştırmasına katılan kız öğrencilerin Suriye kökenli göçmen öğrenciler olup kültürel farklılıklarının etkili olabileceği yorumunu yapmıştır. Yıldız ve Özbek (2018)'in yürüttükleri çalışmada ise beden eğitimi ve spor dersine yönelik öğrencilerin tutumlarında cinsiyetlerine göre anlamlı düzeyde farklılık tespit edememişlerdir. Duman ve Arkadaşları (2020)'nin yürüttüğü çalışmada da cinsiyet açısından beden eğitimi ve spora yönelik tutum değişikliği görülmemiştir. Aynı şekilde Keskin (2015)'in yürüttüğü çalışmada da ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları, cinsiyete göre değişmemektedir. Araştırmamıza katılan beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri derslerinin ağırlıklı olarak gösterip yaptırmaya dayalı bir ders olduğunu düşündükleri için iki grup için birbirinden farklı bir yöntem kullanmadıklarını derste aksaklıklar

yaşandığında Türk ya da geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler olsun fark etmeksizin öğrenciyi durdurarak doğru hareketi, doğru etkinliği ya da doğru davranışı gösterip devam etmesini sağlamaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. Ders içi uygulama ve etkinliklerdeki farklılıkların sadece çocukların bireysel ve özel durumları ile ilgili olarak değişiklikler gösterebileceğini düşünmektedirler. Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin derslerinde karşılaştıkları sorunlar hususunda ise dil ve iletişim problemlerinin ön plana çıktığı tespit edilmiştir. Geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler konuşulanları anlayamayacak seviyede Türkçe bilgisine sahipler ise Türk arkadaşlarının oyunlarına dâhil olmada ve derslere adapte olmada zorluk yaşadıkları yönünde öğretmenler görüş bildirmişlerdir. Öğretmenler, geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin birçoğunda karşılaştıkları durum olarak öğrencilerinin söylenenleri anladıklarını, arkadaşlarının ne söylediklerini anladıklarını ama bazılarının kendini net ifade edebilirken bazılarının edemediğini, kendini ifade edemeyenlerle iletişim kurabilmek için de Türkçe ve Arapça bilen öğrencilerinden destek aldıklarını fakat bu durumda geçici koruma kapsamındaki yabancı Suriyeli öğrencilerine aktarmak istedikleri şeylerin eksik ya da yanlış şekilde aktarılması sorununu doğurduğunu ifade etmişlerdir. Öğrencilerin Türkçe bilmemesinden kaynaklı yanlış öğrenmelerin ortaya çıkabildiği öğretmenler tarafından tespit edilmiştir. Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleri, derslerinin genel anlamıyla uygulama ağırlıklı olması ve gösterip yaptırmayı sık sık kullanmalarının iletişim problemlerinin yaşanmasını en az seviyeye indirmesi noktasında bir avantaj olarak görmektedirler. Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin derslerine yönelik avantaj olarak gördükleri bir diğer durum olarak da oyunun derslerinde fazlaca yer bulabiliyor olmasıdır. Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin Türkiye'ye ilk geldiği yıllarda Türk öğrenciler ve yabancı öğrenciler arasında gruplaşmaların olduğu fakat oyun sayesinde bu gruplaşmaların yok denecek seviyeye geldiğini ve öğrenciler arası kaynaşmaların sağlandığını belirtmişlerdir. Korkmaz (2020), gerçekleştirdiği çalışmada da beden eğitimi ve spor dersinin öğrencilerin okula uyum sağlamalarını, toplumla kaynaşmalarını ve yeni arkadaşlıklar kurmalarını sağladığını ifade ederek oyunun beden eğitimi ve spor dersi içindeki yeri ve önemi ile ilgili araştırmamıza benzer sonuçlara ulaşmıştır. Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin ders içerisinde geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencileri ile kurdukları iletişim ile Türk öğrencileri ile kurdukları iletişim şekilleri arasında bariz farklılıklar olmamakla birlikte

yurtlarından ciddi sorunlar nedeniyle ayrılıp çeşitli zorluklar, sıkıntılar çekerek Türkiye'ye geldiklerini düşündükleri için geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerine bazı noktalarda duygusal olarak pozitif ayrımcılık yapmak durumunda olduklarını belirtmişlerdir. Bu durum geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler ile öğretmenler arasında bir bağ kurulmasını, bu öğrencilerin derste daha dikkatli, daha duyarlı, daha istekli olmasını sağlarken Türk öğrenciler ve onların velileri gözüyle de ciddi ayrımcılıklar yapıldığı hissiyatının oluşması ile bazı problem durumlarının doğmasına sebebiyet verebilmektedir. Dil noktasındaki yetersizlikten kaynaklı iletişim problemleri yalnızca geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerle sınırlı değildir. Bu öğrencilerin velileri ile de ciddi iletişim problemleri yaşandığını öğretmenler belirtmişlerdir. Bu velilere ulaşamadıklarını, ulaştıklarında da iletişim kuramadıklarını, okula gelmelerini veliden talep ettiklerinde anlaşılmadıklarını, okula geldiklerinde de sağlıklı iletişim kuramadıklarını belirtmişlerdir. Dil olmadığında sorunların temeline inemediklerini, sorunların ertelenip yüzeysel bir şekilde çözülmüş gibi hareket edildiğini belirtmişlerdir. Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerdeki bu dil ve iletişim problemi zaman içerisinde azalsa da veliler boyutunda bu problem durumunun ciddi anlamda devam ettiği tespit edilmiştir. Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin, öğretmenlerden bazılarının görüşlerine göre şiddet içerikli, şiddete yönelik oyunları tercih ettiği belirtilmiş ve bu tercihlerinin öğrencilerin yaşadıkları olumsuz süreçten mi yoksa farklı bir kültür alt yapısıyla yetismelerinden kaynaklı mı olduğu merak edilmektedir. Yine öğretmenlerin bazılarının görüşlerine göre eğitim öğretimlerine Suriye'de standart olarak tam ve doğru şekilde devam etmiş, şu an geçici koruma kapsamında Türkiye'de eğitim alan yabancı öğrencilerinin, Türk öğrencilerine nazaran İngilizceyi daha hızlı ve daha kaliteli öğrendiklerini düşünmektedirler. Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenleriyle yapılan görüşmelerde öğretmenlerin öğrencilerin problem durumlarında öncelikle problemin nedenini, kaynağını anlamaya çalıştıkları, problem durumu yönlendirmeyi gerektirecek bir şekilde seyir ediyorsa okullarının okul psikolojik danışmanlarına/rehber öğretmenlerine ya da okul idarecilerine yönlendirmelerde bulunduklarını belirtmişlerdir. Yine ders öğretmenleri beden eğitimi ve spor dersinin diğer derslere nazaran öğrenciler için daha problemsiz geçtiğini, bu dersi diğer derslerden daha çok sevdiklerini ve bu derse daha istekli olduklarını düşünmektedirler. Güllü ve Korucu (2005), Çetin (2007), Tırnakçı (2019) yürüttükleri çalışmalarında genel itibarıyla

öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutumlarının olumlu yönde olduğunu gözlemlemişlerdir. Yine Koca ve ark. (2003) de Güllü ve Korucu (2005) ile Çetin (2007)'ye benzer sonuçlara ulaşmıştır. Çolak (2020)'nin ortaokul kademesi 7.sınıf ve 8. Sınıf öğrencileriyle yürüttüğü çalışma ile Karaman (2019)' un ortaokul öğrencileriyle yürüttüğü çalışmada da beden eğitimi ve spor dersine yönelik olumlu bir tutum içinde oldukları tespit edilmiştir. Beden eğitimi ve spor dersinin uyum sağlama, adaptasyon, kendini ifade etme noktasında diğer derslerin yanında önemli bir yeri olduğunu belirtmişlerdir. Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin bu uyum ve adaptasyon süreçleri ile ilgili beden eğitimi ve spor öğretmenleri cinsiyeti temel alarak yaptıkları yorumlarda erkek öğrencilerin kız öğrencilere nazaran daha hızlı bir şekilde uyum sağladığını buna sebep olan şeyin de kültürel yapılarından kaynaklı olabileceğini düşünmektedirler. Bu duruma yönelik tabi ki bireysel farklılıklar olabileceği gibi geçici koruma kapsamındaki yabancı erkek öğrencilerinin sokakta daha çok vakit geçirebildiklerini bu sebeple kaynaşma ve uyum durumlarının daha hızlı olabileceği yorumunu da yapmaktadırlar. Güllü (2007)' de yaptığı çalışmada boş zamanlarında spor yapan, sportif etkinliklerle uğraşan öğrencilerin yapmayan öğrencilere oranla beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının daha yüksek puan ortalamalarıyla ifade edilebileceğini belirtmiştir. Güllü (2007)' nin bu çalışması araştırmamıza katılan öğretmenlerin öğrencilerin sokakta oyun oynarken ya da sportif etkinliklerde bulunurken daha çok kaynaşma ve uyum geliştirebilecekleri yönündeki yorumlarını destekler niteliktedir. Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin derslerine yönelik beklenti, görüş ve önerileri arasında ise velilerin beden eğitimi ve spor dersine daha çok önem vermeleri, meslektaşlarının bilgi ve birikimlerini sürekli güncel tutmaya çalışmaları, merkezi ve yerel anlamda yöneticilerin sahadan (okuldan vb.) gelen talepleri dikkate değer olarak algılayıp gerekli destekleri vermesi, diğer branş ders öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersini “top ver çocuklar oynasınlar” şeklinde kurdukları cümlelerle boş ders olarak nitelendirmemeleri, saha ve materyal desteğinin sağlanması, beden eğitimi ve spor ders saatlerinin arttırılması, müsabaka sürecinde öğrencilerin güvenli bir şekilde taşınabilmesi için servis vb. araç desteğinin sağlanması, öğrencileri lisanslaştırmaya yönelik çeşitli planlamaların yapılması, beden eğitimi ve spora yönelik farkındalığın arttırılmasına yönelik çeşitli çalışmaların planlanıp uygulanması, velilerin çocuklarının spor branşlarına yönelimini engellemeyip destekleyici tavır ve tutumda bulunmaları, merkezi

sınavlarda beden eğitimi ve spor dersine ilişkin sorular sorularak derse olan önemin artırılması gibi görüşleri yer almıştır. Yılmaz (2012)'nin beden eğitimi ve spor dersinin önemli olduğu noktasında insanların fikir birliği etmesine rağmen bu dersle ilgili gerekli adımlar atılması hususunda gereken önemin yeterli düzeyde verilmediği şeklinde vardığı sonuçlar ile Çöndü (2004)'ün öğrencilerin çok yönlü gelişimlerini sağlayabilmek için eğitim-öğretim sürecinde diğer derslere verilen önem kadar beden eğitimi ve spor dersine de gereken önem verilmelidir şeklinde belirttiği görüşü araştırmamıza katılan öğretmenlerin bu husustaki ifade ve beklentilerini destekler niteliktedir.

Bunun yanı sıra öğrencilerin birbirleriyle olan iletişimlerinin genellikle iyi olduğu ancak hem bazı Türk öğrencilerin geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerle hem de geçici koruma kapsamındaki bazı öğrencilerin Türk öğrencilerle iletişim kurmayı tercih etmediği ve keyif almadığı, öğrencilerin çoğunluğunun ders süresince sorun yaşamadığı, herhangi bir problem durumunda öğretmenlerinin anlayışlı ve sakin davrandıkları ancak büyük bir sorun yaşandığında ise öğretmenlerinin okul psikolojik danışma ve rehberlik servisine, okul idaresine yönlendirmelerde bulundukları ve tutanak tuttukları tespit edilmiştir. Tüm bunlara ek olarak Türk öğrenciler ve geçici koruma kapsamında yer alan yabancı öğrencilerin, okula ait olarak sıklıkla kullanabilecekleri spor salonu, futbol kalesi, voleybol filesi, spor branşlarına yönelik daha fazla bilgi sahibi olmak, velilerinin sporla ilgili kendilerini yönlendirmelerde bulunması, okçuluk faaliyetlerine katılmak, yüzme etkinliklerine katılmak, merkezi ve yerel idarecilerin öğrencilerin katılabilecekleri turnuvalar düzenlemesi, beden eğitimi ve spor ders saatlerinin artırılması, ücretsiz spor kurslarının düzenlenmesi vb. şeklinde beklentilerinin olduğu belirlenmiştir. Başyigit (2018), beden eğitimi ve sporla ilgili öğrenciyi destekleyen ve yönlendiren veli oranının çok düşük olduğu, bu derse ayrılan sürenin yetersiz olduğu, faaliyetlerde önemli ekonomik sorunlar yaşandığı, sportif tesisler, araç-gereç ve ulaşım olanaklarının yeterli olmadığı şeklinde, araştırmamıza katılan öğrencilerin ifade ve beklentilerine benzer sonuçlara ulaşmıştır. Fakat Yağmur (2020), hem araştırmamızdan hem de Başyigit (2018)'in çalışmasından farklı olacak şekilde öğrencilerin aileleri tarafından beden eğitimi ve spora yönlendirildikleri, ailelerin beden eğitimi ve spora önem verip çocuklarını kurslara ve kulüplere katılmaları noktasında destekledikleri şeklinde öğrencilerin görüş belirttiğini ifade etmiştir.

Tüm bunlardan yola çıkarak beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerin derslerine yönelik yeterliklerinin olduğu ancak ders aktarımında geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin Türkçe bilgisinin yetersiz olmasından kaynaklı dil ve iletişim sorunları yaşadıkları tespit edilmiştir. Aynı zamanda Türk öğrenciler ile geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler arasındaki problemlerin ortak dil kullanamamaktan kaynaklı olduğu da belirlenmiştir. Hem öğretmenlerle hem öğrencilerle yapılan görüşmeler sonucunda, süreç ilerledikçe geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin zamanla Türkçeyi öğrendikleri ve Türk öğrencilerle iletişimlerinin güçlendiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Türkçeyi öğrenen geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin, öğretmenlerin ders anlatım süresince söylemlerini gerektiğinde Türkçeyi az bilen arkadaşlarına çevirerek yardımcı oldukları da saptanmıştır. Bunların yanı sıra beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin her iki öğrenci grubunu da derslere dahil edebilmeleri, her iki öğrenci grubunun sınav değerlendirmelerini eşit şekilde uygulayabilmeleri ve öğrenciler arasında bir problem yaşandığında gerekli müdahalelerde bulunabilmeleri önemli bir husustur. Öğretmenlerin yapıcı şekilde müdahalelerde bulunarak sorunları çözmeye çalışmaları ve özellikle her iki öğrenci grubunu da grup çalışmalarına dahil ederek kaynaştırmaya çalışmaları öğrencilerin birbirlerine karşı uyum ve adaptasyon geliştirmeleri açısından da oldukça önemlidir. Tüm bunlara ilaveten genel anlamıyla tüm öğrencilerin, okula ait olarak sıklıkla kullanabilecekleri spor salonu, futbol kalesi, voleybol filesi, spor branşlarına yönelik daha fazla bilgi sahibi olmak, velilerinin sporla ilgili kendilerini yönlendirmelerde bulunması, okçuluk faaliyetlerine katılmak, yüzme etkinliklerine katılmak, merkezi ve yerel idarecilerin öğrencilerin katılabilecekleri turnuvalar düzenlemesi, beden eğitimi ve spor ders saatlerinin arttırılması, ücretsiz spor kurslarının düzenlenmesi vb. şeklinde beklentilerinin olması beden eğitimi ve spor dersinden keyif aldıklarını ve bu dersi önemsediklerini kanıtlar niteliktedir. Sonuç olarak bu çalışmada görüldüğü gibi, Türkçenin az bilinmesinden kaynaklı ortaya çıkan dil ve iletişim problemlerinin beden eğitimi ve spor dersi süresince ciddi anlamda engel teşkil etmediği, Türk öğrenciler ve geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler arasındaki problemlerin zamanla çözüme ulaşarak öğrenciler arası uyumun arttığı ve beden eğitimi ve spor dersi ile her iki öğrenci grubunun oyunlarla kaynaşması sağlanarak sporun birleştirici etkisinin ne denli büyük olduğu belirlenmiştir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmenleri, geçici koruma kapsamında yer alan yabancı öğrenciler ve Türk öğrenciler ile görüşmeler yürütülmüştür. Gerçekleştirilen görüşmeler ve yapılan analizlerle aşağıda belirtilen sonuçlara ulaşılmıştır.

Öğretmenlere ilişkin araştırmada elde edilen sonuçlar;

Öğretmenlerin ders etkinliklerini müfredat programına göre işledikleri, bu süreçte serbest zaman etkinlikleri yaptıkları, her iki öğrenci grubunu etkinliklere dahil edebildikleri, bu süreçte etkinlikleri yapamayan öğrenciler için daha hafif etkinlikler uyguladıkları ve Türkçe bilmeyen geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerle iletişim kurabilmek için Türkçe bilen geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerden destek aldıkları,

Ders süresince etkinlikleri yapamayan öğrencilere ilişkin öğretmenlerin, motive eden, problemin kaynağını araştıran, büyük beklentiler içinde olmayan ve sert tepkiler vermeyen bir tutum sergilediği,

Öğretmenlerin birbirinden farklı branşlara sahip olması durumunun öğrencide sportif başarıyı arttırdığı ve adaptasyon sürecini kolaylaştırdığı,

Öğretmenlerin ders süresince hem uygulama hem de teorik içerikli bilgilere yer verdiği,

Öğretmenlerin çocuklarda öğrenmenin daha kalıcı olacağını düşündüklerinden derslerinde teoriden çok uygulamaya dönük etkinlikler yaptıkları,

Öğretmenlerin mesleki kıdemleri ile yeterlikleri arasında dikkate değer bir farklılığın olmadığı,

Sınav değerlendirmelerinin sadece fiziksel özelliği farklı olan öğrenciler için ayrı yapıldığı, teorik soruların Türkçe bilmeyen geçici koruma kapsamında yer alan yabancı öğrenciler için, Türkçe bilen GKKYÖ'den çevirmeleri konusunda destek alındığı,

Öğretmenlerin Türk ya da GKKYÖ şeklinde ayrımlara gidip kayırmacı bir tutum içerisinde olmadıkları fakat yurtlarından ciddi sorunlar nedeniyle ayrılıp çeşitli

zorluklar, sıkıntılar çekerek Türkiye'ye geldiklerini düşündükleri için bazı geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerine bazı noktalarda duygusal olarak pozitif ayrımcılık yaptıkları, öğretmenlerin gerekli gördükleri bu bazı ayrımcı tutumların Türk öğrenciler ve Türk öğrencilerin velileri tarafından ciddi ayrımcılıklar yapıldığı şekliyle algılanıp bazı problem durumlarının doğabildiği,

Ders aktarımında özellikle öğretmenlerin GK KYÖ ile iletişim, adaptasyon ve derste teorik bilgiyi aktarım konusunda sorun yaşadığı,

Öğretmenlerin geçici koruma kapsamında yer alan yabancı öğrencileri oyun oynatmakta zorluk yaşadıkları, öğrencilerin genellikle sohbet etmeyi tercih ettikleri, geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin ülkelerinde verdikleri kayıplar nedeniyle psikolojilerinin bozuk olduğu ve şiddet içerikli oyunları tercih ettikleri, kilolu öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersini sevmemesi, velilerin öğrencilerini okul takımına göndermek istememesi şeklinde çeşitli sorunlar yaşadıkları,

Öğretmenlerin oyunun çocuklar üzerindeki gelişimsel, uyum sağlamaya ve sosyalleşmeye yönelik etkilerinin farkında olarak ders içi uygulamalarda oyunlara ağırlık verdikleri,

Öğretmenler problemlerle karşılaştıkları süreç içerisinde öğrencilerinin velileriyle görüşmeler yaptıkları, okul yönetimine ve okul psikolojik danışma ve rehberlik servisine yönlendirmelerde bulundukları, öğrencilerini anlamaya yönelik tavır ve tutum içerisinde oldukları, GK KYÖ ile iletişim sağlamak adına Türkçe bilen geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerden destek aldıkları,

Özellikle dil unsurundan dolayı Türk öğrencilerin okul kurallarına geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerden daha fazla dikkat ettiği,

Her iki grupta yer alan (Türk öğrenciler ve geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler) öğrencilerin genellikle anlaşılabildiği, geçici koruma kapsamındaki yabancı kız öğrencilerin geçici koruma kapsamındaki yabancı erkek öğrencilere nazaran bulunduğu ortama daha çabuk uyumlu davranır hale geldikleri ancak süreç içerisinde geçici koruma kapsamındaki yabancı erkek öğrencilerin daha çok sosyalleştiği,

Velilerin beden eğitimi ve spor dersine daha çok önem vermesi, yöneticilerin bu süreçte destek olması, diğer branş ders öğretmenlerinin bu dersi boş ders olarak nitelendirmemesi, saha ve materyal desteğinin sağlanması, ders saatlerinin artırılması,

müسابaka sürecinde ulaşım aracı olarak servis desteğinin sağlanması, öğrencileri lisanslaştırmaya yönelik çeşitli planlamaların yapılması, beden eğitimi ve spora yönelik farkındalığın artırılması, velilerin çocuklarının spor branşlarına yönelimlerini engellememesi, merkezi sınavlarda beden eğitimi ve spor dersine ilişkin sorular sorularak derse olan önemin artırılması konusunda öğretmenlerin beklenti ve görüşlerinin olduğu tespit edilmiştir.

Türk öğrencilere ilişkin araştırmada elde edilen sonuçlar;

Öğretmenlerinin her iki öğrenci grubunu derslere rahatlıkla dahil edebildiği, ders etkinliklerinin uygulama ve teorik şeklinde yapıldığı,

Öğrenci iletişiminin genellikle iyi olduğu ancak bazı öğrencilerin GKKYÖ ile iletişim kurmayı tercih etmediği ve keyif almadığı,

Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin Türkiye'ye ilk geldiği yıllarda Türk öğrenciler ve yabancı öğrenciler arasında gruplaşmaların olduğu fakat oyun sayesinde bu gruplaşmaların yok denecek seviyeye geldiği ve öğrenciler arası kaynaşmaların sağlandığı,

Öğrencilerin çoğunluğunun ders süresince sorun yaşamadığı ancak bazı GKKYÖ'nin dersleri önemsemediği, bazı Türk öğrencilerin onları oyunlara dahil etmediği, GKKYÖ'nin okula kesici aletlerle geldikleri ve küfür ettikleri şeklinde olumsuz durumların yaşandığı,

Öğretmenlerin öğrenciler arasında herhangi bir problem yaşandığında anlayışlı ve sakin davrandığı, sorun yaşayan öğrencileri grup çalışmalarına dahil ettiği ancak problemin büyüklüğüne göre tutanak tutulduğu, müdür ve okul psikolojik danışma ve rehberlik servisine yönlendirdiği,

Sınav değerlendirmelerinin uygulama ve teorik olarak öğrenci ayrımı gözetmeden eşit şekilde yapıldığı ve gerektiğinde Türkçe bilen GKKYÖ'nin Türkçe bilmeyen geçici koruma kapsamındaki yabancı arkadaşlarına, öğretmenlerinin söylediklerini çevirdiği,

Öğrenciler etkinlikleri yapamadığında öğretmenlerinin yaklaşımlarının olumlu olduğu, öğretmenlerinin anlaşılmayan hususları tekrar anlattığı, ödevler verdiği, sabırlı davrandıkları ancak dersi tekrar etmeyen ve ödevlerini yapmayan öğrencilere öğretmenlerinin bağırarak da tepki gösterdiği,

Türk öğrencilerin spor salonu, spor branşlarına yönelik daha fazla bilgi sahibi olmak, tenis oynamak, velilerin öğrencileri spora daha çok yönlendirmesi, okul idarecilerinin turnuvalar düzenlemesi, beden eğitimi ve spor ders saatlerinin arttırılması, ücretsiz spor kurslarının düzenlenmesi vb. şeklinde beklentilerinin olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilere ilişkin araştırmada elde edilen sonuçlar;

Öğrencilerin derslerde basketbol, futbol, voleybol vb. oyunlar oynadıkları, serbest etkinlikler yaptıkları,

Öğrencilerin Türk ya da geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerden oluşması sevdikleri oyun ve branş (voleybol, basketbol, masa tenisi vs.) noktasında anlamlı bir farklılık oluşturmadığı,

Öğretmenleri tarafından derslere rahatlıkla dahil edilebildikleri, gerektiğinde Türkçe bilen GKKYÖ'in diğer arkadaşlarına öğretmenlerinin söylemlerini çevirerek yardımcı olduğu,

Öğrencilerin Türkçe bilmemesinden kaynaklı yanlış öğrenmelerin ortaya çıkabildiği,

Dil noktasındaki yetersizlikten kaynaklı iletişim problemlerinin yalnızca geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerle sınırlı olmadığı, bu öğrencilerin velileri ile de ciddi iletişim problemleri yaşandığı,

Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerdeki dil ve iletişim problemi zaman içerisinde azalsa da veliler boyutunda bu problem durumunun ciddi anlamda devam ettiği,

Öğrencilerin birbirleriyle olan iletişimlerinin genel anlamda iyi olduğu,

GKKYÖ konuşulanları anlayamayacak seviyede Türkçe bilgisine sahipler ise Türk arkadaşlarının oyunlarına dâhil olmada ve derslere adapte olmada zorluk yaşadıkları,

GKKYÖ'in Türkiye'ye ilk geldiği zamanlarda, Türk öğrenciler ile kavga ettiği ve birbirleriyle anlaşamadıkları ancak şuan da herhangi bir sorun yaşanmadığı,

Ders süresince bir sorun yaşandığında öğretmenin problemi çözmeye çalıştığı ancak sorunun büyüklüğüne göre okul idaresine ya da okul psikolojik danışma ve rehberlik servisine yönlendirdiği,

Öğrencilerin savaş sebebiyle anne-baba ya da akraba kayıpları yaşadıkları ve bu tarz öğrencilerin uyum ve adaptasyon süreçlerinde problemler yaşandığı,

Sınav değerlendirmelerinin teorik ve uygulama şeklinde yapıldığı,

Öğrenciler derse yönelik etkinlikleri yapamadığında öğretmen yaklaşımının olumlu olduğu ve destekleyici bir tutum sergilediği,

Öğrencilerin futbol kalesi, voleybol filesi, diğer spor branşlarına yönelik bilgiler verilmesi ve beden eğitimi ve spor ders saatlerinin artırılması hususunda beklentilerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya yönelik öneriler;

Araştırma Gaziantep ilinin sosyoekonomik ve kültürel anlamda farklı bir bölgesinde yer alan bir okulda yürütüldüğünde veya geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenci oranı ve eğitim-öğretim kademelerinin farklılaştığı okullarda yürütüldüğünde daha kapsamlı sonuçlar elde edilip değerlendirmeler yapılabilir.

Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrenciler ve velileriyle yaşanan iletişim problemlerini en aza indirmek amacıyla okullara yeterli oranda tercüman görevlendirmesi yapılması ya da bu problem durumuna daha pratik çözüm bulabilmek adına tercüman hizmetinden faydalanılabilecek iletişim hatlarının (Alo 183, Alo 184 vb.) belirli kamu kuruluşları için hizmete geçirilmesi önerilebilir.

Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin, öğretmenlerden bazılarının görüşlerine göre şiddet içerikli, şiddete yönelimli oyunları tercih ettiği belirtilmiş ve bu tercihlerinin öğrencilerin yaşadıkları olumsuz süreçten mi yoksa farklı bir kültür alt yapısıyla yetişmelerinden kaynaklı mı olduğu merak edilmiştir. Bu konuları da içerisinde barındıran çalışmaların yapılması ve sonuçlarına yönelik faaliyetlerde bulunulması okul ikliminin sağlıklı gelişimini sağlamak adına önerilebilir.

Yapılan çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Benzer konu ve içerikli çalışmalar nicel araştırma yöntemleri kullanılarak ya da karma araştırma yöntemleri kullanılarak yürütülüp daha kapsamlı sonuç ve değerlendirmeler yapılabilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki kıdemleri genel itibarıyla on yılın üzerindedir ve öğretmenlerin kendilerini yeterli görmelerinde bu durumun etkisi olabilir. Araştırma konusu ile ilgili daha farklı ve kapsamlı sonuçlar elde edebilmek adına öğretmenlerin mesleki kıdemlerinin ciddi anlamda farklılaştığı yeni çalışmalar yürütülebilir.

Araştırmada geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin savaş sebebiyle anne-baba ya da akraba kayıpları yaşadıkları ve bu tarz öğrencilerin uyum ve adaptasyon süreçlerinde problemler yaşandığı tespit edilmiştir. Bu uyum problemlerinin en aza indirilmesi ve bu konuda çalışmalar yürütebilmeleri adına okuldaki paydaşlarla (öğretmen, idareci, personel vb.) öğrencilerle ilgili bilgilerin yasal çerçeve içerisinde yeterli düzeyde paylaşılması ve paydaşların topyekûn uyum ve adaptasyon çalışmalarında görev almaları önerilmektedir.

Yapılan çalışma öğretmenlerin ve öğrencilerin görüşleri ile sınırlıdır. Benzer konu ve içerikli çalışmalar veliler, okul yöneticileri ya da farklı evren ve örneklem gruplarıyla yürütülebilir.

Araştırmada öğretmenlerin ve öğrencilerin sıklıkla ifade ettikleri fiziksel yapının (tesis, saha vb.) ve materyal eksikliğinin giderilmesi yönündeki beklentilerinin gerçekleştirilmesi beden eğitimi ve sporun gelişimi adına önerilmektedir.

Beden eğitimi ve sporun gelişimi adına tüm paydaşların bu hususta bilinçlendirilmesi ve gerekli desteğin sağlanması önerilmektedir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kendilerini yetersiz hissettikleri konularda seminerler, kurslar, hizmet içi eğitimler verilerek gelişimleri desteklenebilir.

KAYNAKÇA

- Abazaoğlu, İ., Yıldırım, O. ve Yıldızhan, Y. (2016). Geçmişten günümüze Türk eğitim sisteminde öğretmen yetiştirme. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4/6.
- Açak, M. (2016). *Beden eğitimi öğretmeninin el kitabı*, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları
- Ağırman, N. (2016). *Sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlik ve öğretmen liderlik düzeylerinin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Akandere, M., Özyalvaç, N. T. ve Duman, S. (2010). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarının incelenmesi (Konya anadolu lisesi örneği). *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 24, 1-10.
- Akkoç, A. (2020). Atatürk'ün eğitim hakkındaki görüşlerini kendi sözlerinden değerlendirelim. Bandırma Yaşam Gazetesi, Erişim adresi: <https://www.bandirmayasam.com.tr/yazarlar/ali-akkoc-22/ataturkun-egitim-hakkindaki-dusuncelerini-kendi-sozlerinden-degerlendirelim-5328>
- Aktaş, İ. (2022). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6 (12), 187-203.
- Anagün, Ş. S., Atalay, N., Kılıç, Z. ve Yaşar, S. (2016). Öğretmen adaylarına yönelik 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ölçeğinin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (40)40,160-175, Erişim adresi: <https://doi.org/10.9779/PUJE768>
- Aracı, H. (1999). *Okullarda beden eğitimi*, Ankara: Bağırhan Yayınevi
- Aracı, H. (2001). *Öğretmenler ve öğrenciler için okullarda beden eğitimi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Arıcı, H.(2001). *Okullarda beden eğitimi*, İstanbul: Nobel Yayın
- Arıkan, N. (2023). *Sarıkamış'taki ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora karşı ilgileri*. Yüksek Lisans Tezi. Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kars.
- Aydemir, H., ve Karalı, Y. (2020). Sınıf öğretmeni adaylarının 21. yüzyıl öğrenen ve öğrenen becerileri arasındaki ilişkinin alt boyutlar açısından incelenmesi. *USBAD Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 2(3), 364-376.
- Aydeniz, M. (2017, Ekim 29). *Eğitim sistemimiz ve 21. yüzyıl hayalimiz: 2045 hedeflerine ilerlerken, Türkiye için STEM odaklı ekonomik bir yol haritası*. University of Tennessee, Knoxville, Erişim adresi: https://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.com/&httpsredir=1&article=1019&context=utk_theopubs
- Ayra, M., Kösterelioğlu, İ. (2015). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin mesleki öz-yeterlik algılarıyla ilişkisi. *Education Sciences*, 10(1),17-28, Erişim adresi: <https://doi.org/10.12739/NWSA.2015.10.1.1C0630>
- Balyan, K., Balyan, M. ve Kiremitçi, O. (2012). Farklı sportif etkinliklerin ilköğretim 2. kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum, sosyal beceri ve öz yeterlik düzeylerine etkileri. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14/2, 196 – 20.
- Başar, S. (2018). *Fen bilimleri öğretmen adaylarının fende matematiğin kullanıma yönelik öz-yeterlik inançları, 21.yy becerileri ve aralarındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

- Başığit, İ. (2018). *BES öğretmenlerinin okul sporlarına bakış açısı ve karşılaştığı sorunlar*. Yüksek Lisans tezi. Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Bell, D., V., ve J. (2016). Twenty-first century education: transformative education for sustainability and responsible citizenship. *Journal of Teacher Education for Sustainability*, (18)1, 48-56, Erişim adresi: <https://doi.org/10.1515/jtes-2016-0004>
- Bozkurt, F. (2021). 21. yüzyıl becerileri açısından sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programının değerlendirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (51), 34-64, Erişim adresi: <https://doi.org/10.9779/pauefd.688622>
- Cemaloğlu, N., Arslangilay, S. A., Üstündağ, M. T., ve Bilasa, P. (2019). Meslek lisesi öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri özyeterlik algıları. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 845-874.
- Cenevre Sözleşmesi, (1951).
- Çelik, N. (2015). Türk hukukunda uluslararası koruma başvurusunda bulunan veya uluslararası korumadan yararlanan yabancıların hak ve yükümlülükleri. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 6(3), 67- 148.
- Çelik, Z. ve Pulur, A. (2011). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları. *Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğrt. Kongresi*, VAN/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı, 115-121
- Çetin, K., Gülseren, Ö. H., (2003). Cumhuriyet dönemi eğitim stratejileri. *Milli eğitim dergisi*. 160.
- Çetin, M. (2007). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması (Kırşehir İl Örneği)*. Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Çın, H. (2014). *Fen bilgisi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine sahip olma düzeylerinin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Çiftçi, S., Sağlam, A., ve Yayla, A. (2021). 21. yüzyıl becerileri bağlamında öğrenci, öğretmen ve eğitim ortamları. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (24), 718-734, Erişim adresi: <https://doi.org/10.29000/rumelide.995863>
- Çoban, A., (1999). *Atatürkçü düşüncede eğitim sistemi ve boyutlar*. Erdem yayınları.
- Çolak, G. (2020). *Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi (Bayburt ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Kış Sporları Ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Çöndü, A. (2004). *Beden eğitimi ve sporda özel öğretim yöntemleri*, 1. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Dalkıran, O. ve Tuncel, F. (2007). Ortaöğretim kurumlarında beden eğitimi dersinin seçmeli ders olarak işlenmesinin öğrenciler gözüyle değerlendirilmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2007, V (1) 37-42
- Demirhan, G. (2006). *Spor eğitiminin temelleri*. Ankara: Bağırhan Yayınevi, s.32.
- Demirhan, G., Açıkada, C. ve Altay, F. (2001). students perceptions of physical education teacher qualities, journal of the international council for health, *Physical Education, Recreation, Sport and Dance*, 3:1618.
- Dinç, A. (2018). *Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sosyalleşme ve psikolojik sermaye düzeyleri*. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Duman, S., Karagün, E., Selvi, S. (2020). Anadolu ve spor lisesi öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (10), 89-103.

- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Emin, M. (2016). *Türkiye'deki Suriyeli çocukların eğitimi temel eğitim politikaları*. Analiz Dergisi, SETA Yayınları.
- Erten, P. (2019). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ve bu becerilerin kazandırılmasına yönelik görüşleri. *Milli Eğitim Bakanlığı*, (49),227 33-64.
- Geçici Koruma Yönetmeliği, (2014). Resmi Gazete (Sayı: 29153) Erişim adresi: <https://www.goc.gov.tr/kurumlar/goc.gov.tr/evraklar/mevzuat/Gecici-Koruma.pdf>
- Genç, S, Z., Eryaman, Y, M., (2007). Değişen değerler ve yeni eğitim paradigması. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*,(9)1, 89-102.
- Gerring, J. (2007). *Case study research: Principles and practices*. New York: Cambridge University Press.
- Göç Terimleri Sözlüğü, (2009). Erişim adresi: <https://www.goc.gov.tr/goc-terimleri-sozlugu>
- Gökbulut, B. (2020). Öğretmen adaylarının eğitim inançları ile 21. yüzyıl becerileri arasındaki ilişki. *TurkishStudies – Educational Sciences*, 15(1), 127-141.
- Göker, G. (2013). *Göç kimlik aidiyet; kültürlerarası iletişim açısından İsveçli Türkler*. Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Ana Bilim Dalı. Doktora Tezi, Elazığ
- Göksün, D, O., Kurt, A, A., (2017). There lationship betweenpre-service teachers' use of 21st century learner skills and 21st century teacher skills. *EducationandScience*, (42)190, 107-130. Erişim adresi: <https://doi.org/10.15390/EB.2017.7089>
- Güllü, M. (2007). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının araştırılması*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güllü, M. ve Korucu, G. (2005). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitim derslerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Bursa: 10–11 Haziran, 4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu*.
- Gülüm, V. (2008). *Adana ilindeki beden eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim okullarında uygulanmakta olan beden eğitimi öğretim programına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Adana.
- Gündüz, S. (2005). Eğitim ve toplumsal değişme. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1/10.
- Gürültü, E., Aslan, M., ve Alcı, B. (2020). Ortaöğretim öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri kullanım yeterlikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(4), 780-798, Erişim adresi: <https://doi.org/10.16986/HUJE.2019051590>
- Güven, Ö. ve Öncü, E. (2006). Beden eğitimi ve spora katılımı da aile faktörü. *Aile ve toplum dergisi*, 3/10
- Häkkinen, P.,Järvelä, S., Mäkitalo-Siegl, K., Ahonen, A., Näykki, P., ve Valtonen, T., (2017) Preparingteacher-studentsfortwenty-firstcenturylearningpractices (PREP 21): a frameworkforenhancingcollaborative problem-solvingandstrategiclearningskills. *TeachersandTeaching*, 23(1) 25-41, Erişim adresi: <https://doi.org/10.1080/13540602.2016.1203772>.
- Heper, E. (2012). *Sporla ilgili kavramlar ve sporun tarihsel gelişimi*, *Spor Bilimlerine Giriş*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Holoğlu, O. (2006) *İlköğretim İkinci Kademe Öğrenim Gören Kız Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Karşı Tutumları*. Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

- İmamoğlu, F. (1992). Beden eğitimi ve sporun genel eğitim içinde yeri. *Eğitim Dergisi, Cilt 1, Sayı 2*
- İskerder, B. (2019). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretmen yeterlik ve öğretmen liderlik düzeylerinin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sakarya.
- Kale, R. (2007). *İlköğretimde beden eğitimi ve oyun öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kale, R. ve Erşen, E. (2003). *Beden eğitimi ve spor bilimlerine giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Kangalgil, M., Hünük, D. ve Demirhan, G. (2006). İlköğretim, lise ve üniversite öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması, *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences, 17/2, 48-57*
- Karabulutlu, Z., Pulur, A. (2017). Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki yeterliliği ve eğitimlerinin özel alan yeterliliklerine etkisinin incelenmesi, *Spormetre, 15(3), 171-178*.
- Karacaoğlu, Ö.C. (2008). Öğretmen yeterlik algıları, *Yüzüncü yıl Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Dergisi, 5. Cilt: 1/70-97*.
- Karadağ, S. (2012). *İlköğretim 8. sınıf ve lise 11. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenlere bağlı olarak karşılaştırılması (Kırıkkale örneği)*. Yüksek lisans tezi. Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.
- Karakoç, R. (2010). *Göç ve siyasal katılma davranışı: Konya örneğinde kentsel bütünleşme ve siyasal katılma*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Konya.
- Karakuş, S., Koç, H. (2001) Beden eğitimi derslerinin 14-16 yaş grubundaki öğrencilerin kuvvet ve aerobik gücüne etkisi. *Dinamik Spor Bilimleri Dergisi, 1,3 s:29-3*
- Karaman, E. (2019). *Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi (Erzurum il örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzincan.
- Kaştan, Y. (2015). Türkiye’de göç yaşamış çocukların eğitim sürecinde karşılaştığı problemler. *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi, 2(4), 216-229*.
- Kazanoğlu, G. (2019). *Lise öğrencilerinin spora yönelik tutumları ve öz yeterlilik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi. Erzurum.
- Keskin, N. (2015). *Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum ve öz yeterlilikleri*. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Trabzon.
- Kızıl, Ö. ve Dönmez, C. (2017). Türkiye’deki Suriyeli sığınmacılara sağlanan eğitim hizmetleri ve sosyal bilgiler eğitimi bağlamında bazı sorunların değerlendirilmesi. *International Journal Of Education Technology And Scientific Researches, 4, 207239*.
- Koca, C., Güven, B., Bulgu, N. ve Demirhan, G. (2003). İlköğretim Sekizinci Sınıf Kız Ve Erkek Öğrencilerin Beden Eğitimi Ders Ortamındaki Beden Yaşantıları. *Spor Bilimleri Dergisi. 14 (4), 162-174*.
- Korkmaz, R. (2020). *Devlet okullarında öğrenim gören Suriyeli öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yozgat.
- Kuter, F. ve Kuter, M. (2012). Beden eğitimi ve spor yoluyla değerler eğitimi. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama, 3/6, 75-94*

- MEB, (2001). *Eğitim kurumlarında beden eğitimi ve spor sempozyumu*. Manisa: MEB Yayınları.
- MEB, (2014). *Yabancılarla Yönelik Eğitim Öğretim Hizmetleri Genelgesi*. Sayı: 4145933 2014/21 nolu genelgesi
- Mertens, D. M. (2005). *Research and evaluation in education and psychology integrating diversity with quantitative, qualitative and mMethods* (2. edition). California: Sage Publications.
- Miles, M. B. and Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. CA: Sage Publication.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2016). *Suriyeli çocukların eğitimi için yol haritası belirlendi*, Erişim adresi: <http://meb.gov.tr/m/haber/11750/tr#>
- Muhamad, M.,Goh, S. H., (2019). Teachers' perspective of 21st century learning skills in Malaysian ESL classrooms. *International JournalOf AdvancedAndAppliedSciences*, 6(10), 32-37, Erişim adresi: <https://doi.org/10.21833/ijaas.2019.10.006>
- Namsone, D.,Çakâne, L., Erina, D., (2021). The oretical frame work for teachers self-assessment to teach 21st century skills. *Society Integration Education*, (2), 402-409.
- Nurdoğan, A.K. ve Öztürk, M. (2018). Geçici koruma statüsü ile Türkiye’de bulunan Suriyelilerin vatandaşlık hakkı. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23/3
- Oktaş, A. (2019). *Lise öğrencilerinde beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ile akademik öz yeterlik ilişkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Sakarya.
- Oral, B. ve Çetinkaya, F. (2017). Sosyolojik bir olgu olarak göç, tanımı, nedenleri ve göç kuramları. *Türkiye Klinikleri Halk Sağlığı Özel Göçlerin Halk Sağlığına Etkisi Özel Sayısı 3. 1.*
- Özbek, O.(1999). Sporda etik dışı davranış alanları ve etik ilkeler. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Sayı: 4, s.38.
- Özel, Y. (2022). Kırsal bölgede eğitim gören ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman.
- Özkan, I. (2011). Avrupa insan hakları mahkemesi ve Avrupa birliği adalet divanı kararları ışığında Avrupa Birliği’nin göç ve sığınma politikası. *Ankara Barosu Dergisi*, y. 69, s.1, 165-188.
- Öztürk, F. (1998). *Toplumsal boyutlarıyla spor*. Ankara: Bağırhan Yayımevi.
- Özyürek, A.,Özkan, İ., Begde, Z. ve Yavuz, N. (2015). Okul öncesi dönemde beden eğitimi ve spor. *International Journal of Science Culture and Sport*, Özel Sayı, 3.
- Pıktas, (2022). Erişim adresi: <https://piktes.gov.tr/cms/Home/Hakkimizda>
- Sabah, S. (2021). *Türkiye’de beden eğitimi derslerinde uygulanan kaynaştırma sistemine yönelik paydaş algıları ve öğretmen yeterliğinin incelenmesi*. Doktora Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı, Samsun.
- Saban, A. ve Ersoy, Y. (2016). *Eğitimde nitel araştırma desenleri*. Ankara.
- Sakız, H. ve Apak, H. (2019). *Türkiye’de göçmen kapsayıcılığı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Seydi, A.R. (2014). Türkiye’nin Suriyeli sığınmacıların eğitim sorununun çözümüne yönelik izlediği politikalar. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31, 267-305.

- Subaşı, M., ve Okumuş, K. (2017). Bir Araştırma Yöntemi Olarak Durum Çalışması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21/2, 419-426
- Sunay, Y., Sunay, H., (1996). Lise öğrencilerinin beden eğitimi dersinde beklentilerin gerçekleşme düzeyi, *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 1 (4) s. 35-53.
- Şahin, D. (2011). *Okul müdürü, öğretmen ve ebeveynlerin beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, 113, Trabzon.
- Şahin, F. (2019). *Geçici koruma altındaki Suriyeli öğrencilere ilk okuma yazma öğretimine ilişkin öğretmen öz yeterlik algılarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, İstanbul.
- Şentürk, E, H. (2012). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin ders içi tutum ve davranışları ile kullandıkları özel öğretim yöntemlerinin ortaöğretim öğrencilerinin beceri öğrenimleri ile spor alışkanlıkları kazanımları üzerine etkileri*. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, 150, Muğla
- Şirinkan, A. ve Gündoğdu, K. (2011). Öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı ve planlarına ilişkin algıları. *İlköğretim Online*, 10(1), 144-159
- T.C. Göç İdaresi Başkanlığı, (2022). Erişim adresi: <https://www.goc.gov.tr/gecici-korumanin-unsurlari>
- T.C. Göç İdaresi Başkanlığı, (2023). Erişim adresi: <https://www.goc.gov.tr/gecici-korumamiz-altindaki-suriyeliler>
- Taşgın, Ö. ve Tekin, M. (2009). Çeşitli değişkenlere göre ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum ve görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17 (2), 457-466.
- Tezcan, M. (1982). Atatürk ve spor. *Eğitim Bilim Dergisi*, sayı:40: 19-21.
- Tezcan, M. (1985). *Eğitim sosyolojisi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi
- Tezcan, M. (1994). Ülkemizde göç ve eğitim sorunları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 27(1), 61-67.
- Tırnakçı, A. (2019). *Ortaöğretim (lise) öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarının incelenmesi (Sivas ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Tunç, A.Ş. (2015). Mülteci davranışı ve toplumsal etkileri: Türkiye'deki Suriyelilere ilişkin bir değerlendirme. *TESAM Akademi Dergisi*, 2(2), 29-63.
- Turan, S. (2020). *Okul sporlarına katılan ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimine yatkınlıkları ve beden eğitimi dersindeki sportmenlik davranışlarının incelenmesi*. Doktora Tezi. Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sakarya.
- Türk Dil Kurumu Sözlüğü, (2022). Erişim adresi: <https://sozluk.gov.tr/>
- Türk Eğitim Derneği (2009). *Öğretmen yeterlikleri*, Ankara.
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, (1982).
- Türkölü, A. (2000). Eğitimbilim araştırmalarında etkin olarak kullanılacak nitel bir araştırma tekniği: görüşme. *Kuram ve Uygulama Yönetimi*, 24, 543.
- Uğraş, S. (2013). *Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerinin yeterliği hakkında öğretmen görüşlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.

- Üstüner, M. (2004). Geçmişten günümüze türk eğitim sisteminde öğretmen yetiştirme ve günümüz sorunları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Varış, F. (1994). *Eğitim bilimine giriş*, Konya: Atlas kitabevi
- Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu, (2014). Sayı: 6458
- Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik, (2016). Resmi Gazete (Sayı: 29656), Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/03/20160317-11.htm>
- Yabancılar Yönelik Eğitim-Öğretim Hizmetleri Genelgesi, (2014).
- Yağmur, M. (2020). *İmam-hatip ortaokulu meslek dersleri öğretmenleri, beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Yalçın, C. (2004). *Göç sosyolojisi*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yalçın, H. (1995). *Beden eğitimi öğretmeni el kitabı*, Ankara: Gürler Ofset.
- Yaldız, A. ve Özbek O. (2018). İlköğretim okullarında beden eğitimi dersine yönelik öğrenci ve ana-baba tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26 (1), 75-82.
- Yamaner, F. (2001). *Beden eğitimi ve sporda temel ilkeler*. Bursa: Hünkar Ofset
- Yetim, A. (2000). Sporun sosyal görünümü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1/63
- Yıkılmış, M. (2020). Nitel araştırmalarda e-görüşme tekniği. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22/1, 183-197.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yılmaz, A. (2012). *Ortaöğretim Kurumlarındaki Yönetici, Beden Eğitimi Öğretmeni ve Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşlerinin Tespit Edilmesi: Nitel Bir Çalışma*. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Yücekaya, M. (2020). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi mutluluk düzeylerinin incelenmesi. *International Journal of Mountaineering and Climbing*, 3/1, 27-3.

EKLER

Ek-1. Kişisel Bilgiler Formu

1- Yaşınız?
2- Cinsiyetiniz? a) Kadın b) Erkek
3- Medeni durumunuz? a) Bekar b) Evli
4- Eğitim durumunuz? a) Lisans b) Yüksek Lisans c) Doktora
5- Kaç yıldır öğretmenlik yapıyorsunuz? a) 1-2 b) 3-5 c) 6-8 d) 9-14 e) 15 ve daha fazla
6- Kaç yıldır geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin eğitim aldığı okullarda görev yapıyorsunuz? a) 1 yıldan az b) 1-2 c) 3-5 d) 6-8 e) 9-10
7- Okulunuzda toplam kaç öğrenci bulunmaktadır?
8- Okulunuzda toplam kaç tane geçici koruma kapsamında yabancı öğrenci bulunmaktadır?
9- Ders verdiğiniz sınıfların mevcudu kaçtır? a) 15 öğrenciden az b) 15-24 c) 25-34 d) 35-44 d) 44 öğrenciden fazla
10- Ders verdiğiniz sınıflarda geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin sayısı kaçtır? 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 10'dan fazla
11- Geçici koruma kapsamındaki yabancı öğrencilerin bulunduğu okullarda görev yaparken bu öğrencilere faydalı olabileceğini düşündüğünüz sosyal uyum ve çok kültürlülükle gibi konularda almış olduğunuz kurs, ders, etkinlik, seminer vb. eğitimler var mı? a) Evet b) Hayır

Ek-2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Görüşme Formu

1. Beden eğitimi ve spor derslerinde her iki öğrenci grubuna etkinlikleri ne şekilde uygulamaktasınız?
2. Ders etkinliklerini Türk ve yabancı uyruklu öğrencilere uygularken aktarımda ne gibi sorunlar yaşamaktasınız? İki öğrenci grubu arasındaki farklılıklar nelerdir?
3. Ders süresince yabancı uyruklu öğrenciler ile iletişiminiz ne düzeydedir? Onlarla rahatlıkla iletişim kurabilir misiniz?
4. Yabancı uyruklu öğrencilerle ders süresince sorunlar yaşadınız mı? Açıklayınız? Bu sorunların çözümü için ne tür bir yöntem izlersiniz?
5. Ders etkinliklerine her iki öğrenci grubunu rahatlıkla dahil edebilir misiniz? Örneklerle açıklayınız?
6. Beden eğitimi ve spor dersine yönelik sınav değerlendirmelerini (uygulama veya teorik) her iki öğrenci grubuna aynı şekilde mi yapmaktasınız? Açıklayınız.
7. Ders süresince her iki öğrenci grubu çeşitli uygulamaları yapamadığında ne şekilde tepki vermektedirsiniz? Açıklayınız.
8. Beden eğitimi ve spor derslerine yönelik beklentiniz nelerdir?
9. Beden eğitimi ve spor derslerinin okullarda daha sağlıklı yürütülmesi hususunda görüş ve önerileriniz nelerdir?

Ek-3. Türk Öğrencilere Yönelik Görüşme Formu

Yaş: Cinsiyet: Sınıf:

1. Beden eğitimi ve spor öğretmeniniz geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile sizleri ders etkinliklerine nasıl katıyor?
2. Ders süresince geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler ile iletişiminiz ne düzeydedir? Onlarla rahatlıkla iletişim kurabilir misiniz?
3. Geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerle ders süresince sorunlar yaşadınız mı? Açıklayınız?
4. Beden eğitimi ve spor öğretmeniniz sizleri ve geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencileri rahatlıkla etkinliklere dâhil edebilir mi? Örneklerle açıklayınız?
5. Geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerle herhangi bir sorun yaşadığınızda öğretmeniniz müdahale eder mi? Açıklayınız.
6. Beden eğitimi ve spor öğretmeniniz sizleri ve geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerine yönelik sınav değerlendirmelerini (uygulama veya teorik) ne şekilde yapar? Açıklayınız.
7. Siz veya geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrenciler çeşitli uygulamaları yapamadığında öğretmeniniz ne şekilde tepki vermektedir. Açıklayınız.
8. Geçici koruma kapsamındaki yabancı (Suriyeli) öğrencilerle beden eğitimi ve spor derslerinde vakit geçirmekten keyif alır mısınız? Açıklayınız.
9. Beden eğitimi ve spor derslerine yönelik beklentiniz nelerdir?

Ek-4. Geçici Koruma Kapsamındaki Yabancı Öğrencilere Yönelik Görüşme Formu

Yaş: Cinsiyet: Sınıf:

1. Beden eğitimi ve spor öğretmeniniz sizleri ders etkinliklerine nasıl katıyor?
2. Ders süresince Türk öğrenciler ile iletişiminiz ne düzeydedir? Onlarla rahatlıkla iletişim kurabilir misiniz?
3. Türk öğrencilerle ders süresince sorunlar yaşadınız mı? Açıklayınız?
4. Beden eğitimi ve spor öğretmeniniz sizleri ders etkinliklerine rahatlıkla dâhil edebilir mi? Örneklerle açıklayınız?
5. Türk öğrencilerle herhangi bir sorun yaşadığınızda öğretmeniniz müdahale eder mi? Açıklayınız.
6. Beden eğitimi ve spor öğretmeniniz sizlere yönelik sınav değerlendirmelerini (uygulama veya teorik) ne şekilde yapar? Açıklayınız.
7. Ders süresince uygulamaları yapamadığınızda öğretmeniniz ne şekilde tepki vermektedir. Açıklayınız.
8. Türk öğrencilerle beden eğitimi ve spor derslerinde vakit geçirmekten keyif alır mısınız? Açıklayınız.
9. Beden eğitimi ve spor derslerine yönelik beklentileriniz nelerdir?

Ek-5. Etik Kurul Kararı

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURUL KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
26.02.2021	2	2021/168

KARAR NO:
2021-168

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Öğrencisi Yaşarcan BENEK 'in Doç. Dr. Yaşar BARUT danışmanlığında “ Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Geçici Koruma Kapsamındaki Yabancı Öğrenciler İle Türk Öğrencilerin Görüşleri Ve Öğretmen Yeterliği” isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket, ses kaydı analizi, bilgisayar ortamında anket/test ve video/film/görüntü kaydı çalışmalarını içeren 4872 sayılı dilekçesi okunarak görüşüldü.

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Öğrencisi Yaşarcan BENEK 'in Doç. Dr. Yaşar BARUT danışmanlığında “ Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Geçici Koruma Kapsamındaki Yabancı Öğrenciler İle Türk Öğrencilerin Görüşleri Ve Öğretmen Yeterliği” isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket, ses kaydı analizi, bilgisayar ortamında anket/test ve video/film/görüntü kaydı çalışmalarının kabulüne oy birliği ile karar verildi.

Ek-6. Kurumdan Veri Toplama İzin Belgesi

T.C.
ŞAHİNBİY KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-20332654-604.02-59356629
Konu : Araştırma İzin Talebi
(Yaşarcan BENEK)

29.09.2022

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 28.09.2022 tarih ve 59161967 sayılı yazısı.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans öğrencisi Yaşarcan BENEK'in, Doç. Dr.Yaşar BARUT danışmanlığında yürüttüğü "Bedensel Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Geçici Koruma Kapsamındaki Yabancı Öğrenciler ile Türk Öğrencilerin Görüşleri ve Öğretmen Yeterliliği" kapsamında Araştırma Uygulama İzin Talebi konulu yazısı ilişikte gönderilmiş olup, gerekli iş ve işlemlerin yapılması hususunda;
Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Cahit YAVUZ
Müdür a.
Şube Müdürü

EKLER: Yazı Örneği (...Sayfa)
DAĞITIM:
Resmî Ortaokul Müdürlüklerine

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Adres : Kocahöyük Mahallesi Yeşil Çarşı Caddesi Kaymakamlık Binası Yanı
Şahinbey / Gaziantep
Telefon No : 0 (342) 220 21 22
E-Posta: sahinbey27@meb.gov.tr
Kay Adresi : mebl@sa01.kcg.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Bilgi Doğrulama Adresi : <https://www.meb.gov.tr/meb-sbya>
Bilgi İçin: Zilan YALÇIN
Ünvan : Müdür
Fatura:5622000002

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://www.saglik.gov.tr/adresimden> **ed48-4e88-3c67-a96a-bd44** baskı ile teyit edilebilir.

ÖZ GEÇMİŞ

Yaşarcan BENEK, Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Psikolojik Danışma ve Rehberlik bölümünden 01.06.2017 tarihinde mezun oldu. 2020 yılında OMÜ LEE Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans programına girdi. Mezuniyetinden bu yana psikolojik danışman olarak görev yapan Yaşarcan BENEK, orta derecede İngilizce bilmektedir. Temel ilgi alanları, tiyatro ve seslendirmedir (04.07.2023).

İletişim Bilgileri

ORCID ID : 0000-0002-0977-3849

Yayınlar:

1. Benek Y., Hoş H., Barut Y., Çankaya S. (2022) Spor Bilimleri Alanında Güncel Araştırmalar-III. Gazi Kitabevi, Editör: Prof. Dr. Soner ÇANKAYA, Doç. Dr. Seda Sabah, Dr. Öğr. Üyesi Burkay CEVAHİRCİOĞLU, Basım sayısı:1, Sayfa sayısı:124, ISBN: 978-625-8275-51-3, Bölüm Sayfaları: 65-92